

Pathian Thatnak Bik Na Hmu Ding

Pathian Fapa Jesuh Khrih in a tuah sak ding
mi ah ziangruangah maltakte lawng an dil?
Bible thutak cun ziangtik khalah hman theih
lo theology si dingah a tumtah dahlo. Thlarau
Thianghlim in thutak ah a lo hruai ding tiih
Jesuh'i thu in tiam tikah, a sim duh mi cu kan
thluak le kan hmuhtawn mi hi a sawh duh.
Thluak theihnak cu thinlung hmuhtawnnak
ah a ra cang ding.

Thlarau ih piang na si le - asinan Thlarau ah baptismal a cing siih, Thlarau
ah nung thei lo na si le, hi cabu in Pathian thatnak bik hawl suak dingah a
lo bawm ding. Tidai in basptisma na lo zo nan, Khrih thawn phum in na um
ti na theih hrih lo ih, nunthar ih nung dingah kaihthawh na si ti na theisfang
hrih lo ahcun cu mi thawn rualremnak ngaintai nan rak nei hrih lo tla a si
thei. Mi ih hnawnnak ruangah na siatral ih thinlung lamah hliamhna na tuar
asile dam dingih Bible zirhtimak cu Khrih thuthangha hi a si, khawvel mi
ih khawkhanmak in a si lo. Midang ih lo tuahmawhnak ruangah na
bawrhhlawh asile Pathian thawi nan pehtlaih awknak a siat thei bak ah na
hriselnak khal a lo siatsuah thei. Thuthangha cu Jesuh Khrih ah le a a theh
zo mi tlennak hnatiuan parah thum aw ringringin fiangfel tak le huham
thawi khat a si.

New Wine Press
PO Box 17
Chichester
PO20 6YB
United Kingdom
www.newwineministries.co.uk

Pathian Thatnak Bik Na Hmu Ding

ERIC C MADDISON

Thuah by Colin Whittaker

Pathian ~hatnak Bik Na Hmu Ding

By Pastor Eric C Maddison

A Sung Thu

Thu Cah.....	1
Lungawi thu.....	3
Thuhmaihruai.....	4
Bung 1 Pathian ~hatnak Bik Na Tong Ngah Maw?....	9
Bung 2 Tumtah Theihhngilh.....	15
Bung 3 Zirnak ah Zumtupawl Hruai.....	22
Bung 4 Thlarau in Khat Si Hmang Suak Thei Lo.....	30
Bung 5 Thinlung Lam Slutertupawl Kham Aw.....	36
Bung 6 Harsatnak, Thil ~ihnung le Lungawinak.....	41
Bung 7 Mitampi Siatsuahu - Mi ih Hnawn Sinak.....	51
Bung 8 Hnawn Mi Sinak ih Siatsuah Tuartui Thinlung Lam Umdan.....	56
Bung 9 Thuthang`ha Dang.....	68
Bung 10 Na Sualnak Cu Khrih Thawn Baptisma ah Phum aw.....	74
Bung 11 Sinak Thubuai! Hlipkiang aw!.....	82
Bung 12 Sankhat hnu Sankhat An Hawl Mi.....	87
Bung 13 Nun Danpawl.....	93
Bung 14 Thluak ih Theihnak Lawng hi a Tawk Maw?	99
Bung 15 Pathian ih Tidamnak.....	104
Bung 16 Nangmah le Nangmah Tuahmawh Aw Hlah!	109
Bung 17 Pathian ih ~hatnak Bik Na Hmu Ding!.....	113

Thu Cah

Mifim bik Solomon cun “khawkhannak fim in na ral na do ding: cun thukungrawn tamnak ah himnak a um,” Thuf. 24:6” a ti. Solomon hrang ahcun ziangtik lai khalih tiarcia ringring Khristian khawkhantu tamtak thawi umtu kanmai dinhmun hi a ralmuan thlak a ti ko ding.

Khristian khawkhannak zoh`him ding cabu tamtak ka nei ih an zate zikzik in `angkai tak an si. Hi cabu ih a `hatnak cu `ongkam malte sungah fimmak hmansuak dan ding NASA takih hmansuah dan funkhwam a si ruangah a si.

Cuvek cabu tamtak ih tlaksannak cu khawkhantu in an khawkhannak sizung sungah bi tuk le luar tukih an feh le an `uan hi a si, cu mi ih rahsuak cu thu le hla tamtakah pawmdan le thuken cu a dik nan, a tak ramih feh suakpi a mal tuk. Nottingham ih hlawhtling zet mi tualsung kohhran ah cak takih rawngbawlnak kum reipi a dinnak le hi cabu ih cah le hlawhtling zetnak cu hi cangantu Eric Maddison hi a bulhrampi a si. Hi tiih a cah theinak cu a zirhtirnak ihsin tualsung kohhran a ra din suak hi a si. Cuihlei ah Eric cun Bible hi Pathian Thu thawtkhum mi a si ti ah nghet zetin a zum, cuiruangah a zirhtirnak khal mai ngaihdan le pawmdan mai si loin, Bible ah hram `oh sawnin a zirh ringring. Cu lawng si loin Eric cu Pathian mi Jesuh Khrih ih siahhlawh rin-um a si ruangah a nun le a zirhtirnakpawl hi Jesuh Khrih ah hram a bun ringring.

Colin Whittaker
Editor of Redemption Magazine

Kum 81 a si mi senior rawngbawltu Eric Maddison cun pastor a `uan sung hmuahhmuah ah fimnak robawm cu mitin co thei dingah a phawrh suak. Pastor Eric cu kum 25 leng lo kan hrangah malsawmnak a rak si. Hi cabu hi ziangvek man a `ul khal le siar ngeingei ding, asinan man pek `ul lo a thlawn a si ziangtluk a sunglawi.

Dr Les Norman and Mrs Pilar Norman
THe world Christian network
<http://www.world Chriatians.org>

Lungawi Thu

Hi cabu na siar tikah thu dangdang sisi, peh zawm aw thotho a si ti thu na hmuifiang ding. Ziangatile thla tin magazine ih a hranhran tei suah a si ruangah a si. Cun rualpi tamtak ih tha peknak le bawmnak a um lo asile cabu in ziangtik hmanah a suak dah lo ding.

Hi mi ra suak thei dingih in bawmtu le tha in petu tamtak lakah Mike Wells of Abiding Life Ministries, Denver Colorado; David Shearman of The Christian Centre, Nottingham; le Colin Whittaker, Editor of Redemption Magazine pawl hi a hleice in ka tarlang duh. An fakselnak, tlaitluan ih thapeknak le fim takih an khawkhannakpawl hi thazang ngahnak bulhrampi a si.

Duhdawtnak ah cau lo ih hna`uan le thinsau takih kut kai aw ringring mi a dang Pathian ih i pek mi cu Mrs Christine Thompson a si. Secretary hna thiam tak le pitling tak thawi amai bawmnak lawng hin a tikcu te ih hi cabu a ra suah theihnak a si. Tu hi a vawihnihnak suah sal a siih, cumi ah computer thiam takih i bawmtu Mike le Sharon Blackburn hi uang zetin ka tarlang bet duh.

Hi cabu ah lo hlawhtlingtertu na hmu ih, Pathian hna na `uannak hmun le ram ah hi cabu na suah duh, asilole `ong dangin na let duh ahcun ruat buai loin cumi thu hla ih lo kai hruai theitu suahtupawl dawr mei aw. Pathian ih thu in tiam mi cu a Thu hi ti lian ah a cang ding. Cu lo a si khal le cabu sem darh khalin na bawm thei.

Pastor Eric . C. Maddison.

Thu Hmaihruai

Hi cabu ah pitling le cak sinsin ih lo hruai dingah na Khriatian nun ih na `ul sam mi lo phuhrut sak theitu thu tamtak a tel.

Theology fehdan tlangpi, Bible thu zirhtirnak feh dan tlangpi hmanin thupi ah an rak ruah lo `heu mi Khristian nun dan hmuusauk ih na Khristian nun a thlengdan tlangpi cu a run hring suak mai ding.

Jesuh Khrih ah bulhram `oh ih nun khawkhan le Jesuh Khrih amah rori ih a thuphuan suahnak, lam hruainak ihsin Paul in a rak ngah bangin thuthang ha kilkhawi hi hmuitin bik mi ringring a si, (Gal.6:11). Paul in thikthuse zetih a kilkhawi mi thuthang ha cu a cungcuang hleice ih `uansuak mi ah mangbangza a siih ziangtik lai khalah Kross ih a hna`uan `heh zo mi ah le Khrih a thawsalnak ah a `hum aw ringring. (2Cor.11:1-4)

Pathian `hatnak bik hmu dingih lo bawm theitu rinnak cu a `ha zawng hlirin a ra lo. Thutak phuansuah cohlang zo hnuih kan neih mi rinnak cu nauhak rinnak vek a si. Cui rinnak thawn Khrih hmin in Pa Pathian hnenah a dil ih, Thlarau Thianghlim in a tak ramih a run thlen suak ding cu hngakin daiten a nghak (Jn 16: 13-16).

Nun in a takih a theihfiang, a ngaiantuahnak in a theih thei mi zirhtirnak thurin thleng awk dan hi minung lam taimaknak mai hin a hring suak thei lo. Pathian ih thutiam ropi cu a tak si dingah Thlarau Thianghlim lawngin a tuah thei. Pathian ih kumkhaw thuthup hlawm tlang ding le amah naih dingih kan hna`uan thei mi um sun cu Amah zum hi a si. "Jesuh in a sang

ih, an hnenah, Hihi Pathian hna`uan a si, a thlah mi pa nan zum hi, a ti." (Jn 6:29) Amah zumnak in Pathian ih kutkaih hmannak ihsin thutak cu na "LEI" (Rom 3:23).

Kan ai awh ih Jesuh Khrih hna a `uan `hehnak hmuntin ah a hmaisa bikah cucu kan zum ngeingei a `ul. Cuthluh in rinnak in ke karsuak ih cumi thawi nun ding a si. Hi theihfiangnak dan cu Bible ih fimnak, cui fimnak thawn dingfelnak, thianghlimnak, tlennak, le rundamnak ih funkhwam tel mi thil dang tamtak cu zalen takin kan dil thei a si, (ICor 1:30).

Tehkhinnakah, sual ngaidamnak hi a thlawn a si, cucu zangfaknak ih thil thlawn pek a si "Ziangahtile rinnak ruangah zang-fahnak ih rundam nan si; cucu nanmah ihsi suak a si lo: Pathian thilpek a si: ~uannakin a si lo, cutilocun mi an pawrhaw pang ding. Ziangahtile kannih cu amai kut suak, hnatauan `ha `uan dingin Khrih Jesuh ah sersiam mi kan si, cucu kan thlun dingah Pathian in a hlankhanah a rak timlam cia mi a si," (Eph 2:8-10). Pathian ih dan ah na co lo asile na ngah lo tinak a si! Asinan theih ringring ding mi cu rinnak ruangih ngaidamnak na co hnu ah hna`uannak in cucu a sun zawm ngeingei a `ul. Tehkhinnakah midang mawhnak na ngaidam ve a `ul. "Cuticun bawmnak na pek mi cu a thupten a si theinak dingah: cule a thuptei lo hmutu na Pa in langhnganin lawmman a lo pe ding a si. Cun thla na cam tikah, midepdepawl bangin na cam lo ding: ziangahtile annih cun mi hmuh dingah, sinakokpawl le lamzin kel pawlah ding ih thlacam an duh zet. Thungaiin ka lo sim, An lawmman an ngah zo a si," (Matt 6: 4-5).

Kan nunhlun thu ah a dang tekhinthu ka tarlang duh hrif. Zumnak lawngin a tak a ra thleng thei, "Sual taksa cu siatbal a si theinak dingah, kan minung hlun cu amah thawn khenbet

in a um ti hi thei in, tuisi thawkin sual cu rian nawn lo ding kan si," (Rom 6: 6). Cun "Kei cu Khrih thawn khenbetin ka um: sihmansehla ka nung; kei ka si nawn lo, Khrih cu keimah ah a rung nung a si sown: cun tisa ih tui ka nun hi, i duhdawt ih, ka hrangih a pe awtu Pathian Fapa rinnak in ka nung a si,"(Gal 2: 20). Asinan cui nunhlun ah Thlarau Thianghlim in Pathian ih thi dingah dantatnak cu a run tlentir, cuiruangah cui thihnak ah na nunhlun cu na phum ringring a `ul.

Pathian thutiam cu a takih ngah dingah na "ZUM", cun na zum hnu ih na nunpi thei dingah "thu na ngai" a `ul. Pathian thu na do, asilole a `hen a zar lawng na tuah a si ahcun PATHIAN ~HATNAK BIK na tep dah lo ding!

Asile, Pathian `hatnak bik cu ziangsaw a si? A Fapa Jesuh Khrih le Pathian thawi duhdawt takih pehtliah awknak, ziangkim ah Pathian duhdan thei theiih mangbangza can sunglawi neih hi a si. Jesuh Khrih in "Jesuh in a sangih, a hnenah, Mi pakhat in keimah i duhdawt a si ahcun, ka thupawl hi a thlun ding a si: cuticun ka Pa in anih cu a duhdawt ding ih, a hnenah kan ra ding, cutin a hnenah kan um ding a si.Jesuh in a sang ih, a hnenah, Mi pakhat in keimah i duhdawt a si ahcun, ka thupawl hi a thlun ding a si: cuticun ka Pa in anih cu a duhdawt ding ih, a hnenah kan ra ding, cutin a hnenah kan um ding a si. (Jn 14: 23). Zirsangpawl le thluak `hapawl tamtak ih an hmuh ban lo le an theih ban lo mi cu zirthiamnak nei lo le mi nautapawl ih an ngah le an hmuh hi mangbangza sunglawinak hi a si, Jesuh hi tin asim bet, "Maw ka Pa, lei le van ih Lalpa, nang in mifim le bengvar pawl hnenah hi thupawl hi na thup ih, nauhakpawl hnenih na phuan ruangah ka lo thang` hat. A si, ka Pa: cutivekih ti cu na duhzawng a si." (Matt 11: 25-26)) tiin.

Pa Pathian thawn pawlkomnak tinah fimkhur dingih zir ding kan neih vekin kan zir ngeingei a `ul. Jesuh rawng a bawl hlan Joseph inn ih a um lai ah Joseph ih hna`uannak hmunah le buainak tamtak lakah thungainak nun cu a zir. Harsatnak tamtak lakah a Pa thawn siatbal thei lo mi pawlkomnak lungawinak cu a zir. Jn 5:30 sungah "Keimahten zianghman ka tuah thei lo: ka theih vekin thu ka `hen: ka thu`hennak cu a dik; ziangatile keimai duhzawng ka hawl lo, i thlahtu Pai duhzawng ka hawl sown a si, tiin Jesuh in a sim.

Cun John 8:28 sungah "Jesuh in an hnenah, Minung Fapa nan thlai hnu ahcun, keimah hi amah ka si ti le keimahten zianghman ka tuah lo; Pa ih i zirh vekin hi thupawl hi ka sim sown a si, ti nan thei ding," tiin a zirh bet hai. Hihi Jesuh ziangtin hna a `uan ih a nung ti nun thuthup le kannih khal ziangtin kan nung ding tiih a thlacamnak a si. Kross ih khenbet a si hlanah "Kanmah pumkhat kan si thei nak dingah" tiin thla a cam, (John17:21). Hihi bulpak cio ih Pathian thawi pumkhat sinak, cumi ihsin zumtu dang thawi lungualnak dik tak cu a rah suak.

Cui thuthup zir dingih a bulhram cu ziangtik hmanah theih hngilh hlah, cu mi ah Bible le thutiam vekih nitin nun le theih a tel, ziangatile Jesuh cun hitin a sim , "ziangtik lai khalah Amai (Pa) lungawinak thil lawnglawng ka tuah,"tiin (John8:29). A thlacamnak hi theih sak le san sak a si ngeingei ding ti khal a thei (John 11:4 -42). Jesuh cu a thuthlung ihsin feh peng dingih thlemlnak do dingih cahnak a neih lawng si loin, Bible siatsuah dingih Satan ih cahnak cu do theinak cahnak a nei.

Jesuh in "Ka Pai hna`uannak ah ka um ringring ding" a ti (Luka 2:49), cun John 19:30 ah "tuah `heh a si zo," a ti. Anih cu a

nun ih A Pa theihnak, pumkhat sinak thawn a nung. A sim mi ziangkim hi Pa ih siannak le kaihhruainak in a si. A Pai thu le huham tel loin ziangtik hmanah a cangvai dah lo (John 5:30; 5:43;10:32;10:25).

A nun le a rawngbawlnak mangbangza thuthup hmang tahratih, lenglam mawinak mai le hrawkhrawlnak thawi khat ecumenicalism tiih kawh mi in ram a run luah hi ziangtluk riahsiatza saw a si! Pumkhat sinak hi kan nun bulhram a si (John 17:20-23)! Ziang kohhran ti um lo Pathian ih mipawl pumkhat sinak hi a sunglawi mi thutak ih hna a `uan suak lawngih ra cang thei mi a si .

Kumkhua in Pathian ih `hatnak bik teptu dingpawl cu A Fapa hrangih mo si dingih timlam awtu le tiarciapawl an si (Rev 21:2), asinan tu ah Pathian ih `hatnak bik cu amah thawi pehtliah awknak neitupawl hnenah a thlengih a um. Hi cabu ih thulu hi dangdang hman sehla, kau takih zawm awknak a neihnak hin Jesuh ih thla a rak cam vekin a siat thei lo thuthup ih duhnungza lungualnak dinsuahnak ah lo bawm hram seh.

Bung I

Pathian ~hatnak Bik Na Tong Ngah Maw?

Hi cabu hi an sual khal ngaidam sakih theihhngilh sak zo mi Khristian si nacingin phurrit um lo ih Khristian nun ih nung dingah zallenak ka hmu hrih lo ti a thei awtu mipiangtharpawl hrangih ngan mi a si. Cupawl cu anmai nun an neih vekin Khrih an nei ti khal an thei nan, ziangtilam hmanin nuntam nun neitu tiih simrel theih lo mipawl an si (John 10:10).

Nuntam nun suahtir thei lotu cu Pathian le minung lakih a thuptei nunrawng ruangah a si. Cucu hmuuhtheih in Pathian dokalh dingih sungram hngir` eunak hrampi a si. Taktak ahcun Pathian le kan innhen cu kannmah kan duhdawt vekin kan duhdawt ding ti mi Pathian ih laldan pahbalnak ihsi ra suak a si.

A cangah thubuai cu cu ai hmanin a hrawkhrawl sawn `heu. Mai caknak le fimnak ringih Kristian nun ih nun tumnak le a cak lopawl tundin hnakin hliamhma biah sawn tivekpawl cu cuvek minungpawl nun ah a ra khat `heu.

Cutin cohlan tlak mi fimnak hmuahmuah tlunah Pathian ih `hatnak bik kan hawlnak ih kan tawn ding mi thil harsa bikpawl thawn a thawk zik, cuticun kan ra pitlin dan i zirin cui thu harsa khal cu a ra ol sawn vivo ding, kanmai cahnak lawng rinsan ih thil `ha tuah kan tumnak hin sunnak le hloralnak tiang a rak suahtir `heu.

Kan ral lakih a cak bik le nun thubuai suahtirtu bik cu Rom 7 ih Paul in a nun thubuai a sim vekin kan si thluh. Hitin a ti, "Ziangahtile ka tuah mi hi ka thei lo: ka duh mi ka tuah lo ih;

ka huat mi sawn ka tuah, (Rom 7: 15) tiin.

Paul ih nun thubuai le siatralnak cu beiseinak nei nawn lo misual a sinak ihsu ra suak a si lo ti kan thei hmaisat a pawimawh. Cui thubuai simfiang dingah Rom 5:1 ah a rak hmuifiang zo. Rinnak lawngih thiamcoter a si thu khal a thei fiang zo, PATHIAN THAWI DAIHNAK ah a hna a ngam, asinan hi Rom 7 ih tarlang mi sual thar cu tisa nun ih nung, bawmtu nei lo zumtu a si. Thlarau nunin ziangtin ka nung ding ti a hawl suah lai hlan lo AMAH AH HNANGAMNAK a um dah lo ding.

Rinhlelh ding um loin Paul hi sual nehnak tahfung a hmuifiang. Khrih ah Kross parih mangbangza thil cang mi cu rinnak in ziangtin ka cohlang ding ti a thei. Pathian in a nunhlun cu a thihter (Rom 6:6). Asinan Rom 7:15-24 ahcun thil ziangmaw can riahsiatza thil sual a um lai ti a lang, ziangahtile a tuah duh mi thil `ha tuah aiin, a duh lo mi thil sual a tuah ruangah zumtui nun ah nunhlun in hmun a rak luah `heu ti a fiang.

“Tisa ah thil `ha zianghman a um lo” (Rom 7:18) ti a zirsuah hlan sung cu Khristian nun rethei a si zia a hmusuak. A theihfiang mi cu amai cahnak le fimnak rinsanah thil `ha a tuah le a taimak deuhdeuh tikah a nunhlun a cak deuhdeuh ih hmun a luah kau sinsin ti a thei. Cu ai ih bese sown cu nunhlun cu a thi ih thihnak thlankhur sungah retin a um ti a nunpi lo tikah sual cu hung lal dingah amahte cahnak a run nei ti Paul in a thei fiang.

Pathian `hatnak bik kan hmu suak zik tikah tuksuzza thil kan pal tlang ding a um. Cucu nunhlun hin thil `ha lo hmuahmuah tuah theinak a nei nan, thil `ha tuah theinak rengreng a nei lo ti hi a si.

Kan nitin nun ah a dik lo mi kan nunhlun parah le a `ha mi

kan nunhlun khalah Pathian ih thi dingih rorelnak cu kan pawm rem a `ul. Cui nunhlun (a `ha le a sia) pahnih cu Adam hnen ihsin kan co mi tisa duhthlannak (Pathian tel loih nunnak) hmunpi a siih, Sersiamtu Pathian cun amah tel lo ih tisa zalen takih nung dingah ziangtik hmanah in sersiam lo.

Kan nunhlun cu Khrih thawn Kross ah khenbet a si (Col 3:5) ti kan thei fiangih kan nunpi asile cu mi ih `awn`emnak ihsin kan luat dingih kan nun pumhllum cu Khrih Thlarau in nei thluh dingah kan hlan thei ding. Cutin “thihnak le sual ih dan” (Rom 8:2) ihsin kan zalen thei ding. Cuihleiah dan ih a tuah thei lo mi cu Jesuh ih a tuah famkim mi mangbangza nun sunglawi cu kan hmu ding (Rom 8:3). Cutikah hitin kan ti thei ve ding “Cuiruangah tu ah Khrih Jesuh ih um, tisa dān ih feh lo, Thlarau dān sawnih fehtupawl hrang ahcun thiam lo coternak hrimhrim a um lo” (Rom 8:1) tiin.

Sual cu siatsuahtu cak le huham nei a si ih, cucu zumtui nun khalah a cengih a cangvai. Hihi ziangtik hmanah a cemral dah lo ding, asinan Thlarau duhdan ih kan nun ahcun cui sual ih cahnak cu a mal vivo ding (Rom 6:6).

Thianghlimnak hi sual thei lo a si lo nan, sunlawinak sawnin sual lo dingin a hril thei. Thianghlimnak cu nangmah ihsin midang nun le, na nun khalah Khrih um thei ding le cangvai thei dingih siannak a si. Thianghlimnak cu na nunhlun ihsin rundamnak maksak dil theinak le na nunthar sungih Khrih a cen theinak ding lamsialtu a si. Thianghlimnak in na cahnak le thiamnak a hlotir lo ih a kaihnget sown. Paul nun thlengnak thuthup maksak hi ngaihnik uh “Kei cu Khrih thawn khenbet in ka um: sihmansehla ka nung; kei ka si nawn lo, Khrih cu keimah ah a rung nung a si sown: cun tisa ih tui ka nun hi, i

duhdawt ih, ka hrangih a pe awtu Pathian Fapa rinnak in ka nung a si,” Gal 2:20. Cui rinnak cun Pathian thawn a lo remter hmaisa ih nitin nun ah Khrih ih rundamnak co ringring dingin thinlung sangka a onter. Rinnak cun na nitin nun kha Jesuh'i rundamnak huham ah a lo hruai ringring, (Rom 5:10). Khristian satliahpawl cu Khrih tel loin tisa nun in an nung.

Tu ah Pathian in kan nunhlun cu thi dingih ro a rel mi a luar tuk tiin na ruat mai thei, asinan Jesuh Khrih in “ka tel lo in zianghman nan tuah thei lo, (John 15:5) tiih a zirh tikah Jesuh khalin cui Pathian dan tuah mi siatbal loin a dinhnget sawn ti a fiang. Thlarau nun ih “grape hri taktak” ti mi ih simduh mi cu kumkhua nunnak thu si loin, ziangtin kumkhua rah a suah thei ding ti a si sawn. Khrih ih rah sunglawi kan rah suah hlanah tisa taimaknak hrampi kan nunhlun cu hlawnhlo dingah kan sual cu phuangin kan timlam awk a `ul. Cutin Khrih thawn kan zawm aw thei ringring ding.

Kanmai cahnak lawng rinsanin midang duhdawt dingih Pathian thupek kan thlun ahcun kan hlawhtling dah lo ding. Minung duhdawtnak cun thupek a thlun thei lo. Amai lamzin ahcun a thianghlim tla a si thei, asinan `uansuaknak ah hlawhtling loter tu a si. Minung duhdawtnak hmuahhmuah cu mah le mah ngainatnak ah lang ringring lo hmansehla kingkap boruak `ha loih a run cim tikah awltei a siyah awl zia a ra lang mai `heu.

Hi thutakpawl kan theih tikah, kan theih `ul mi cu kan ngaihtuahnak ih a um mi lawng hi a tawk famkim lo ti thei fiang hi a si. Kan thlarau ah cupawl cu a takih ra cang dingah Thlarau Thianghlim kan dil a `ul. Pathian thu ih sim fiangnak cu kan thluak `hatnak ih theih vek maimai a si lo, kan hmuh le tawn mi cu nun in a tepih rak tep ve a si sawn, zirthiam mi a

si lo. Jesuh in “Pathian theih hi kumkhua nunnak a si” a ti (John 17:3). Kumkhua nunnak Pathian thu theih maimai si loin Amah Pathian rori theih fiang a si. Pathian thu lamah Doctor tla na ngah mai thei, asinan ramhuai vekih na nung lai hrih hi cu riahsiat thlak ngaingai a si! Biaknak lamah thei le thiam famkim tla na si mai thei, asinan a thupi bik nun sawn ah tlasam in na bese deuhdeuh.

Cuiruangah Jesuh Khrih thawi pehtlaih awk dan ding thu ah a hnuailem ih tarlang mi hi thlun aw. A pakhatnak ah Khrih tel loin zianghman na tuah thei lo ti pumhleum in pawm awla, hitin thlacam aw: “nitin in na nun ka rak cohlang ding, cutin na duhdawtnak ka nun suahpi thei ve dingin tiin.” (Jn 15:9-16). Cutikah sannak na co ding mi cu (1) lungawiza le (2) Cahnak huham a si ding. (1) Lungawiza a sinak san cu grape hri ih hnge` ek na sinak zarah a thianghlim mi Pathian ih `hatnak cu midang in an hmu ih an tep ti theih tlukih nun sungh lungawinak dang ropi a um lo ruangah a si.

(2) Cahnak huham a sinak san cu mah le mah hnawng-aw ih Pathian duhdawtnak cu midang hnenih a thlennak sim theih lo hlawknak na run co ding. Lei le van ih `ha bik cu duhdawtnak a si. Duhdawtnak cun a rak cohlangtu lawng si loin, a rak hmangtu khal a tidam. Buainak le riahsiatnak in hnangamnak a hmu ih, thinlung lam hliamhma putu in damnak a hmu camcin. Taksa in a phurrit a hlawn ih, a cawl hahdam bangin, thinlung lam natnak a kiang.

Netabikah nangmah ihsin midang hnenah Pathian duhdawtnak luangsukan na rapitlin vivo tikah Thlarau Thianghlim in “Keimah ah nan um ih, ka thupawl nanmah ah a um a si ahcun, nan duh mi nan dil ding ih, cucu nan

hrangah tuah a si ding. Himi ahhin ka Pa cu sunlawihin a um, rah tam nan rahnak ahhin; cuticun ka dungthluntu nan si ding." (Jn 15:7-8) tiih a sim mi na thei fiang ding.

Jesuh in a thutiam mi ih thuthup cu a theih fiang ruangah siat thei lo thutiam a tuah tikah a lo lawm ngeingei ding. Amah thawn lungrial in duhdawtnak ah a mipawl mitin an nun tikah ammai duhdan in thla an cam loih, amai duhdan lawngin thla an cam ti Jesuh in a thei. Cuiruangah Jesuh ih thuneihnak ah na nun pumhlum cu tuhlut awla, nun pumhlum thlengtertu mangbangza thuthup sungah lo hruai dingin Thlarau Thianghlim cu rinsan aw. Tisa taimaknak hlawnhloh a si lai hlan lo Thlarau Thianghlim cu cawlhter loin Jesuh in na nun a luah khat ding hi a thupi bik le a pakhatnak a si.

Hihi Pathian ih `hatnak bik cu a si. Asinan thil `ha tuahnak hmanah tisa in asilole Khrih tel lo taksa taimaknak thawn a nung aw thothe `heu! Khrih na hmuhtawnnak sunglawi sungih na um lawngah nuam teten a tak ram ah hihi na nun ah a ra thleng ve ding "An hnenah Pathian in, Zentelpawl lakih hi thuthup ih sunlawinak lenzia cu theihter a duh; cucu nanmah ih um Khrih, sunlawinak ih ruahsannak a si"(Col 1:27).

Cuihleiah na siatralnak ihsin na tho sal thei dingih mawhnak hmuahmuah cu hlawnin "TU AH mawhnak hrimhrim a um nawn lo" (Rom 8:1) tiin na au thei thlang ding. Khrih Jesuh sungah kan um lawng si loin, tisa duhdan hnuiah nung nawn loin Thlarau duhdan sawnih nung dingah nun thuthup cu kan hmu suak zo. Jesuh Khrih ih Thlarau ihsin le a sungah nungin mi`ha si tumnak cu A ~HA BIK in a thleng zo. Hi a hnuailam ih bungpawl hin thuthup maksak sungah lo hruailut theihnak ding thuphan suah run keng hram hai seh.

Bung 2

Tumtah Theihhngilh

Acangah, tu lai san thar nun thleng awknak lawng si loin, zahthlak zetin Pathian thu cuhbuai awknak khalah, Paul ih zirh mi thutak laimuril cu kan rak hloh `heu, mitam tak nun, rawngbawtupawl khal telin riahsiatza tlaksam mi cu Khristian tamtak lakih pumkhat sinak ah pitling takih bulhram kan `oh theih hngilh `heu hi a si. Jesuh in pumkhat sinak thu a sim tikah "Kei le ka Pa cu pumkhat kan si (Jn 10:30) a ti. Hi nun hin mai hrang lawng si dingah a tumtah dah lo, ziangahtile hitin Jesuh in a ti "Jesuh in a sang ih, a hnenah, Mi pakhat in keimah i duhdawt a si ahcun, ka thupawl hi a thlun ding a si: cuticun ka Pa in anih cu a duhdawt ding ih, a hnenah kan ra ding, cutin a hnenah kan um ding a si." (John 14:23). A thlacam neta bikah a thinlung ih a vei bik mi kan hmu thei, hitin thla a cam "An zaten pumkhat an si theinak dingah; ka Pa, nang keimah ah na um ih, kei nangmah ih ka um bangin, annih khal kanmah ah pumkhat an si ve theinak dingah; nang in i thlah ti leitlun in an zum theinak dingah," (John 17:21) tiin. Pumkhat sinak ih `uantlang thu a sim tikah a dungthluntupawl hrangih a thupi bik ih a sim mi cu "nan Pa ka sungih a um bangin, nan sungah ka um" ti hi a si. Hi pumkhat sinak theihfiangnak hi theih hngilh mi thurin lole phuan hrelh mi Pathian tumtah ti ih kawh ding khawpin a ra cang.

Thurin hmuahmuah ah cucu Paul in a phuangih a venghim. Hi thupi zet pumkhat sinak hi zoh liam men le theihhngilh le hnawn a rak si `heu. Thiamcoternak, tithianghlimnak, le hrilnakpawl ih thutak ropi hi pumkhat nei ding ih cawmtu tivate an si ih, tivapi sAWN cu Khrih thawn pumkhat si hi a si.

Pual in ziangtik hmanah Khrih cu sunlawinak ih ruahsannak ah a tarlang dah loih Khrih thawi famkim pawlkawm awknak ah fimnak thawn a hawl ih a zirh sawn, cutin beiseinak cu a takih a ra thlen theinak dingah. Paul cun nun lungualnak huham ah hi hna`uan cu ti pitling a si ti a sim fiang. "A cahnak, ka sungah NASA takin hna a `uan," (Col 1:27-29). Hi cahnak thuthup sunglawi cu fiang zetin Gal 2:20 ah a um "Kei cu Khrih thawn khenbetin ka um: sihmansehla ka nung; kei ka si nawn lo, Khrih cu keimah ah a rung nung a si sawn: cun tisa ih tui ka nun hi, i duhdawt ih, ka hrangih a pe awtu Pathian Fapa rinnak in ka nung a si."

Paul cun a nunhlun ah thihnak dantat mi cu a pawmih a nunpi, cutin a nunnak ah le a rawngbawlnak ah Khrih ih nun thiltitheinak cu a famkim vivo theinak dingah a si (Rom 6:6-13). Cawlhhahdamnak ihsin hna a `uan, (Heb 4:10-11). Khristian rawngbawlnak ah na cahnak lawng ringin na `uan tikah cem ralnak, le siatralnak lawng a tang`heu. Cucu a dik lo lawng si loin matlap nei lo a si. Cu ai cun Khrih nangmah ah a nung ih nangmah thawn hna a `uan hi pumkhat nun rah suak dingin na rawngbawlnak ih Pathian sunlawinak cu a `ha sawnih awl khal a awl sawn.

Nun hmangraltu Khristianpawl cun pumkhat nun hi ziang a si ti an thei lo lawng si loin mah le mah sunlawi awk lawng cu thei in zatlaknak lamzin ah an feh. Cuiruangah Pathian hnenih um lungualnak le theihthiamnak in pek ding mi cu hawl sawn uhsit.

Lungualnak hi Thlarau Thiaghlim ih baptisma pek a si lo, ziangahtile cucu tisa nun ih nung Thlarau thilpek tin cu nei si ih tisa nun ih nung Korin kohhran vek tla a si thei tho, (I Kor.

3:1-4). Thlarau Thiaghlim ih baptisma peknak hin rawngbawlnak hrangah thilpek huhampawl a lo pe ih, pumkhat nun ih nung ding le duhdawt dingih na `ul sam mi huham a lo pe bet (I Kor.13).

Hihi sual nei loih famkim nun a si lo. Pumkhat nun hi sual thei lo a si lo ih, sual lo dingih hril theinak cahnak a nei a si sawn (Rom 6:12). Thiaghlim nun cun na nun pumhlum Khrih in nei dingin a hruai lut.

Hi mi in zumtu bulpak nun ih a cahnak a `awn`em sak si loin nunhlun ih `awn`emnak ihsin a luharter sawn. Tu ah Khrih cu a cahnak hmuahmuah ah thlah le phuang lang a si.

Pumkhat nun hi thuthup kau tak le thuk takih theihnak a si. Paul cu lamsattu ti ih kawh a siih, Jesuh Khrih ih kohhran thu a sim. Thuhnuaidawr bik zumtu cun Thu Thlunghlun mithianghlimpawl ih an rak theih mi hnakin can `ha sawn le huham tum sawn a nei. Cucu nunhlun `awn`emnak ih pumhlum luatnak si loin "nun thar" (Rom 6:4) sungah kanmai nun in Jesuh Khrih theih famkim nun cu a si. Rawngbawlnak ah harsatnak le Satan ih dodalnak cu tawhrual lo ding khawp in na tawng thei (2 Kor 4: 8-18). Kohhran thuanthu ah Pathian mi hman ropipawl ih nehnak cu "kei ka silo - keimah ih um Khrih a si sawn" ti mi thawn a si.

John Wesley cun pumkhat nun cu a hmufiang ih England ram thlarau lamih tlusia ram cu hruaikir saltu Pathian mi hman a si. A nun pumhlum in Khrih in a suk a so ah a duhduh ih to dingah a tiarcia ringring, cutin Khrih kohhran cu khawtin ah a din. John Wesley ih unau Charles Wesley ih hla phuah mi hi ngai ve hnik!

Kei cu tihal riam ti nei loih nung in
Cem thei lo suangtuahnak ah um in
Thinlung beiseinak in ka khat
NANGMAH ai ih fate cu in pe hram hlah aw
Cahnak thu ah ka sungah NANG nung in
Na si dan le na neih mi hmuahmuah thawn ra hram aw.

William Booth cun pumkhat nun a hmuifiang ve ih sual sir ih mi thawng tamtak hruai dingah inn tinh thlah dingah Khristian ralkap bupi a din. Cutin ralkappawl cun sual ral cu do in hmai an nawr.

C. T. Studd cu Khrih thawi pumkhat sinak ruangah hminthannak le lennak cu a hnawng. Mission hmun lam sialtu si dingah a bawhlung sit thiamnak cu a tlan san. Kohhran thuanthu ih thlarau lam pacang `ha tamtak cu Khrih nun ih zoh`him ding tamtak cu thlunin Khrih cu nuncilh dingah thawtkhum le alhtir an si.

Hudson Taylor cu China ram sung mission din dingah hna a `uan, asinan amai cahnak thaw lawngin kum 18 sung hna a `uan hnu ah pumkhat nun a sar suak.

Pathian mi hman, theih mi si seh, theih lo mi siseh, tamtak cu lei kawlkil ah nehnak an nei .Cui an nehnak thuthup cu a bangaw ringring, cucu “kei ka si lo, keimah ih um Khrih a si” ti mi a si ringring. Thil ziangkim pek sal ni le theih thluh sal ni a ra thlen tik ahcun an lal lukhumpawl cu A ke hramah an hlawn thluh ding ti hi mangbang thlak ve cu a si ko (Rev 4:9-11)!

Cuiruangah taksa cauhnak le nitin `uanvo `uan hlawhsamnak na tawng ih na thluak a bang asile, cucu tawng ding awm na si

ko, ziangahtile cahnak bulhrampi na hawl hmu hrih lo ruangah a si. Paul cun “in ti cak tu Khrih zarah ziangkim ka ti thei, “ a ti, (Philipi 4:13).

Pathian ih lamzin fiang tak le famkim takih kan hmuuh tikah Kross ih a fimmak pianhmang kan hmu bet ding. Kan Lalpai cahnak hramah kan `hum aw asile mitin nun ah thutak pahnih in in cencilh ding. Cui thutak pahnih cu hmunkhat ah finkhawm le funkhwam a si ding, ziangahtile Pathian ih a zawm mi cu minung in `hen hlah seh ti a si.

Kan zir mi Pathian thu cu nun in zirhtu ah a rung can ngaingai a `ul. Sim duh mi cu thluak ih zir lawng hi a tawk lo ih nuncilh sawn a si. Rinnak cun thawsalnak thu phuangnak le Kross ngaisannak hnakin tam sawn a `uan. Cun rinnak, thutak, thawsalnak pawl ih huham cu nitin ih an feh tlang ringring a `ul.

Kan nunhlun ah Pathian in thi dingih rorelnak asilole, Pathian thu phuansuak a co lo asile (Rom 6:6) rapthlak takih hnai hnawk kan tawn lawng si loin, kan nun pumhlum sungah a thlawsuahnak nun ih zalennak cu riahsiat thlak zetin kham a si ding.

Nunhlun ti mi cu Adam hnen ihsin ka co mi ro, nunphung, mizia a si. Cui ro cu a se zawngih ngaihtuah, lungput, le tumtah pawl hi a si. A si, zumtui nun rori hmanah cucu a ceng! Bung khatnak ih kan sim zo bangin Rom 8:1-4 ih mawhnak ihsin luat dingah Paul ih lungawinak cu beiseinak nei nawn lo misual nun demnak si lo in bawmtu nei lo zumtui zalennak le lungawinak a si sawn (Rom 7:15-25).

Khristian tamtak ih riahsiatza thuanthu cu Thlarau ih piangin tisa duhdan ih nun hi a si. Watchman cun "tisa cu mai hrang

lawng ruat” hi a si a ti. William Law cun “mai hrang lawng ruat nun cu kan tluksiat dinhmunih sual mi zia hmuahmuah ih Kungpi le hngetek a si” a ti.

Pathian in a tuah thluh zo ti Pathian thuphuan suak ihsin na theih lai hlan lo na nunhlun cungcangah zianghman ti thei mi na nei lo. Asi, na nunhlun cu Kross parah khenbet a si zo ih tuah thluh a si zo. Tu ah hi thutak hi a hmaisa bik ah na hmu ih cutin nitin in na fiang, cucu Thlarau Thianghlim in a nemhnget. Tlaitluan in Kross thiltitheinak in Pathian ih fimnak cu a phuang lang ding. Cutin nunhlun ih cahnak le nehnak cu a cau deuhdeuh dingih a ziamral vivo ding.

Asinan a pahnihnak thutak cu na bet a `ul, Khrih thawi na thih lawng si loin, nunthar sungah tlang leng dingin a thawh khal na thawsal a `ul. Hi thutak hi zoh awla zum aw, cun nuamteten na nun ah a thawsalnak nun a luan lai hlan lo nitin in phuang aw.

Vawikhat nunhlun ih a lo siatsuah ih Khrih nun in a lo ticak sal. Cutin rei lo te sung amah kawp dingih a lo lemtu nunhlun ih ti dan le mizia hlawnthlaknak ah buainak na nei nawn lo (Rom 8:13;Col 3:5; Eph 4:17-32;Eph 5:1-7).

Asile, ziangtikah kan thawk dingih ziangtin kan thawk ding? Si e, tu rori ah maw le! Tu rori ah Thlarau Thianghlim hnenah na nun pumhlum cu tuhlut tawp awla, anih in pumkhat nun ah a lo hruai ding. Hi sunlawinak beiseinak a takih a ra thlen tiang na beisei mi lo bawm dingah le lo ticak dingah a hnenah dil aw.

Nun beidawngnak in lo siat suah hlah seh. Na hlawsam can

hmanah Satan bumnak hi zum hlah aw. Cucu na hrangah si loin midang ih cahnak a si.

A nung mi Thu (Bible) cu cau loin na phuang suak, na `annak hin cumi a takih pitlinnak hmunah a lo hruai ding (Heb 11:3). Nuamteten le mawi takin nunhlun ih `ihnungza kaihhremnak cu a hlo vivo ding. Cutin nuamnaite le mawi zetin phur um zet mi nun ah le thil thar dang tamtak ah Jesuh Khrih in ram a run nei vivo ding.

Na nunthar tleu mawi tak cun na sungkua le na rualpipawl mang a bangter ding. Na cak cuangih na nun khal a cawl hadam cuang ti an hmu ding. Jesuh hrangih na hna`uan le tetti khannak hram si loin amah te a ra tum aw cawp mai ding, cucu nangmah ihsin Jesuh Khrih hna`uannak a si.

Na rak duh thei dah lo mi, na tuah sual can ih lo hnihsantupawl hman na duhdawt thlang ding. Pumkhat nun ti mi cu nuamcennak a si lo, `ulsam mi sawmdawl awk a si sown.

Hihi theihhngilh hlah, minung hlun, nunhlun ti mi cu Pathian tel lo, asilole rinsan lo ih mai cahnak, fimnak hmangih nun le rawngbawl hi a si. Cuvek nun cu an nun sungih Pathian huham le umpinak lak sak a si canih Adam ih riahsiatza dinhmun vek a si. Sual sungih tluksiatnak ruangah tisa mi, Pathian doral ah an ra cang (Sem 6:3). Pumkhat nun ti mi cu Khrih Thlarau ih khat nun hi a si.

Bung 3

Zirnak ah Zumtupawl Hruai

Tisa hi khenbet a si loih, a cangvai ringring lai asile, ZIR SUNGIH TIKCU REI LO TE SUNG NA FEH THEI LO BAK Thlarau in na feh thei lo ding.

Mi tamtak cu Thlarau ih piang an si nan, Thlarau duhdan ih feh thei loin an hmu aw. Korin kohhran cun thlarau thilpek an tlasam lo nan, tisa takih an nun ruangah Paul in a kawk hai (I Kor. 1: 5-7). Nun dawngdahnak, pawl (Kohhran) `hen awknak, `anhmasialnak, Lalpai zanriah kilnak hmanah cuvek cu an tuah (I Kor. 3:1-4). Hi pathum hi tisa mizia a langnak a si ih Thlarau nun ih doral tum bik khal a si. (Kal. 5:16-21).

Tirhmi Paul rori hman Thukham thlun dingah amai tisa cahnak a ring tikah cui buainak thotho cu a tuar (Rom 7). Cumi sungah ziangtluk can rei a tuar ti kan thei lo. Asinan a hun theih thiam cin ahcun Rom 8:14 sungih zalennak sunglawi sungah Rom 7 ih nun rethei hnisksaknak cu a zupralter thluh.

Zumtu tamtak kan cennak hmun cu Rom 7 hi a rak si `heu, theih lo mi rawngbawltu tamtak khal cui nun buai le rethei sungah kan rak ceng `heu. Cui nun buai le rethei cu tikcu rei lote, zumtupawl `hanlennak ih a thleng awk suntge lawng a si ding. Cucu minung hlun, nunhlun ih zoh siatnak le cah lonak tarlang sung, tikcu rei lote sung hrang lawng tumtah a si. Khrih tel lo in thil ziangkim (a `ha / a sia) na `uansuah mi cu puhmawh in asilole Khrih Thlarau ih pumhlum uknak cu na nun ih a um lo can na thei aw dah maw? Thlarau rah rah dingah na `uan rethei, na tal buai lai asile, THUTHUP NA HMUSUAK HRIH LO tinak a si.

A cangah, na tuah `hat bik mi ai ah “tisa hna`uan cu a ra rah suak `heu,” (Kal 5: 16-21). Cucu tisa cakhiarnak lawngah si loin, bumnak le pawrh awknak khal a suahtir `heu. Cui tisa hna`uan cun hmuhsuamnak, nun rawngnak, bawhsiatnak, thinlung tlusiatnak, mi zawnruah thiam lonak, lalnak at cilhnak, mi va suamnak, hrosuannak, le midang hlawhtling itsiknak pawl tla an si.

Nunhlun cun mibum a hmang, thubuai a tuah, mi a `hendarh, mi a relsia. Nunhlun ih a dang mizia pakhat cu midang mawhthluk dingah a khul a rang, asinan amai mawhnak ih mawhphurhnak la dingah a khul a fung, cuihleiah a thin a tawi, a zawi thei lo, a duhmi lawng a hmu, midang `ulsam mi a thei lo, midang tuahmawh dingah a man ringring, a mithmai a sia, mi a zawkzet, a cangah amai tisa cu zangfah in nuamtawlnak a tuah, mi a ringhlel, a depde, mi a nautat, ziang khaw dawn lo in a nung, rinsan a tlak lo, mi a ngaithiam thei lo, a sualnak phawrhlang a si hmanah a `hum aw duh cuang lo.

Cuvekpawl cu tisa mi, khawvel mipawl ih tuah mi hlir an si. Cuvek mipawl cu a hleice in phurrit lole thubuai an neih tikah Khrih bangnak hmuuhmel rah sawn loin cuvekpawl an rah suak sawn. Cuvekpawl tuah a si tikah a sunglawi mi, nunhlan awknak, bulpak tuah `hat awknak pawl a siatsuah. Nikhat hnu nikhat, kumkhat hnu kumkhat cuvekih na tal buai rero asile hlawhsamnak, pakhat hnu pakhat a tel vivo ding.

Kohhran ihsin hnukdawk aw, kohhran ih mawhphurh na neih mi ihsin na hnukdawk aw ih, “duhdawtnak, lungawinak, remnak, thinsaunak, ngilneihnak, `hatnak, rinumnak, nun nemnak, supawknak pawl” (Kal. 5:22) rah tumin na talbuai, na `uan rethei asile, cui buainak cun na hmuhtawn mi ih

dawlhralnak lamah a lo hruai dingih cutin `ulsam canih mi pahnih khat ih zangfahnak lawng na co dingih, lungawi ding le hla sak thei ding in cahnak malte hman na nei nawn lo ding.

Watchman cun hitin a rak sim dah; a hmin lawng Khristian si cu TISA nun ih nung Khrih cu hnawng tahratin KEIMAH ti mi nuntir cu a si a ti.

Mai thluakfimnak, mai dingfelnak, mah thupi bikih ret awknak, mai hrang lawng ruahnak, mai hrang lawngih tumtah neih, mai ngaihdan le `ha tidan lawng pawm, mah le mah cawisan awknak, mah le mah sunlawih awknak pawl cu `ong dang ih kan sim asile TISA MI lole KHAWVEL MI an si.

~henkhat zumtupawl cu riahsiatza cui dinhmun ah an um lai hrih, ziangahtile an nun ih lal si dingah Jesuh Khrih cu cohlang duh loin an lung a ruh. Israel miphunpawl in an do kah, an phunnawi, Pathian thutiam an zum duh lo. An nun cu an thih tiang cuvekpawlah a herkual rero (Heb 3: 7-19). Mitin le mi zokhal an mawhthluk. Tu ni ah Satan an mawhthluk ih thaisun ah hruaitu an mawhthluk, an nu le pa an mawhthluk ih midang hmuahhmuah khal an mawhthluk, Pathian tiangin an mawhthluk. An thih tiang zawi hnen khalih lungkim thei lonak hawrkuam sungah an herkual rereo. Zumtu tamtak cu cui nun cun a kaihrem ih an tlansuak thei nawn lo. Riahsiat thlak zet cu Pathian fa le tam sawn in cui nun buainak ihsin zalennak cu an hlawhsam, ZIANGAHTILE HI NUN RETHEIHNAK IIHSIN LUATNAK PATHIAN LAMZIN CU AN THEI LO.

Tisa cakhiarnak tuah pitling lo dingin ziangtin vekin Thlarau in na feh ding? (Kal 5: 16)

A selinglet mi, a `awih mi le a dawngdah mi tisa duhzawng thlun dingih lo hruaitu, Adam ih mizia, nunhlun cu na thei ko ding, cumi ihsin Pathian in lo runsuah dan lamzin pakhat lawng a nei, cucu THIHNAK IH THLEN a si. Hihi Jesuh Khrih khenbeh a si tikah Pathian ih a rak tuah mi a si. A thihnak sual ihsi a lo rundam lawng si loin, na nunhlun ihsi khalin a lo rundamnak ngahnak ih karbak hmaisa bik a si. "Sual taksa cu siatbal a si theinak dingah, kan minung hlun cu amah thawn khenbet in a um ti hi thei in, tuisi thawkin sual cu rian nawn lo ding kan si," (Rom 6:6).

Tu ah tisa duhnak uknak sual cun thihnak le siatralnak a keng tel ti cu rinnak in hngek zetin a pawm. Kross ah Jesuh cu na sualnak lawng a phur a si lo (I Pet 2: 24) sual ih khat tisapawl khal a phur tel.

KHRIH NA HRANG AH A THI ti theih hi mangbangza zet a si (I Kor 15:1-3) asinan cu aiih mangbangza cu Pathian thuphuhan suah na hnenih a ra thlen tikah KHRIH AH NA THI (Kol 3:3) ti hi a si.

Sual taksa ih a lo uknak thu ah Pathian rorelnak cui sual taksa thi dingih rorelnak cu cohlang mai aw. Mah taimaknak hmuah hmuah hi um zia a nei lo, cucu rinnak ihsin a si lo ti pawm mai aw (Rom 6:6-11). Nitin cui zirnak cu kaihnget aw. Na sungh sual huham cu Kross thiltitheinak in a siatsuah thluh lai hlan lo CATBANG LOIN Pathian thu zir awla, thlun aw. Cutin hi taksa remh`hatnak hna`uan cu a awlsam cuang ding (Kol. 3: 5) Cuticun nangmai cahnak le taimaknak khalin Khrih hmui-hmel a run keng mai ding, (Rom 8: 29). A sinak ih baptisma sinak le nunthar ih nun dingah kaihthawh na sinak cu HNGEK ZETIN A PITLING NGEINGEI DING (Rom 6:1-13).

Bulpak nun ih na `uansuah mi ah a thawhsalnak nun cu nitin cohlang aw (Rom 6:12-13). Cutin a `ha lo zawngih cangvaihnak, lungput, sungtuahnak tinkim cu a KROSS in a siatsuah thluh ti na hmu ding. Cutikah cangvaihnak `ha, lungput `ha, suangtuahnak `ha tintianah KHRIH NUN a rung lang ding. Himi ih a hrinsuah mi cu daihnak le huham thawn tlaitluan nehnak ih nun hi a si. Thlarau ih nun hin sual lo dingin a lo hruai dah lo ding nan, sual hrial thei dingin huham a lo pe ding.

Hi thuthup sunglawi na laih ngah tikah a mawi zet mi le duhnung zet mi lamzin tampi ah Khrih ih nun cu nuam teten a ra langsuaek vivo ding. Na tisa nun ih a neih mi ham`amnak kha nangmah na si lo. Nangmai pulpak nun pumhlum Khrih ih a uk tik lawngah mangbang thlak khawpin na hung thleng aw dingih, na sungkua le na rualpi duhdawt bikpawl hman an mang a bang ding.

Cuvekih na neih mi rinnak cu Pathian ih nun mangbangza hi a si. Mark 11: 20-35 ah Jesuh in fiangzetih thu in tiām mi cu "rinnak in tlang a `hawn thei" ti a si. Cu thutiam thiltithei ahcun hngat aw awla, cupawl cu pakhat hnu pakhat phuang suak in dil aw.

Nitin in hi thuthup ropi na neih ringring a `ul, Khrih ih nunnak in a lo venghim ringring ding (Rom 5:10). Jesuh in "ka taksa le ka thisen nan ei in nan in ngeingei ding", a ti (John 6: 53). Ziangtik lai khalah nangmah ah a nunnak umtitir ringring na duh asile Khrih nunnak sang a si ti na theih ringring a `ul, zarh khatah ni khat lawng a si lo, NITIN IN a si sown.

Khawvel mipawl hrangah atthlak (I Kor 2:1-8), Filawsawfapawl hrangah thil cang thei lo (Col 2; 8). Fehsualpawl hrangah

hmuhsuam thlak (I Kor 1: 23) "asinan a rundam mi kan ni hrang ahcun Pathian thiltitheinak a si (I Kor 1:18). Pathian ih atrak bik cu minung ih fimnak hnakin a fim sown, (I Kor 1: 25).

Kross thuphuannak, Pathian ih atrak ah Pathian ih fimnak thu telh in a um. "Pathian fimnak thuthup sown kan sim a si, fimnak thup aw, leitlun um hlan ihsin Pathian in kan sunlawinak dingih a rak tumtah cia mi cu: Cucu hi leitlun lal zohmanin an thei lo: rak thei hai sehla cu, sunlawinak Lalpa cu an khengbet lo ding," (IKor 2:7,8).

Sual ngaidamnak na hawl asile KROSS AH NA FEH ngeingei a `ul (IJohn 1:9). Hi leitlun nuamtawlnak le `em`awnnak hlipkiannak huham na `ul asile KROSS AH NA FEH ngeingei a `ul (Kal.6:14). Satan ih zuarthlainak cu cawlpirin, amah dolet leh theinak cahnak, thuneihnak na `ul asile ralram ih na au aw ding cu "A KROSS IH NEHNAK" a si (Thup. 12:11). Cuvek thotho in nunhlun ral ihsin venhim ih na um tikah Khrih hmuuhmel a lang dingih KROSS AH NA FEH ngeingei a `ul (Rom 6:6). Kross ah kan feh ti mi cu cui Kross ih hlawnak hmuahmuah sungah in hruai lut dingih Thlarau Thianghlim rinsannak hi a si.

Kan Khristian ralthuam cu khawvel lam thil a si lo, hmun hngetkhoh `hiatbalnak ding Pathian zarih cahnak sown a si (2Kor 10:4). "Satan, tisa le khawvel" neh theinak cahnak kan nei. Thlarau ralnam (Efe. 6: 17) a si mi Pathian Thu cu rinnak in a hmang suakih a thu a sim, cutin sual, nunhlun, le Satan thuneihnak cun ral an tho thei nawn lo. Khrih Kross zarah thil ziangkim ihsin lo rundam le venhim theinak huham a nei. A FIMNAK in Pathian cun DINGFELNAK a lo pe ih Jesuh Khrih ah na sual ngaidam a siih, cohlan in na um. Cangvaihnak

thianghlim ih cangvai thei dingah Jesuh ah TI THIANGHЛИM-NAK na co, cun TLENNAKTHU ah nang cu Jesuh ah Satan ihsin zalenak famkim na ngah (I Cor 1:29-31). KHRIH NUN IH THILTITHEINAK, le A KROSS THILTITHEINAK tel loin ziangtik hmanah nung in tlangleng hlah aw. Satan cu lo beidawnter dingin tikcu pe aw hlah, asinan nehnak nun sunglawi nei camcin dingah hmainawr sown aw.

Na aiawh ih a nun a bul`an bangin, hitin sut aw aw; midangpawl in in hmuhsuam tikah hliamhma ka pu maw? Pu e, asinan na thungrul sal lo ding! Thlemnak lakah in hruai lut lai maw? Lai e, asinan tu ah cui thlemnak neh theinak huham cu ka nei, ka thlaphang, ka `ih, ka khur lai maw? A si, khur le `hia in ka thla a phang, asinan cucu can tawite sung lawng a si. Cutin nangmah lo bawm dingih amah na rinnak phuan sunzawmnak in na `ihnak, thlaphannak cu rei lote ah a `um sukter dingih a ziamral ding. Kan thinlung lam siatralnak, a `awntai mi ngaihtuahnak thluak le hi kan taksa ruang-ampi ih natnak hmuahmuah a ra dam vivo ding maw? Si tuk e, rinhlelh ding um loin a dam ngeingei ding (Rom 8:11).

A `ha lo lam ih `awn`emnak hmuahmuah ihsin na luat zo vekin Khrih ih thiltitheinak le nehnak nun cun a lo ciahneh tikah na taksa peng tinah hriselnak cu a luang lut ding. A nun ih nehnak cu na nun ah a run `hawn ding, (Isai 53: 11) ti dam na si theinak dingah tikcu ziangmaw can `ul hman sehla, a vuaknak vual in ti dam na si (Isai 53:5). Gilead thinghnai (Jer 8:22) na neih tikah ti dam thei lo mi hma, vuakdurh thling le hliamhma hrimhrim a um nawn lo.

Na rinnak hmang suak aw, na nunhlun cu kross parah khenbet a si ti THEI aw. Khrih ih a thawhsalnak nun cu COHLANG

awla, a neta bikah Thlarau ah na fehnak ihsin lo hlawn thla dingih Satan ih hna`uannak cu DO aw.

Na nunhlun thi dingin Thlarau Thianghlim ih rorelnak le na thlarau sungah Khrih thawhsalnak nun cangvaihnak a um lo asile hlipkiang hlah aw. Pathian Thu in ziang a lo tiam ti mi cu a takin Thlarau Thianghlim in a lo hruai ding ti na rinnak cu hnget zetin kai sown aw. Sun a cem tikah zan a ra thleng ding ti kan theih fiang bangin “thlarau theihnak” in “minung lamih theihnak” hmuahmuah ai a awh ding ti kan thei. Kumkhua hrang thil na thlunnak hnawng dingih lo aa-tertu hlawhsam-nak, `ihnak, suangtuahnak pawl kha hmunkian hlah aw.

Hi duhnungza thilmak in hmun a luah tikah daihnak, sung lam cahnak le a ra thleng ding mi kumkhua nun hmuhfiahnak ah na thlarau cu a lung a awi ding. Hi cawlh hahdamnak sung lut dingih na hna`uan retheihnak in lawmman `ha a ngah ding. Asinan tu ah midang hnenah hi nun thuthup pe suah thei dingin na zir ngei ngei a `ul.

Bung 4

Thlarau in Khat Cingsi Hmang Suak Thei Si Lo Nun

Thlarau ih khat lai ah tluksiat khal a theih thotho, ziangahtile midang hnenih kan semdarlo ruangah a si. Hi hi ziangahtile KAN THLUAK DAWN KHAM dingin Satan ih cahnak hnuai ah kan tlu ih, Thlarau Thianghlim rah suak dingin a dawn kham. "Cuiruangah na ngaihtuahnak fiangfel seh," (IPet 4: 7).

Kan ngaihtuahnak thluak feh dan ah thil dang tampi in rak ciahneh hmansehla, cuvek rak ciahnehtu hrampi pathum nehnak cu fimkhur takih kan thlingthla a si ahcun thei thiam dingin fimvar dingah in bawm ding . Satan ih tumtah mi cu, "a bawmnakpawl ngaih sak loih" (2 Kor 2: 11) kan um lonak dingah, le thinlung dang puttir le thinlung hnawk buai ding hi a si. Hi raldonak ah khawvel ralthuam, fimthiamnak, cahnak pawlin a neh thei lo ruangah Satan ih raldo thiamnak hmuahmuah siatsuah dingah Thlarau ralthuam kan hruk a `ul (2 Kor 10: 4).

A pakhatnak ciahnehtu hrampi nehnak cu kan ngaihtuahnak NITIN IH IN KUAIHERTU THIL CANGPAWL kan kilhim ding hi a si. Nitin thil cang mipawl cu thawk le khat ih ra thleng, kan hna`uan pangai, kan innsang le cangvaihnak dangpawl an tel. Hitawkih thil `ihnung cu hipawl in KAN NGAIHTUAHNAK A LUAH THLUH ding hi a si. Jesuh in hitin a sim, "khawvel ngaihtuahnak in Pathian thu a dawnkham, (Mark 4:15) tiin. Cuiruangah a rah venghim uh (Mat 13: 12). Satan in kan `ulsam mi le kan thil tuah pangai thawi hmanin kan ngaihtuahnak dawnkham dingah a hawl ding. Kanmai diknak le zallenak hmang khalin midang thawi

kan pehtlaih awknak catter dingah ral tho dingin kan thin in ti heng lai ding.

Anih cun innsang ah, hna`uannak hmunah santlai lo thukam el awknak cu a suahter ringring ding. Mai ngaihdan, duhdan cio pitling dingih kan zuamnak in thikthusiatnak le do awknak cu riahsiat thlak zetin Kohhran hmanah a um.

Hihi fimnak `awn`ai a si ih a rah suak cu dan dokalh le tuah mi tin in thil sual si dingah a si (Jams 4:15-16). Cupawl hmuahmuah cu daihnak tel khawmtu ding Thlarau fimnak dokalhtu hlir an si, (Jamse 4: 17-18). Hi thu buai hi ziang tin kan tuah ding?

Hna`uan, ziang hna`uan khalah Lalpa thawi thawh tlukih lamzin `ha dang a um lo. Mary vekin Jesuh kehram ah to in a thu ngaithla ih a mithmai kan zoh a `ul (Luke 10:42). Cutin kan thubuai tawn mipawl cu kan thluak buaiter dingah an mal deuhdeuh ding. Khrih thawi pawlkawm awknak kan thlahthlam lo asile nitin thubuai ih kaihhremnak cu a kiang deuhdeuh ding. Rinhlelh ding um loin amai umpinak in kan tikcu kan hman thawk ruangah duhnungza daihnak le rinsan awknak cu kan nei ngeingei ding. Hmailam ih ke kan kar rero lai ah thuhla kan theih theinak dingah Thlarau Thianghlim in boruak hmangin emaw, fimkhur dingah in theihter `heu.

A cang thei asile sun ih kan hna`uan ding thu in petu ding kan hawl a `ha. Khawkhannak `ha tak neih hi tikcu le thazang a heu lo bangin thil `ul lo mi hrangah kan cem ral lo. A tlun ih thupawl hi a hmaisa bikih thluak tifimtu an si ih, hna`uan tamin buai zet hmansehla DAWNKHAM IN KAN UM LO DING! Cutin cumi kan fiangfel tikah Jesuh nun cu luangliam khawpin a luanglut

dingih, kanmai phurrit lawng phur theitu si nawn loin midang phurrit hman sawn sak theitu kan si ding, (Kal. 6:2).

A pahnihnak ciahnehtu kan do neh ding mi cu buai deuhdeuh le sual deuhdeuh kan si theinak dingih kan ngaihtuahnak ah NASA ZETIH `ANHMUN KHUARIN SATAN IH IN THLEMNAK HI A SI. CAN TAMTAK AH HI THLEMNAK VEK HI ZUMTU TAMTAK IN AN BEIDAWNG DINGIN AN KIANG NAITE AH A UM TI AN THEI LO. FIMKHUR TAKIN LE THLA NASA TAKIH CAMNAK TEL LOIN LAMHRAUITU TIN KAN THLUN ASILE MIKHUAL PAI AW NGAI IH `IHNUNNAK KAN TAWNG DING. HIPAWL THEILTHIAMNAK KAN NEI LO ASILE TUUKHALTU `HA IH RALRIN PEKNAK (JOHN 10:5) CU NGAI LOIN KAN TLUSE DING. CUTI ASILE ZIANGTIN KAN RALPAWL KAN THEI THEI DING.

A AW, A RALDO DAN, LE A NETA BIKAH A `ONGKAM HMUAL NEI ZET CU KAN THLARAU AH A BURHNAPAWL IHSIN ANIH CU KAN THEI THEI DING, KAN RALPA CUN A LO RAMH DINGIH THILTUAH ZARH TUAH DINGAH BIBLE HMAN HMANG TAHHRATIN (MATT 4:6) LO MAWNG DINGAH A LO HAWL DING. BIAKINN NA FEH KHAL UMZIA NEI LO, BIBLE NA SIAR ASILOLE NA THLACAM MIPAWL KHAL DEPDETNAK HLIR A SI (REV 12: 11) TIVEK PAWLIN A LO ZUAR THLAI DING. PHURRIT, THIL AWL AI LO, TO MAIMAI THEIH LO, RINHLELH DING THILPAWL THAWN LO TIBUAI RINGRINGIN A LO THLAPHANGTER RINGRING DING.

A SI, MIKHUAL SATAN IH ZUARTHMAINAK, HNAIHNAWKNAK, THUNEIHNAK PAWL CU RALSAN IN VENGHIM AW AW. TUUKHALTI AW HNAKIN SATHATTUI AW KHA NGAI SAWN AW HLAH.

SATAN IN ZIANGVEK RALDO DAN A HMAN TI NA THEI Fiang LO HMANAH RAK PAWM REM MAI HLAH! JESUH BANGIN DO HNGALH AW (LUKE 4:8). THUKAM EL LOIN PATHIAN THU RALMAN CU HMANG SAWN AW (EFE. 6:17). KHRIH IH A NEHNAK AH NA TELIH (KOL 3:3).

KHRIH DUHDAWTNAK IHSIN ZIANGHMANIN A LO `HEN THEI LONAK THU IN (ROM 8: 35) RAL SUNGTU A SI TI THEIHTIR AW (JOHN 3:8). NA RALPA CU HITIN SIM AW, PATHIAN IH A LO DUHDAWTNAK CU NA TUAH ~HAT MI PARAH A ~HUM AW LO IH NA HRANGIH KHRIH DUHDAWTNAK FAMKIM PARAH A `HUM AW SAWN A SI TIIN SIM AW (EFE 6:1). A RA THLENG DING MI AMAI THU REL DING LE A NETA BIK AH A SIATRAL DING THU THEIHTIR AW (THUP. 20:10).

RINNAK IH NA PHUANSUAH AWKNAK CU RINGPIN AU AW, KA TUUKHALTI AW LAWNG KA NGAI DING, TIIN. RALDO TIKAH "KEIMAH" CU KA CAWLIH KALVARI IH THILTITHEINAK HMUUHHMUUAH IN "AMAH CU KA DO SAWN", BAWMTU DANG NA `UL HRIH TI NA THEI ASILE, THLACAMNAK IH LO DINPI DINGIN SAWM AW. ASINAN HIHI THEIHNGILH HLAH, TUAHNAK THAWI NA DO NGEINGEI A `UL, MIDANG LO DO SAK THLUH KHA ZIANGTICK HMANAH BEISEI HLAH.

A PATHUMNAK CIAHNEHTU NEHNAK DING HMUN CU SATAN IH CANGVAIHNAK HMUUHHMUUAH KHA FIMKHUR TAKIH HLIAKHLAI A SI. NA TUUKHALTI AW DIM VIVO DING LE MALTER VIVO DINGIN A LO TUAHMAWH TUM DING (JOHN 10:3-4). SATAN IH LANGHNGAN IH DEPDETNAK LE A THUPEKNAKPAWL CU DO DINGAH JESUH IH DILNAK AW CU ZAIDAM TAK A SIIH, A AW AH DUHDAWTNAK IN A KHAT, ASINAN TUI `IHNUNGZA CU CUI AW CU AWL AI TE NA THEIH HNGILH `HEU HI A SI.

LO TIBUAITU AU-AW HMUUHHMUUAH REH KO IH NA RAMH THLUH HNU AH TUUKHALTI ZAIDAM NUN ZIRHNAK CU COHLANG DINGAH ZIR AW. A TLIMNO HMANAH A LO HRUAI DINGIH AMAI TIVA IN A LO CAWLH HAH DAMTER DING. THIMKHAW ZING LAK LE BORUAK RIT TAK LAKAH A LO UMPINAK IN NA HNA A LO NGAMTER DINGIH A LO KAIHRUAI DING. TLAKSAMNAK NA `IH NAWN LO DING (SAM 23:1), TLIMNO (SAM 23:3), CAHNAK TLUNTIRSAL (CANG 3) A KUT IH HRUAINAK AH RINSANNAK (CANG

3), thluak daihnak famkim (cang 4) pawl thawn na nun na hmang ding.

Cuitikah Bible thawi zoh fel lo le thu sut loin kan thluak ah a thungai dingih a ret tum mi a si ti ih kan ruah mi hmuahmuah cu a thu awih in kan thlun ding maw? Thlun lamlam hlah! Tawh cu tawhfung thawi an mil awk vekin kan kiang le kap pawlkawm dan thawi a mil aw ih Bible zirtirnak vek a si ahcun kan rinnak in tawh a ong dingih a Thu kan ngai ding.

Asinan, ralrin ding mi cu, tawh awn tikah harsa tukih awn lo ding ti hi a si, ziangahtile a kaihhruainak sangka cu Pathian in a awn tikah a kawpza a tlap dah lo, zohman khalin a lo siatsuah thei dah lo ding (Thup. 3:8).

Hihin Jesuh in ziangtin A Pa thawn nitin pawlkawm awknak a nei ti asim- ziangtik lai khalah a fimkhur ih sungram aw cu a ngai. Hitin a sim "Pa in Fapa cu a duhdawt ruangah, a tuah mi zaten a hmuh thluh: nan mang a bangnak dingah, hipawl hnakih hna`uan ropi sAWN a hmuh lai ding" (John 5: 30).

Thlarau ih kan nun bangin "Thlarau ih lamhruainak ah" (Rom 8:14) kan pitlin vivo ding khal a `ul. Satan sal sung ihsin luhatu falepawl cun Jesuh hrangah nung dingin zalennak, luatnak lungawinak an nei.

Asinan, na thlarau ah hahdamnak um lo le phurrit phurin na um asile thlacannak nasa tak thawn na dinhmun zoh fel aw. Rinnak thawi ke na karnak lo bawmtu le lo lungkimpitu na unau pawl ih Thlarau i khat thlacannak cu dil in thurawn hai aw.

Thil na tidik ruangah Pathian in ziangtik hmanah a lo mawh

thluk dah lo ding (James 1:5) Jesuh'i thutiam a thluntu hmuahmuah cu thim lakah an feh lo dingih, nunnak eng ah an feh sAWN ding ti thutiam kha ziangtik hmanah hngilh hlah aw, Pathian thu in na thubuai sungah TLEUNAK a run keng ringring ding. Tleunak in rinsannak lawng a run keng loih na thlarau ah cawisannak khal a lo pe ding. Cutin tleunak thu na ngai bangin cawisannak ihsin ral`hatnak a hring suak dingih mangbangza ZALENNAK sungah na lut ding.

Cuiruangah Thlarau in feh aw, Satan ih dawnkhamnak hmuahmuah ihsin na thluak zalenter awla, Jesuh ih sangka a lo king cu ra awn aw, cutin nangmah thawi a rawngbawlnak ih lamzin mawi le duhnungzapawl ah mangbangza lungawinak na hmu mai ding.

Tu ah Thlarau ih khat dingah, na thluak cu zalenak pe aw, asinan dawnkhamtu a um lai hrih thotho dingih cucu hmins in hnawng aw.

Bung 5

Thinlung Lam Tluterupawl Kham Aw

Thlarau ih khat, thinlung felfai cing siin cui thu thotho ah na phurnak lo tibuaitu a um thei hrigh lai. Pathian in a mipawl a fawrhfial mi cu "daihnak le rinsannak ah nan tha ticak uh," (Isai 30:15), a ti, asinan na kham awk lo, na venhim awk lo asile na ngaihdan cu, tisuar ruangih lawng daitei a um thei lo bangin, na thu hmun thei hrimhrim lo ding.

~ihnung mal vivo	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">Lungawinak maksak</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">daihnak le rinsannak Isai. 30:15</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Beidawnnak</td></tr> </table>	Lungawinak maksak	daihnak le rinsannak Isai. 30:15	Beidawnnak	~ihnung a kaisang
Lungawinak maksak					
daihnak le rinsannak Isai. 30:15					
Beidawnnak					

Satan in na thinlung phurnak a do hmaisat biknak lamzin cu beidawnnak in a si! Thlarau Thianghlim cangvaihnak reipi tibuaitu dingah phurrit, thubuai le minungpawl a hmang ding cuvek thubuai a ra thlen tikah na cangvaihnak lohli lo asile, a rei hlanah cucu a ra thleng ding. Cutin mah le mah duhzulh awknak, mak takih nun beidawngnak, taksa cauhnak pawl na parah a thleng ding. Asile ziangvek cangvaihnak saw `ul?

Na nundan cu Thlarau Thianghlim hnenah phawrhlang thluh awla, ziang mi bikin a ning na hangter (Efe. 4: 30) ti na hmu ding, cutin cucu hlipkiang a si dingih remh`hat a si sal ding (Sam 139:23- 4). Nun beidawnnak ra suahteru hmuahhmuah lakih pakhat cu dan pahbal lole sual tuah a si, cui sual cu kan khuh tum asilole mi in in theih tikah kan bei a dawng, kan cau, asinan Jesuh ih zirh mi hi hngilh hlah, nun zirhtir awknak

dan Jesuh ih a zirh mi cu `hen`hek awknak, lole mipi hmaihi mi sualnak phawrh tahratih mualphotir hi a cang thei tawkih maltir vivo ding hi a si. Mi pakhat ih sualnak cu kohhran hmaihi phuan hi a neta bik, a cang thei lo cin lawngah tuah ding a si, A HMAISA BIK A SI LO (Matt 18:15-17).

Sual sir, sual phuan le sual ihsu thutak ih ra kir sal hnu khalah thil awl ai lo phurrit a tang lai - cucu SUAL BAWRHHLAWH ah a ra cang thei. Pathian Fapa, Jesuh Khrih thisen in kan suangtuahnak bawrhhlawh cu a khawlhfaei thei lo, (I John 1:9). Asinan Jesuh ih nehnak ah na rinnak na phuanlang ve ahcun Satan ih zuarthlainak cu cui na suangtuahnak in a cawltir thei (Thup. 12:10-11). Cuiruangah a fiangfai lo mi le rinhlelh kaitertu cuvek suangtuahnak a suahteru Thlarau sualralpawl ziamral ko ih do theitu thlarau lam ih pitling le pa cang `ha zumtu unaupawl ih khawkhannak dil aw.

Tu ah thungainak ih cangvaihnak tinin Thlarau Thianghlim ih duhdan a run keng (Tirhmi 5:32), cun phurrit ihsin zalen dingah karbak dangih na kar suak vivo a `ul hrigh lai.

PATHIAN THANG~HAT HI HUHAM TUM BIK A SI! Cumi in dokalhtu thlarau sualpawl a siatsuah thluhiih, na kiangkap boruak a tithinghlim. Cumi in na nunnak a tuah `ha ih (Sam 149), Pathian cu amah thang `hattu a mipawl ih aw theih sak le cupawl rak sawn dingah a lung a hmui (2 Kor 20-25).

BIAKNAK IN THILMAK A TUAH! Pathian na thang hat tikah nangmah ah thil `ha na tuah. Biaknak hi Pathian hrangih minung thinlung duhdawtnak sungah a thlah lutnak a si, asinan kan rak thei `heu lo mi cu A hnenih sunlawinak pekmi hmuah hmuah cu a petui hnenah a kir sal ti hi a si (2 Kor3: 17-18).

NA RINNAK PHUANNAK IN TLANGPAWL A ~HAWN DING! Jesuh in “Pathian ah rinnak nei uh,” a ti (Mark 11:22). Pathian ah rinnak ih um zia cu RINNAK PHUAN SUAK hi a si! Jesuh in Mark 11:22 ih thil cang pathum ah KAN PHUAN SUAH MI KAN NEI DING a ti.

Na thlarau hnenah “ Na Pathian ah beisei aw”(Sam 42) tiin sim aw, cutin tho awla, tuah suak aw. Na ngaihdan cu hmang awla, rinsannak le daihnak ah feh aw (Isai 30:15). Asinan Satan ih donak a pahnihnak lamzin cu na ralrin a `ul! Buainak a sang! A si, `ihnungza buainak cu! ziangahtile Satan in na hlawtling ti a hmuh veten, na hnen ihsin phurrit a lo lah sak dingih LUNGKIMNAK NA HMUH TIANGIN puar ding le lungawi dingin fim sawn le depde sawnin a lo hruai tum ding!

Theihtirnak hminsinnak cu tamtak a um, a tlangpi thu in zahtlak sinak, tlaitluannak, (Titus 2:6-8) ai ah thu aathlak relnak, capohnak (Ephe. 5:4) vek pawl a si `heu. Hnihsuak sai hi a `ha, asinan upat awknak a um nawn lo. Cauhnak hi `ihnung le thinlung fumfe lonak a suahter, (Rom 2:18).

Cuvek dinhmun cu rang takih kan remh `hat lo ahcun hmuh le tawn ngeingei ding mi siatralnak bomb ah mi a hruailut thei. Zumtu mi pakhat a lung a awi tikah rawngbawlnak hmunah awl aiten hruai a theih, asilole full-time rawngbawltu ah hruai a theih. A lei lam hna`uan cu a bansan mai ih lei lam bawmtu nei lo hman sehla rinnak lawngin a nung.

Zumtu pakhat hi Satan ih bumnak ruangah a thluak le ngaihtuhnak cu siatsuah ih um in a nun ah mai hrang hmasialnak, duh-amnak lawnglawng a khat thei.

Hi tluse dinhmun hi na thei zo, cuiruangah daitei um in fimkhur le fimvar takih na cangvaih lohli a `ul. Na lung putah Pathian hnenih lungawinakpawl cu siarin hmang awla, cupawl ih cahnak cu hmangin a tawp tiang a `ha zawngin nun tum aw. Thlarau ih khat nun cu zir awla, Thlarau cu ri hlah! Si e, Tirh mi 2:12 ih mangbangza cu kan theihthiam ih kan ngai thupi zet. Na rak hrial zo mi le na rak hnawn zo mi ih cawhphur salnak le harsatnak `henkhat ih `awn`emnak a um sal khal le hlipkiang tumin, na thinlung a cawlh hahdam ih na control theinak hmun na venhim thei awknak bik le na cahnak bik hmunah um aw.

Controlnak hnuaiih um huham hi huham dik tak a siih, a hnget mi huham khal a si. Thlarau ih khat ding le thluak fimvar le thianghlim ding le lungput `ha nei ding ahcun minung tlaksamnak ih tihlnak thlaler ramcar (Jonh 7:38) ah Jesuh ih sim mi nunnak tiva hmuh le tawn ih in mi a si

Tu ah minung cahnak (fimnak, thiamnak tvk...) tel loin Pathian cahnak lawng ringin hna`uan uhsii. Kan `uan rethei nan, cawlh hahdamnak dinhmun ihsin a si (Heb 4: 9-10). Ngilneinak thawi cangvaih, duhdawtnak thawi rawngbawl le Pathian mipawl lakah lungngaipawl venhimnak cu `uan uhsii. Pam kum cu theihhngilh a si zo ih tlaksamnak thlaler ramcar cu thil tampi umnak hmun hmuan ah a cang (Isai 35). Lalpai tlennak ah an ra kir salih an lu parah catuan lungawinak le hlapawl thawn Zion ah an ra. Lungawinak le aipuannak an ngah ih, beidawngnak le cauhnak cun an tlan san.

Pathian duhdawtnak in a kaikhawm, cutin zum lotupawl in an ra naih ih a rei hlanah Pathian ih `hatnak ah an lung a awi. Rak duhdawt zetmi nunhlun cu lungawiza nunthar ruangah

hlipkiang in a um. ~halaipawl in upapawl an zahih an ngaih sak. Jesuh ih umpinak ruangah a mipawl lakih zalenmak an hmuhnak cu nauhakpawl hnen tiang hmanah a thleng.

Thlatang a cemih fur cu luan in a cem zo: leilung ah pangparpawl in par an hun tuah, vatepawl zai hlasak tikcu a ra thlengih, kan ram ah thuropawl ih aw cu theih a si. Theipi kung in rah a hun suah ih, grape hri in rimhmu zet thawn a rah note a hun tuah. Jesuh cu a mipawl lakah um in “ka duhdawt mi, ka ngainat mi, tho awla ra aw,” tiin in ko (Solomon Hla 2:11-13).

A si, ziangkim pek hi a phu hrimhrim, Thlarau ih nun dan zir dingah, dawnkhamtu lak ihsin kan thluak zalen dingah, le tluksiatnak ihsin kan lungput venghim dingah a phu hrimhrim. Tu ah ruahsan ding nei nawn lo midangpawl an tihlnak cu diriamter dingah thlarau ti nung cu na sung muril ah a luang lut thei (Jn 7: 38).

A hnuai bung ah a lo siatsuah theitu harsatnak, thil `ihnung, le lungawinakpawl tarlang a si ding.

Bung 6

Harsatnak, Thil `ihnung le Lungawinak

A dik, harsatnakpawl kan pah ngeingei ding ti le thil `ihnung kan do ngeingei ding ti cu a dik a si, asinan cupawl na neh tikah, LUNGAWINAK CU MANGBANGZA a si ding.

Thlarau ih khat nun hi lengke tumpi hngetkhoh le cak tak vek a si. A tirah `hawn har tak a bang nan a her suakih, a cah vivo tikah rang takih a feh vivo dingin petrol le thazang cu malte lawng hman a `ul. A umzia cu amai cahnak lala in a ril. Cuiruangah a hramthawk ih harsaknak kha ralring awla, beidawng hlah, cu mi cu zo hrang hmanah si loin nangmai hrang liolio a si ti thei lo in rak aa hlah.

Thlarau Thianghlim ih khat nun ah na pitlin vivo bangin , na nunnak, na khawvel, na hna`uan, na lehnak, na nupi/pasal neihnak pawlih phurrit cu a hlo ding, ziangahtile Pathian thawn nan rualrem ruangah a si. Cutin na rin lopin na tikcu hmuahhmuah kha Pathian hrangih hmang na rak si ding.

Na tum hranpa si loin amah te lole boruak ih pek ruangah a ra cang mi a si, cucu Bible ih “cawlh hahdam” a ti mi cu a sih, nun phurrit ih “phurrit phur le thlaphang pawl” (Matt11:28) ti ih Jesuh a sim mi ihsi cawlhhah damnak cu a si!

NITIN, rinnak in Khrih ah na thihnak cu hngat awla, cutin a `ha lo mi suangtuagnak, a `ha lo ih cangvaihnak, le a `ha lo mi lungput cu neh in an um ding (Rom 6:1-10). Na nuntu dan hmuahhmuah cu phuangin, na taksa peng hmuahhmuah cu Jesuh hnenah hlan in na nun peh vivo ruangah Khrih in a

cahnak huham ih a `ha bik ngaihtuahnak, cangvaihnak, lungput pawl cu na hnenah a run thlah ding (Rom 6:11-23). Asinan ralrin peknak hi ngaithla aw!

Thinlung lam phurnak in a lo cawkphur vak lo asile na nunnak ah Jesuh ih nun cu a rung lut thutthi thei, cu mi ah thil `ihnung a rung thleng, cucu phurthut ih `uan lawk mai `heu nun hi a si, lungawiza thil hman cu thil sual le `ihnung ah a cang thei!

Na rak ninghang mi nauhak lai ihsin mi ih hnawnnak hmasi le kiang le kap ruangih na tuarnak pawl ngaihtuahnak ah a lo tlukter asile a tawpah beidawnnak lawng na ngah ding. Na `hanlen dan cu cuvek ngaihtuahnak in a control tikah Jesuh'i nun na hnenih um cu a cawkbuai dingih na ralring lo asile, nekrawk deuhdeuh in na um ding!

Hi khal hi theihhngilh hlah, Satan in na nun sungah cuvek buainak cu a ret ringring ding ti hi. Tisa takih fehtu cu a tluk a awl, cutikah Satan in a hleifuan men ah, ningnatnak ah, beidawnnak, le relsiatnak hmuahhmuah tuah thei dingah le a rinnak derdai dingah cuvek mi cu a ret.

A hramthawhnak ah thil harsa tamtak a um, asinan tu ah cupawl zoh loin Thlarau ih fehnak ah ~IHNUNGPAWL kan zoh hrigh ding. Thil `ihnung `henkhat tarlang a si.

Na nun ah nunhlun ihsin luatnak a `hanlen vivo bangin na nunthar ah Jesuh nun zalenak theihnak khal a pitling vivo, cuiruangah na ralrin a `ul. Ziangahtile tuah sual pang mi in Thlarau lam nun cauhnak a hring suak thei.

Cahnak thar na tawn mi le na pitlinnak cu RALRINTEN

hmang aw, a hleice in cui na neih mi nun thuthup lo lungawipitu parah le a rak thei hrigh lotu parah cu na hlawknak siar dan fimkhur aw.

Midang parih cuvek hlawknak hmang tumtu cu rinnak hmansuah ai in nunhlun tinungtertu mai a si.

Nunhlun a nung sal ding kha RALRING AW. ~IH HLAH! Na rinnak phuangsuak in le hmaitawn in thuhla suahnak kimvel in zoh aw. "Hihi ka nunhlun peng hen a si, a thawhsal ih a nun sal ding cu ka awih nawn lo, Jesuh in tu ah a nunnak thawn ka nun hlawhsam ah hmun a luah zo" tiin na rinnak phuangsuak aw. Khrih thawi na thih hi NUN BULHRAM a si (Kol. 3:1-4), na rinnak namniam dingih ra suak `heu ninghannak, hlawhsamnak pawlih nawrmawhnak kha hlipkiang aw, cutin na tuah ih na hlipkiang thei lo hmanah thil danglam tak a ra cang thei lai thotho.

Na venhim awknak a `um suk lole na thlahdah pang ding kha RAL RING AW, ziangahtile `hum awknak hmun ngah dingah na ralpa depde le hrawkhrawl cu na kiangah a vak rero. Thlarau ih khat zumtu cu ziangtik hmanah a neh thei lo ding nan, huham nei thlarau sualpawl in an tibuai thei. Cui thlarau sualpawl cu ziang ruat lo asilole athlak takin an cangvai ding, "NAN THIN HENG UHLA, SUAL CU TUAH HLAH UH: nan thinhengnak cu ni in tlak pi hlah seh" (Eph. 4:26). Na tuah sual mi na THEIH tikah SUALSIR AW, cun rang takin Jesuh ke hramah HMUNKHUAR SAL AW.

Nangmai cahnak, fimnak tvk... ruangah midang in Pathian sunlawih loin nangmah an lo sunlawihnak kha RALRING AW (Rom. 6:13), lungawinak ding um sun cu Kross nehnak lawngah

a si (I Kor. 2:2). Na sunlawih awknak ding cu Lalpa ah a si, nangmah ah a si lo (ICor. 1:31). Midang hnen ihsin dik loih hlawnak asilole an lo cawimawi duhnak hawl kha RALRING AW. Thlarau ah feh in thuphuannak le thang`hatnak thawi khatih nun hi lungawiza a si (Rom. 8:1-4). Tisa tluksiatnak cu phuanlang a si ding (Rom7:20-24). Ziangtik lai khalah mi bawm dingah hmanhmawh aw, asinan cui na bawm mi pa le Pathian pehtlaih awknak kha siatsuah hlah.

LALPA le a cahnak huham (Eph. 6:10) ih na cah lo ahcun thlarau lam raldonak ih na tel tikah RALRING AW. Sunglam ralhuam hi rinsan tlak a si ti na theih ahcun lenglam khawvel ralhuam cu hman tlak lo an si. Satan le a dunghluntupawl neh theitu um sun cu nang na si lo, na sungih cengtu Khrih a si.

Na dinhmun le na hminthannak lo `hangliantertu na sungih um Khrih nun ih thuneihnak le cahnak kha hmuhsuam lo dingin RALRING AW! Tuufano Jesuh Khrih in lungkim takih a tuar bangin (Isai 53:7) nang khal thlaphang lo le mualpho loin na tuar thei ve ding. Tu ah lungawiza `henkhat kan ngaihtuah hrih kei uh.

Kross thiltitheinak na rinsannak cu na kaihnget. Tirhmi Paul ih a rinnak phuansuah mi hi zoh hrih uhsı “Kei cu Khrih thawn khenbetin ka um: sihmansehla ka nung; kei ka si nawn lo, Khrih cu keimah ah a rung nung a si sawn: cun tisa ih tui ka nun hi, i duhdawt ih, ka hrangih a pe awtu Pathian Fapa rinnak in ka nung a si” (Kal. 2:20). Na nunhlun a thih ih na nunthar a ra suah cu beisei um tak a si.

Khrih thawn na thi ti rinnak a takin a run tuah suak ding (Rom. 6:6). Na ham`amnak dik lo cu a ziamral dingih na nun

tak cu a ra suak ding (Kal 2:20). Khrih ah na thihnak in dan ih a lo dil mi hmuahhmuah cu cawlter a si lawng si loin (Rom 7:4), a thu ngai lo dingah nuamtawlnak lam hril theinak ih lungawinak sual huham cu a malter vivo ding (Rom 6: 12-13). Cutin nunhlun cu hlipkiang in nunthar hruk cu olsam takah a ra cang ding (Eph. 4:20-24).

Nangmai pulpak parih Khrih thuneihnak in na sungkhat, unau, rualpi pawlin ZO NA SI TI AN LO THEI FIANG DING.

Khrih ih hriak thihmi RAWNGBAWLTU in Thuphuhan suah le thawkkhumnak a tlasam dah lo ih, cucu zumtupawl le zum lotupawl thu an theih theinak dingah an zaten mal a sawm.

INNSANG PA cu Khrih nun ih a khat tikah tuhlut awtu le bawmtu `ha si dingin a zuamtu a nupi hrang ahcun mangbangza lung awinak a si(Efe 5: 22).

INNSANG NU cu Khrih in a ticak tikah a mawinak le a eng cun mi a hip tukih Jesuh in Kohhran a duhdawt vekin a pasal in ol ai ten thuk zetin a duhdawt (Eph 5: 25).

NAUHAK LE ~HALAIPAWL cu Khrih in a kaihruai tikah nu le pai thu neihnak cu an zahih an thu an ngai, cutikah control ciamco an `ul nawn lo (Eph 6: 1-3).

HNA~UANTUPAWL cu Khrih in a nuncilh tikah mi taima le hna`uan ngai pawimawhtu an siih, hna`uan pitlin dingah an pu (hotu) ih fialnak le dilnak a `ul nawn lo (Eph 6: 5-8).

HOTU (pu) cu Khrih in a hruai tikah, ngaihsak awknak a tamih hlawnak lawng thlirnak a mal, cucun kiang le kap a ti `ha ih

pehtlaih awknak a `hanglian, cun buainak a mal.

KOHHRAN MEMBER cu Khrih in a hram a `oh tikah a rium ih Pathian mipawl duhdawtnak ding can remcang an hawl, cutin Kohhran tuah `ha aw dingah a hlawh sam dah lo.

Khrih ANMAH AH A UM timi hi dawnkham theih a si nawn loih ramri khal a nei lo. Nunhlun ih hnaihnawknak tamtak cu hlawn a si zo, Jesuh ANMAH AH A UM ti mi ANMAI RUANGAH midang hnenah thlah vivo a si. Zumtu in Khrih thawn pektlaih awknak tampi an nei ih, a sunlawinak phuanglang dingah a ralringih a tiarcia ringring. (Col 1:28).

A si, cupawl hram`oh dingah harsaknak tamtak a um, hrial ding mi thil `ihnung ziang maw can a um, ASINAN LUNGAWINAK CU MAKSAK TAK A SI! Tu ah Thlarau ih feh dan kan zir leh hrih kei uh.

FEH tih mi `ongfang ah cangvaihnak, tuahnak le hmuitin nei tvp... an tel. Pathian Thu thurin zirh mi hmuahhmuah hi hman ngeingei ding an si, kekar pangai kar vekin Pathian Thu thurin khal fehpi ding a si. Cutikah ziangtik lai khalah na dinnak a hnget dingih, na tawlhnal lo ding.

“Thlarau ah feh” ti mi thu ah ngaihdan le pawmdan tamtak le atthlak in fehpi tiang an um. Asinan cui thu ah Pathian thu in fiang zetin in sim (Gal 5:16). Thlarau Thianghlim in a lo cangvaihtir tikah na nunnak in suangtuah maimai si loin, a takin a `uansuak ding. ~uanvo nei in na nung dingih a takin cucu na tuah pitling ding.

Zumtu `henkhat cu balon puar vekin kohhran tamtak ah an

zuang lutin an zuang suak sal, cutin anmai hrang lawng zoh in an feh. An tikcu neih hmuahhmuah cu an hmangral nan, zianghman an khawm lo ruangah an cangvaihnak cu a thlam lawng a siih midang thawi khalin pehtlaih awknak an nei ngaingai lo. An hnenah dan hmantir a si tikah, balon bangih an phawt puar awknak thli cu an suah, cutikah nin-umza in an nun a rawngih anmahte thiarfihlim aw in a hranten an um, cu ai ih riahsiat tlak cu an pam puar aw sinsin `heu hi a si.

Na “Theo-logy” in “tuah-logy” (do- ology) a suah lo asile cucu “nauhak-logy” fang a si. A `hen cu Pathian duhdan tuahnak ah a lemte lawng an si. A um zia cu Pathian thawi nan feh tlangnak in hna`uantu `ha sawn ah a lo suah lo, Kohhran member `ha sawnah a lo suah lo, rin-um le bawmtu `ha nupi ah a lo suah lo, asile nangmah le nangmah thu sut aw aw- zo ih nauhak te saw ka si? tiin suh-aw aw. Thlarau ah feh ti mi hi zuri ke hman hnuh rero cawp vek le khawvel suangtuahnak sungih nung le feh sual khal a `ha zawngih thlir vek a si lo. Thlarau lam dan fiangfai zet thawi cangvaihnak remh`hat a si sawn. Cuvek remh`ha awtu zumtu cu mi ral`ha Khrih dungtluntu, mah le mah hnawng-awtu, nitin in Jesuh zirhtirnak thluntu le nunpitu a si (Matt.16:24).

Hi fehsual, Bible zirhtirnak dik thlun lotu, cohlan tlak lo hi khuitawk in an ra? Cuvek pawmtupawl ih an zum mi na suh asile lo lawm phahin le hla tak cu thlir phahin hitin an lo sang ding, “Thlarau in ka lo hruai ding” tiin. UMZE NEI LO SANNAK!

Zianghman ngaih sak lo, Pathian thu thawn zoh fel loih hruai mi asilole phurthutnak ruangih hruai mi Khristian cu Satan ih bumnak sungah a lut. Cupawl cu dinnak hmunhnget lole dik

takih kaihruaitu nei lo an si. Hmun fiangfel lonak ihsin a dang hmun fiangfel lo hmun thotho ah a vaktawi. Pathian in theithiam theinak thluak a duh, thu `ha ngaihtuah thei fa a duh, thluak nei lo, mi hmukhmak a mamawh lo!

Hmakhat te ih atthlak tak thubawh catnak tuah hi Satan ih hmanrua `angkai tak a si, cuvekpawl tla cu mai `uanvo hna`uan cawlhsan lole suah san, hna`uanpi midang thawi tlan suak, kiang le kap thlir mumal loih hmundang ih `hawn, kohhran (pawl) thleng lole pawl tlan tvk... an si.

Cuvek thu tluknak tamtak tuahnakah rang takih tuah hi a cangah a dik ko nan, a cang ahcun mipi hmuh dan thawn a mil aw lo. Cuvek atnak thilpawl thu ah Thlarau Thianghlim ih lamhruainak cu dil le hlanin zohfel ih kham ding mi an si. Na tumtah le khawkhan tamtak cu na tlukbahnak le tawlhnalnak dingih a lang asile, Kross thiltitheinak ah hlan awla, Pathian in a thihter ding asilole `hang thei lo dingin a tuah ding, asilole na rinnak hnget khoh dingin a lo tuah ding.

Feh timi hi a hngetih, tumtah pitlinnak le hlapi feh theinak a si. Khaw eng ih ke kar le ke kar tinh hngetkhoh zetin a mawi tawkten in le mawi zetih cangvai ding awm na si.

Kan Khrihtian sinak ni hmaisa lam ahcun, `hawn theih lo le hnial theih lo le pitling tak tla kan bang. Thlarau lam nun ziangtin a tawpih a thawk le ti hi hla ngantui hla `ha tak hi bih thla ve hnik!

Jesuh thawn kan feh tiin kan rak ruat dah
Asinan a thleng aw awl mi lamzin pawl ka rak nei e.
A cangah rinsan in, a cangah rinhlelh in,

A cangah lungawi in, a cangah riahsiatnak thawn.
Asinan, Aw ka run damtun daihnak i pek
Ka rak theih dah lo mi daihnak cu
Ziangahtile ka lamzin a tleu sinsin
Amah rinsan sinsin dingih kan zir ngah hnu ahcun.

Thlarau ah feh ti mi cu phurthutnak le hman tlak lo khuat-hai vek a si mi kanmai cahnak rinsan ih Jesuh kan thlun tumnak ihsi luatnak a si. Feh ti mi cu ke pahnih lungrial takih cangvaih nak a si. Thlarau ah feh khal cuvek thotho a si. Cucun khawvel lam thlemnak do dingah cahnak nei in kan ke ih ding dingah le rinnak thawn thlun in CANGVAI dingah in dil. Hihi rinsannak le THUNGAINAK a si! Theihnak le TUAHNAK an kawp aw ih, ngaihtuahnak leh FEHNAK an lungrial.

Fehsuak dingin thazang khuitawkin kan ngah ding? Tha suah lole ol aitei thleng awk hi a cang thei maw? Kanmai cahnak in maw? Si lamlam hlah! Jesuh in “Keimah tel loin zianghman na tuah thei lo” a ti asile ZIANGHMAN kan tuah thei lo tinak a si.

Anmai cahnak malte thawn Jesuh vek si an tum hi Khristian tamtak ih an tisual mi a si. A nunnak luangsuhnak lamzin ziangtin ka si thei ding ti thuthup theih hi a `ha sawn deldel, cutin nang cu A TAK RAM AH na nung ding (Gal 2: 20).

Rinnak IHSIN a lo tluter theitu nangmai bulpak cah lonak hmuahmuah zohfel sal hi thil sunglawi a si. Na kiang le kap ih lo ninghantirnak le na nauhak lai ihsin na tuar mi hmasipawl ih an lo ticah lonak cu NANGMAH IH UM KHRIH in a nung mi thazang cahnak thawn an ai a awh ding! (Rom 6. Kol 1: 27-29).

“Ka sirah a feh” tiin hlasak aw hlah. A `henah a dik ko nan,

cumi in mi a hruai sual thei. Hi ti hla sak a `ha sawn "Khrih ka sung ah a nung , KHRIH KA SUNG AH A NUNG ti mi hi ziangvek rundamnak saw a si!" tiin, (2 Cor 6:16). " Pathian in hitin a ti, an sungah ka ceng dingih, an sung ah ka um ding, cun an Pathian ka si dingih ka mipawl an si ding," tiin.

Huatnak le khual siatnak in hmual a nei nawn lo dingih duhdawtnak ah na feh thlang ding! Phurrit lo phurhtirtu thuhlapawl le beidawngza boruakpawl in na lungawinak an siatsuah thei nawn lo ding! Lo hnaihnawktu le lo tibuaitu hmuahmuah ai ah Khrih in a siat thei lo hnangamnak le dainak famkim cu a lo pe sawn ding. Minungpawl in an lo do mai thei, Satan khalin phurrit lo phurh dingin a lo hawl ding, asinan cupawl tuar theinak cu na nei ringring ding!

Mi buaithlakpawl le thubuai thawi um minungpawl ih lo siatsuahnak thungrulh aiin nun nemnak na langtir thei sawn ding! Na kiangih mi hmuahmuah in lo tlansan in hlo thluh hman hai sehla, Khrih ih rinnak hngetkhoh cu zianghmanin a cemralter thei lo. Thlarau ih fehtu cun a tawkfangtei thazang hmangih cangvaih a thiam, cutin `awn`ainnak a um naw lo, nun nemnak lo bak cu! A mawi le `ha thianghlimnak lal lukhum cu a tawkfangtei um ruat ciamicamtei tuah le nun, midang ngaihsak, le tuar theinak pawl an si.

Hmuntinah a lakih luangliam, le tumtah nei loih vahtawih, le phurthutnak maiih tuahpawl kha hrial aw, cuhnakin ralring ten feh aw! Na umnak khua le ram cu fangin, na fannak hmun tinah Khrih Thlarau cu thlah aw, asilole thuthang ha sim aw. Pathian Fapa ih a nung mi phuanlang awknak va si aw, asinan hihi theihhngilh hlah, phuanlang awknak na si hmanah, nang na si lo, AMAH KHRIH SAWN ASI ti hi (Kal 2: 20).

Bung 7

Mitampi Siatsuahtu - Mi ih Hnawn Sinak

Kan pawlkawm (society) phiatraltu thlisia cu kum zabi 20 ih siatsuahtu ti ih kawh mi HNAWN AWKNAK a si. Cui siatsuahtu a karhzai vivo bangin nunnak tamtak hloh a si, inn le lo an siatral ih innsang khal a `hen sadarh thluh. Satan in nasa takih a siatsuahnak cun bulpak cio nun ah thuk zetin hram a `oh aw.

Hnawn timi cu duhdawtnak le ngaihsak awknak el asilole hlawnhloh tinak a si. Pehtlaih awknak tinah langhngan in khualsiat asilole daiziarrei um ih ngaihsak awk lo a si. Hmuhsuam in na um, asilole midang hlawknak hrangih hmanrua na si khal le thinnatnak lawng a si. A tawpah nang cu hmantlak lo le duh nawn lo mi si in na tuar. Cuvek duhdawnak um lo le zawnruahnak um lo cun thlarau lam pitlin lonak at dingah rah suahteru sunglam ningnatnak ci a tuh.

Hnawnnak hi nu le pa, palik, Pathain tiangih an thuneihnak dodal dingih bulhrampi pakhat a si. Cui a hrinsuah mi riahsiatza cu dan pahbalnak, suahmg, siatsuahnak pawl a pungtir.

Nauhak in duhdawtnak a co lo asile cucu nu le pa nei aw lo ih neih mi fa a si `heu ruangah a si. Simfiang theih lo ding khawpin pum sung um lai naute in hnawnnak an rak tuar. Pathian thusuak cu duhdawtnak ah fatepawl hi piang an si dingih a hnget mi innsang ih duhdawtnak thawi kilvennak hnuiah a `hanglian ding ti a si. Riahsiatza zet cu Satan in minungpawl tuar dingah mai hrang lawng zohnak cu rang takih a darhzaiter ruangah cuvek bawmtu nei lo hmuhsuam mipawl ih thuhla cu ngaihsak a rak si dah lonak a si.

Nauhak le `halaipawl duhdawtnak hnuiah a `hanglian lo, ngaihsak an si lo tikah siatralnak cu an nun ah a nungih a cak sinsin. Kaihhruanak dan `ha pek lonak, le pitlin dingih zalen nak pek lonak le anmahte rinsan aw dingih zirh lonakpawl hi hmatawn ih sultir siatsuah thawn a bangaw. ~ul mamawh mi an si dah lo ti ih nauhakpawl na theihtirnak cu namte thawi va sun ciaco thawn a bangaw. Naute cu nu le pa in neih an duh lo cingin a piang, thilri beisei laiih fa neih tum hlanih piang nautepawl cu hnawnnak thlarau sungah an rak lut `heu. Cutikah nu le pa ah siseh a `ha lo zawngih cangvaihnak a ra suah `heu.

Cuvek hnawnnak a ra suahnak hrampi cu nu le pa pawlawnak in a si. Cucun lungphu a ti rangih `ihnak, thlaphannak thlarau a suahtir. Cuvek cu kum rei tak nupa si zopawl hnen khalah a cang thei thotho. Nupa neih awknak khal hi pehtlaih awknak le ngaihsak awknak thil zaranpawl par khalah kan el aw, asilole kan lungimpi lo a si ahcun hliamhma baih awknak bomb kamnak hmunpi ah a cang thei. (I Kor 7: 3-5). Nupa neih awknak ah mak awknak hi hnawnawknak sang bik a si. A cangah vawi tamtak ngaihtuah `heu mi cu cuvek thinnatnak le hliamhma um lo dingah `hen awknak le mak awknak cu hrial in Pathian thutiam cu upat sown hi a `ha tiin ngaituah `heu a si. Asinan a tak ram ah thil ol ai a si lo, Pathian ih bawm zangfahnak dil lo bak (2 Kor 12:9) le Khrih thuneihnak hnuiah tuhlut awk lo bak cu (Efe. 5:22-23) cuvek dinhmun sia cu thlir thiam a har ngaingai.

Pathian in fiang zetin a tuah mi Amai innsang ah duh lo mi, `ul lo mi, le tumtah lo ih neih mi fa tivek a nei dah lo. Ziangahtile “khawvel sersiam hlanah Amah ah hrilcia in kan um,” (Efe. 1:4). Pathian ih cungnungsak le duhdawtnak ih kilvennak in lungawiza thil le thubuai khal a suahter ih, cutin

“thil ziangkim (a sia le a `ha) hi kan `hatnak dingah `uan tlang a si ih Jesuh hmuihmel keng dingah sersiam kan si (Rom 8:28-31) ti theihnak dingah a si. Cohlang dingah kan taimak le kan zuam ciaco a `ul nawn lo, ziangahtile kannih cu a duhdawtnak ah puhmawh um loin in cohlang zo,” (Eph 1:6). A duhdawtnak cu a hnget, a tum in a fate cuang lo ih kan neihnak le tlaksamnak parah a `hum aw fawn lo.

Demnak um loin thiaghlimnak ah a hmai ih kan feh theihnak dingah (Efe. 1:9) cahnak tamtak in pe. Ziangahtile Jesuh thisen ih tlen kan si ruangah a si (Efe. 1:70). Pathain hrangah kan sunglawi lawng si loin kan sualpawl ngaihdam a si, cupawl cu theihhngilh in an um, cutin a zangfahnak tipi thuanthum sungah phumin an um. A duhdawtnak ihsin zianghmanin in `hen thei lo ding (Rom 8:34-39). A fimnak le kilvennak tamtakah (Efe. 1:8) hnangam takin kan cawl thei ih Satan ih tumtah hmuahhmuah kan neh ih hlei ah thihnak tur khalin in neh nawn lo ding.

Paul in "Hi thilpawl ah ziang kan sim hrih ding? Pathian kan lamih a `an ahcun, zoin in do thei ding?" (Rom 8:31) tiin a sim. Pathian in in cohlang asile ziang thil in saw in hnawng ding? A mangbangza duhdawtnak in tu le kumkhua in kan kimvel ih in hualkualtu ding “A sunlawinak ih thang hatnak” cu Pathian ih sinak a si (Efe. 1:6,12,14). In duhdawt dingah kan taimak a `ul nawn lo, asinan Thlarau ih nunnak cu dan theih lo huham le cem thei lo thazang ih in hruaitu le phurtu tiva ah a ra cang.

Pathian catuan nun, dawnkham theih lo le duhdawt maksak cu minung ngaihtuahnak in a ropit zia a rel fiang thei lo.

Catuan duhdawtnak ih duhdawt in

Duhdawtnak thei dingah zangfahnak in i hruai
 Tlunlam Thlarau ih thawtkhumnak in
 I zirh mi cu an ra cang suak
 Aw! hi famkim le `ha daihnak
 Aw! Pathian thil hmuahhmuah ka hnenih pek cu
 A hloral dah lo duhdawtnak,
 Amai ta ka siih ka ta a si hnu cun
 Van khi mawi le tleu in
 Leilung khal hrung dildel ten
 Rawng tinkim ah nung khawm in
 Khrih tel lo mit cun a hmu thei lo,
 Vatepawl tlaitluan lungawi zai hla sak in
 Pangparpawl an mawi sinsin
 Amai ta ka si ih ka ta a si ti
 Tu ih ka theih vekih ka theih hnu ah cun
 Sual dingih i rak cawkbuaitu thilpawl cun,
 Tu ah ka cawlhnak an siatsuah thei nawn lo
 Catuan ban thacak cu hngauhsan in
 A duhdawtnak `angnem cu lukham in
 Aw cutawkah catuan tiang it in
 Rinhlelhna, ham`amnak cu cawlter in an um
 Amai ta ka si ih ka ta a si
 tiih i run sim hnu ahcun

 Amai ta ka si camcin ding, amai ta lawng ah,
 Zosaw Lalpa le ka lamih `ang ding?
 Aw! lungawiza maksak thawn
 Khrih ih duhdawtnak thinlung a khatter
 Lei le van ziamralin tlanhlo hmanseh
 Fatir tleu cu thimnak ah siat hmanseh
 Pathian ih i cohlan tikah
 Amai ta ka siih ka ta a si.

Calvary ih tlaitluan duhdawtnak in a tidam thei lo hnawnnak, siatralnak rengreng a um lo. Na thinnatnak le na thinlung ih hmasi cu a rei hlanah a hlo mai ding. Tidam thei lo vuakdurh thling a um lo. Tidam thei lo lungkek kuai a um lo. Ziawvek kiangkap boruak thawng-inn sangka khalin thawng a lo thla thei ringring lo ding. Ziawvek Thlarau lam farahnak lole nun tlaksamnak khalin a lo kham thei nawn lo ding (Luke 4: 18-19).

~ong ih sim thiam thei lo, thluak ih ngaihtuah cawk lo, le leitlun suangtuahnak ih a funkhwam thei lo, kumkhua ih na hmuh le tawn mi PATHIAN IN A LO DUHDAWT ti mi duhdawtnak ah lungawi dingin tho aw. Kaa ih sim fiang thei lo sihman sehla, theih theih lo a si lo, ziangahtile Thlarau Thianghlim in kan cah lonak in bawm, theihnak hlaihtu, Khrih duhdawtnak nan theih ih, Pathian ih famkimnak hmuahhmuah thawn nan khah theinak dingah, (Eph 3:19) a lamih kan `an ahcun kan tuah thei.

Pathian duhdawtnak cu a vang a kau tukih mi zokhal a tuam thluh
 A sau tukih catuan ihsin catuan tiang a thleng ban
 A thuk tukih a niam bik khalah a thleng
 A sang tukih Jesuh thawn to tlang dingah vanram ah mi a cawisang.

Pathian duhdawtnak ah lungawi awla, cing ringring aw.
 HNAWNNAK thuhla kha ngaihtuah nawn hlah.

Bung 8

Hnawn Tuartui Thinlung Lam Umdan

San a feh soh danah, tualthahnak, bumnakpawl cu karhzai in khawpi tamtak ahcun them hnu ah vak ngam lo dingih ralhim lonak hmun a tam. Cui thu ah hnawn mi si ih theih awknak ruangah thawng tamtak cu mah le mah an `ih` haih aw ih sun eng hmanah an vak suak ngam lo. Cui mah le mah tuahmawh awknak vekpawl in THINNAUNAK , DUH THU SAM AWK LONAK le TLAKTLAI LO IH THEIH AWKNAK a suahter.

Cui hnawn mi sinak ih siatsuahnak ih mi a ti siatnak cun a lenglam ahcun fate zetin lang hman sehla, sunglam ahcun dam thei lo ding khawpih hliamhma tum le besia a si. Cucu anmah thawi ceng tlangtu le mi um dan thlir thiamtupawl lawngin an hmu thei. ~ihphannak dinhmun ih cuvek hmuhsuam awknak a um tikah thubuai fatakte in tumpi a thlen. An sup awk thei lonak, mithmai siatnakpawl in cupawl cu a langter `heu.

A pakhatnak na hliamhma cu THINNAUNAK hi asi. Hihi midang thawi tekhin awknak ruangih mai sinak `um suktir vivo a si. Cucu midang thawi hmatawn ih tlanlen tlang `ihnak sunglam nun thup a si, ziangatile midang thawn pawlkawm aw ding asilole `uan tlang dingah mah le mah rinsan awk lonak ruangah a si. Cui dinhmun cu thlaphan hmel asilole umdan hloh lole mithmai ihsin awl aiten hmuh a theih.

Cui dinhmun cu nitin na nun ih a rung si vivo tikah, na caknak a `um suk vivo. A `ha bik mi kan nun ih lang ding mi cu khual hatnak asilole mitin kut za san theitu si dingah midang ai ih cuangmuar sown hi a si. A se bik mi cu mi relse ringring,

mi fak ti nei lo, mi sualnak lawng zohtu, thincin nei, le mi venhim awknak siatsuah tivekpawl hi an si. Cuvek minungpawl cu anmah le mah thinnau zetih an zoh fel awk tikah an thin a nau vivo ih thiamcoter awknak a um nawn lo. Anmah tuah `ha ding le rinsan aw ding le an `ihphannak hloter dingih fakseltu ding rualpi `ha an nei nawn lo.

Khrih cencilhnak le Thlarau Thianghlim umpi camcinnak tlukih rualpi `ha le ropi dang a um lo. Anih cu kan sungah nunnak dan petu a sihi, nunnak dan khalin a nung! Anmai (Khrih le Thlarau Thianghlim) pawlkawmnak ah feh le an cencilhnak theih cu cahnak le venhimnak hnuai ih feh tinak a si.

Nang cu singpahrang ih fa na si (I John 3: 1-2). Nangmah thawi pehpar aw mi thil tinkim cu thil hleice le `ha bik an si, ciriwangah thutak cu zir awla, duhdawt aw, cun cui thutak ah nung awla, a lo zalenter ding (John 8:32). Na lu khaisang awla, ke phau phahin rinsan awknak thawn mitin zoh aw. Na piangtar zo, dil lam a si lo, pek lam sown a si. Na kiangih fehtu hmuahhmuah malsawm thei dingin na sungih ceng Khrih in a lo tuah thei. Ciriwangah thin nau in um hlah la, nunnak tlan san hlah aw! Cu ai cun Siangpahrang fapa vekin cui thilpawl cu uk sown aw (2 Kor. 6:1-10). A pahninhak kan hliamhma cu DUHTHUSAM AWK LONAK a si. Duhthusam awk lonak ti mi cu `uansuak dingah mai cahnak rinhlelh hi a si.

A `hen cu a pian veter rinsan awk lonak thawi camsiat an bangih, a hrek phei cu an pianhlan hmanin a si zo a bang.

Cu ai ih zangfah um sown cu mi pakhat ih a nun, a cangvaih tam sown cu mai duhdan ih nun le cangvaih si loin, nu le pa ih

duhdan le remruahnak hlir ih nung, feh, `uantupawl khi an si. Cutin an tuah mi poh ah an phunzai thlangih an tuah mi cu fumfe tak le pitling takih tuah a um nawn lo. Thil ziangkhalah rinsan an theih nawn lo, asilole mi `awn`ai, `angkai lo ah an cang. An rualpipawl in an um dan dik an hmu ih cutin inn ih nekrawk an si bangin a leng khalah zangfahnak um loin an rualpipawl in an rak dekcawk `heu.

Tu ah rinnak cun sun pang phannak a hlawnhlo ngeingei a `ul. Rinnak cun hitin a au suak "I ti caktu Khrih i zarah thil ziangkim ka tuah thei," (Fil. 4:13) tiin. Rinnak in a `ong suak hnuah ~UANNAK in a sun zawm. " ~uannak tel loih rinnak cu a thi," (James 2:24). Hna`uannak ah ke kar suak awla, hna `uan hrangih `ul mi fimnak le neh thei dingih cahnak lo pe dingah na sungih ceng Khrih rinsan aw. Neh dingih na beiseinak cu cawkbuai dingah sun `ihnak thlarau kha hmunkian hlah.

A pathumnak kan hliamhma cu TLAKTLAI LO IH THEIH AWKNAK a si. Himi hi ziangtik lai khalah midang in ziangtin in hmu, in fak maw, in relsia maw, tiih phuhrung awknak a si. Nauhak in tuah`hatnak ruangah si lo, fa sinak ruangih duhdawt nak thianghlim umnak hmun innsang ih hnangam le lungawi ih an um bangin, mitin an um ding hi Pathian thutum a si!

Pathian ih duhdawtnak cu a thlam men a si lo ih, ci dangdang khal a um lo (James 1:17). A duhdawtnak cu a mal in a tam cuang dah loih, ziangtik lai in a `ha bik mi mah le mah hlan aw ih duhdawtnak famkim cu a si. Na hrangah Pathian duhdawtnak ih lungput cu na thei ngah zo, cutin nang cu a hnenah a sunglawi le `ha bik na si ruangah "cat bang loih a kilvennak sungah na nung" (Eph. 1: 3:12), Pathian cohlan dingih taimak suahnak cu a luan zo ih thazang suahnak khal a

tawp zo. Tu ah nangmah le nangmah na hmu fiang aw zo, midang duhdawtnak ah na hnek aw thei thlangih thutiam le cohlanak thuthup hmu dingin na bawm thei thlang.

Hi sunglam ih a `ha lo zawngih `hianglian lungput, thil tampi ah nangmah lo controltu le sal ih lo tuahtu, cui lungput cu Pathian in teh ziangtin a sang. A sannak cu a Fapa ih thihnak le thawhsalnak ah a si.

Kross hi kan sual thaihlohnak hmun lawng si loin, (I Kor. 15:3), kan nunhlun thatnak khal a si, (Rom. 6:1-14) phumnak khal a si. Khrih thihnak in a hlan ih kan bawrhlawhnak a tawptir ih Khrih ah kan thihnak in a hlan ih kan siatralnak, tlaksiatnak pawl a tawptir (Kal. 2:20; Col. 3: 1-4)!

Nitin in kan sungih a Thawhsalnak nun `hanglian dingih kan hawl ringring ruangah thinlung lam remh`hat ding khal a awl sam (Rom. 12:1-2). Ziangatile kan thinnaunak, duhthusam awk lonak le tlaktlai lo ih theih awknak hrimhrim amah ah theih a si nawn lo! Hi vanlam fimnak cu leilam fimnak hrang ahcun atthlak a si. Asinan cui huham cu kan sualnak ihsin le kanmah ihsin in run suak theitu um sun a si, (I Kor. 1: 17-25; 2:1-16)

Pathian in kan nun siatral cu rem a tum loih, cu mi ai ah a pumhllumin a thleng tawp mai. Kan pianthar tikah kanmah ih um Khrih cu kan damnak beisei ding um sun a si. Kan sungih ceng Khrih in a sunglawi thutum cu tlaitluan in a `uansuak (IKor. 1:27-29). A tanglai mi hmuahmuah cu siangpahrang vekih nung dingah kan hrangah a si. (Rom 5: 17), taksa ruangam thar neiin (Rom 8:23) le boruak tharih kan `hanlen (Thup. 21:1-7) hlan tiang kan rundamnak in kan sungah `hanglian in hmun a luah ringringnak ah kan lungawinak famkimtir uhsi.

Nangmah le nangmah ah a `ha lo zawngih lungputnak in ziangvek khalin lo kaihrem hman sehla, JESUH CU HLIP KIANGTU A SI. Khrih thawi pumkhat sinak ah na famkim le na pitlin theinak dingah sawmdawlnak tinkim cu tuah sak na si, (I Kor 1:30). KAN THINNAUNAK, DUHTHUSAM AWK LONAK LE TLAKTLAI LO IH THEIH AWKNAK pawl hlip kiang dingah PATHIAN IN KHRIH IN PE.

A dang lu natertu le thlarau phurrit phurtu pahnih cu BAWRHHLAWHNAK NGAINGAI LE SUANG TUAHNAK SUAL an si. A hmaisa sawntu hi thinlung lam tlakrannak a siih sual tuah dingih hramthawktu a si. A neta sawntu cu suangtuah maimai a si tikah bansan, asilole theihhngilh a awl te.

Bawrhhlawhnak cu misualpai nun ah thuk takin a phum aw ih, pulpak parah thilrit tumtak a phurhtir. Thluak ih lungawinak le hnangamnak cu a dawihloh saikh hriselnak le aipuannak a siatsuah. Thinlung lam danah siseh, taksa danah siseh “sual man cu thihnak a si” (Rom 6:23) ti mi cu kan hnenah a thleng. Sia le `ha theihnak bawrhhlawhnak ih huham cun thi lohli dingin mi a nawrmawh `heu. Ngaihtuahnak bawrhhlawh cu a cawl huahhi dah loih, khamtlang ah a ding ringring sawn. Cucun `ihnak thlarau hringsuak dingah boruak a derdaiter. Thluak ih thlaphannak le buainak cu ziangvek rit theih thil khalin a that thei loih, ziangvek zirtirnak khalin tuahsual mi ruangih pawi tinak meisa cu a timit thei dah lo.

Cumi in a hmuhtir mi sawn cu hell fate hi a si sawn (Mk 9: 44) cui sual tidam dingih Satan ih tuamhlawmnak cu theihhngilh lawk dingih camsiatnak taktak a si sawn. Cu mi ih rahsuah cu zan itthat thei lonak asilole sun ah hna`uan loih, suangtuah kual maimai a si. Cui sualnatnak nun tidam dingin sibawi an um lo

maw si? Um e, asinan sibawi pakhat lawng a um.

Thluak bawrhhlawhnak in thi ding khawpih a hngawrnak cu cui sual thu ah zianghman tithei mi na nei lo ti na theih hlan sung cu tidam na si dah lo ding (Rom 3:6-8).

A dangah vun kat hrihin, na rak sualnak ruangih rorelnak cu na tawng ngeingei ding, cucu thihnak a si (Rom 6:23). Cu mi lo a si ceng le, na sualnak hrangah midang in a lo pek sak zo ti mi mangbangza thuthang ha na zum ngeingei a `ul (Rom 3:23-26). Asil sual nei lo Pathian Fapa Jesuh Khrih in na ai awh in sawihmawn kai lo a nun cu a hlan, (I Pet 3:8). Thi tlak na sualnak cu phurin na ai a awh. Jerusalem khawkap tlang parah na sualnak cu thah in a um (I Kor 15: 1-3). Mi pakhat ih leiba hrangah vawihnih pek ding cu a thianghlim Pathian hrang ahcun thil cang thei lo mi a si. Na sual hrangah pek a si zo. Na rak sual zonak cu ngaidam lawng si loin, theihhngilh khal a si zo (Micah 7:19).

Hi mangbangza thutak ah na rinsannak na retih na cin ringring bangin cui rinsannak cun nangmah ah cangvaihnak ci hnih a run thlen ding. Cucun a hlan ih na sualnak ih lo `ih`haihnak kha hnawng in cucu do dingah cangvai sawn ding na si. Tu ah sual cu dungah tanta in Khrih thawsalnak nun ih huham cu nasa zetih lungawinak thawn cohlang aw, cutin Pathian fate vekih na nun theihnak dingah, (I John 1:12). Khrih thihnak in thianghlim Pathian thawi a lo rualremter asile, ziangtlukih tam sawnin saw na nun ih Pathian Fapa thianghlim nun ih cahnak cun famkim le tlaitluan ih na nun a lo thlengter sinsin ding! (Rom 5:10). Na thlun thei loih sual ih na tluk sal a si khalle na ral thar a si mi sualther cu va dawr dingah can remcang pe hlah aw. Na sual cu phuang lohli sawn awla, nangmah le nangmah tung ding aw salin feh suak sal dingah tho aw (I Jn.

1:9). Cutin a Fapa thisen ah na sualsirnak le na rinnak ruangah Pathian cu a lung a hmui dingih a lo lawm thei sal ding.

Tu ah SUANGTUAHNAK BAWRHHLAWH tiih kawh mi, kan ruah mi thil sual le thudik hmuu thiam lonak thubuai cu kan tong ngeingei ding. Na suangtuahnak le ruahnak sualpawl cu ngaidam thei lo sual a si tiih na ngai ruangah ziangvekih ngaidamnak na hawlih na phuang a si khalle a lo zuarthlainak cu a reh dah lo ding.

Mi `henkhat cu midang tuahmawh theinak NASA takih suahter theitu ziangdawn loih cangvaihnak cun hnget zetin a kai ringring `heu. Cuvek cu sibawi in natnak thei fiang lo in mina a tuamhlawm vek le nu in a pum sungih naute a tuahmawh pang, asilole nurse in mina a tuamhlawm sual tivekpawl hi ziang khaw ruah lo ih tuahnak a si. Pathian in na cangvaih le na tuahsual mi a lo theihthiam sak. (Mipum. 15: 25-32). Cuiruangah sual bet sal dingah na tikcu pe nawn hlah, cui ai cun na sual tumzet hman sehla, lo ngaidam theitu Pathian duhdawtnak in NASA takin a duhdawtnak a langter sawn ding.

Na cawlh hahdamnak lo tibuai a tum ruangah Satan cu do aw. A lo zuarthlainakpawl cu hnawng aw (Rev 12: 10). Satan ih lo tibuainak rehter dingin le ne feh sualnak ruangih na `ihphannak le ningnatnakpawl hloter dingah hmual nei zet thlacamnak le dik zetih lo kaihruai theitu zumtu pitling le pacang `hapawl sim in ruah aw. Thlarau ih khat zumtu in a lo kawhhmuu mi a sual pang hmanah remh`hat sal a si ding. Ziangahtile Thlarau ih a khat ruangah Thlarau Thianghlim in a zohfel lohli dingih thlarau lam ral na donak le na nun tuah `hat theihnak dingah van lam ai awhtu a si ruangah remh`ha dingin Thlarau Thianghlim in a lo bawm ding.

A netabik ah, thinnaunak, duh thu sam awk lonak, tlaktlai lo ih theih awknak, le bawrhhlawhnak hnu ah thlaphannak, rinhlehnak le `ihnak a ra suak ding! Hipawl hi rel maimai cu a awlte nan, hun ton taktak ahcun a ti ci vak lo.

Thlaphannak in hla tuk ah mi a hruai `heu. Cucu na ruahnak ihsin na hnawng lo asile na tuah duh nawn lo nan a ngaingai ah na hlawn thei lo a si ahcun na tuar mi thlaphannak cun hla takah a lo hruai sual `heu ding. Thil ziangmaw can thubuai na ti fel thluh hnu hmanah na ti fel thei lo ziangmawcan a tang lai, cuvek tikcu ah “Nan dawnharnak hmuahmuah cu amai parah `humin; ziangahtile anih in a lo ngaihsak a si, (IPet 5:7).”

Jesuh ih in sim mi cu sun`am khi tuisun ah a nung ih thaizing hrangah hnangam takin Pathian a rinsan. Cuvek thotho in pangpar khalin tui niih nisuak ah lungawi ding le thaizing hmu dingah lungawi dingin in zirh. A ram le a felnak hawl hmaisat asile thil dang cu pekbelh kan si ding ti mi cu thei in vate le pangparpawl zoh`him dingah thupek kan si, (Luke 12: 22-30).

Rinhleh ti mi cu thutak thu ah fiangfel lo tinak a si. Rinhlehnak cun ziangtin na cangyai ih ziang na zum timi thu ah thlaphannak, `ihnak, le fiangfel lonak lamah a lo hruai vivo ding. Hi na `hawn thei lo mi tuarnak cun na rinsannak a lo ramh dingih na cahnak a zupralter ding.

Tu ah Satan in na thluak sungah rinhlehnak thunlut dingin tiarcia le fimvar takin a um lai ah, Jesuh hitin in tiam, “thutak in ziangtik lai khalah a lo zalenter ringring ding,” tiin (John 8:12). Pathian thu theih le tuahnak hin na rinhlehnak cu a bal thluh dingih, na sungih thim cu a engter ding, cun lungput pakhat lawng a lo neiter ding.

~ihnak hi `hih`haih awk vek a siih, cucu suangtuahnak ah siseh, a ngaiingai khalah siseh mi tirethei dingih rak kengtu ningnatnak ah a cang thei (I John 4: 18). ~ihnak cun na duhnak cawl dingin a lo tuah thei ih na dinhmun zianghman tuah ngam loin a lo `awnhrem thei. Pathian thu cu hlawsam dah lo thutiam rinnak thawi khat a siih rinsannak thawi na phuan a si ahcun a lo `awn`emtu na bal thluh thei lawng si loin na fehnak zin ih harsatnak tlang tumpi khal na `hawn thei ding (Mark 11:23). Thubuai hmuahhmuah hrangah Pathian thutiam a um. Anih in a duhdawtnak theithiam dingah a lo famkimter ding, cutin `ihnak thlarau na hlawn thei ding (I Jon 4:18), asilole venghim aw dingah thutak thawn `awn aw dingin na rinnak a lo `hanglianter ding (Sam 27: 1). Na `ihnakpawl siatral thluh dingih lamzin `ha bik cu rinnak phuansuh a si. Na hmur ih Pathian thu in na `ihnak cu a lo dawihloh sak dingih rinsannak a lo pe ding.

Hi a tlun ih thlaphannak, rinhlehnak, le `ihnak pawlin a lo zeel asile Pathian thu thawi nangmahte ding thei dingah le Pathian in lo bawm dingah amah na kawh a `ul! (Rom10:13) ziangatile cuti na tuah lo tikah siatralnak thlarau a ra `hanglian ringring. Cutin siatralnak cu a sunzawm vivo tikah thinlung lam siatralnak a hringih a cangah thinlung lam le kut ih tuah suknak tiang hman a thlen `heu. Sual cu sual parah bet vivo a si tikah hlohrlnak natsia a thleng.

Bese zet mi `ihnung dang pakhat cu midang thawi pehtlaih awk lo asilole khualsiat hi a si. Midang hrang ruah sak ve lo asilole hliamhma baih `ihnak thawn kan um asile kan thinlung, kan thluak cu siat le buai deuhdeuh dingin kan nun ah cui natsia cu a lut thuk deuhdeuh ding. Thinlung sunglam ih `ihnak cu midang hnenah kan kaiter ding a si lo, nunnak sung lala

khalin kan phawrh suak a `ul. Cupawl nehtu cu thubuai lakah Pathian zangfaknak hmuh suak, le Pathian lamzin ih feh a si.

Mi `ihnak thlarau tawpter dingah Pathian in a zangfah sawm dawlnak tamtak in pe thei. Cucun kanmai nunnak kan venhim awk lawng si loin lehhnu ih ka lungkim thei lonak um dingpawl khal a rak kham.

Pathian hrangah Jesuh vekin lunghmu zetih kan tuar tikah Pathian a lung a awi, cutin in tuahmawhtupawl par hmanah ngilneihnak le thil `ha tiang hman kan tuah sal thei ding (IPet 3:8-14). Pathian in a Fapa Jesuh hmel cu a dang a falepawl (zumtu) nun ih a hmuh tikah nasa takin a lung a awi (Heb 2:10). Sual ih tuamnak haikiangtupawl hnenah Jesuh khalin amai hmuuhmel a langter ve ding.

A tlun ih tarlang mi `awn`aihnakpawl kan do neh thei lo asile cucun in tuarter vivo dingih dam lonak, natnak tiang a thlen thei. Thinlung lam dam lonak hin taksa khal a `awntaiter, cuiruangah Pathian milepawl lakah cuvek um ding a si lo, ziangatile cupawl nehtu Pathian kan neih ruangah a si.

Thutak ah feh in hriselnak famkim kan theih theinak dingah Tirhmi John cun hitin thla a cam, “Duhdawt mi, na nunnak a hmuungil bangin, na hmuungil ih harhdam ih na um ding hi thil ziangkim hnakin ka duh a si. Ziangatile, thutak ih na um bangin, unaupawl an ra ih nangmah ih um thutak thu an phuan tikah, ka lung a awi ngaiingai.” (3 Jonh 2-3). Tirhmi Paul khalin hitin a zirh “lungkimnak thawi Pathian ngaihsak cu hlawnak maksak a si” (I Tim 6:6) tiin.

Pathian in kan ruang-am zatei, Thlarau, nunnak le taksa zatei

hrisel takih kan lungawi ding hi a duh. Cutikah a hrangih kan rawngbawlnak ah harsatnak a um lonak dingah. A taktak ahcun kan `uan rethei kan ti khal hi cawlh hahdamnak le daihnak ihsin `uan a rak si ringring (Heb 4: 9-11) .

Pathian hrangih kan rawngbawlnak cu Khrih cencilhnak ihsi luangsuk si ding awm a si, kanmai cahnak rinsannak lam si lo in (Kol 1:29). Cucu Jesuh cangvaihnak le ruah mi tinh hramthawhnak thuthup a si. Jesuh cun Pa in a cencilh ti a thei "Kei hi Pa ah ka um ih, Pa cu keimah ah a um ti na zum lo maw si? na hnenih thu ka lo sim mi hi keimai palung suak a si lo: ka sungih um Pa in hna a `uan sown a si," (John 14: 10).

Amah tel loin thil harsa tak kan zir tikah zianghman ti theinak kan nei lo (John 15:5), zianghtile hi kan tisa cahnak ih rah suah mi ah thil `ha pakhat hman a um lo, selinglet thluh kan sinak in Thlarau ah kan nun pumhlum lungawi takih nun dingah in tul lut sown (Rom 8:1).

Khrih thawi pumkhat sinak ah kan nun bangin nunnak Thlarau ih dan cun sual, thihnak le nunphung dan ihsin in zalenter. "Kei cu Khrih thawn khenbetin ka um: sihmansehla ka nung; kei ka si nawn lo, Khrih cu keimah ah a rung nung a si sown: cun tisa ih tui ka nun hi, i duhdawt ih, ka hrangih a pe awtu Pathian Fapa rinnak in ka nung a si" (Gal 2:20) tiih Paul ih a sim vekin kan rinnak phuansuahnak ah catbang lole ringhlel loih kan feh asile kan taksa ih `uansuak mi ah amai kutcak kan hmu ringring ding (Rom 6:13).

Tho sal Pathian Fapa Jesuh Khrih cu kan sungram nunnak asile kan nun ih hliamhma le natnak kan neih mi hmuahhmuah cu Khrih hriselnak le cahnak famkim zarah tidam in kan um

dingih cui natnakpawl cu theihhngilh thluh a si ding. "Beisei ding um nawn lo dinhmun ih ding misual rundam hi mangbangza a si" (Rom 5:1), asinan "beisei ding um nawn lo dinhmun ih ding mithianghlim (zumtu)" rundam si ding hi mangbang thlak sown a si, (Rom 8: 1-4). Hihi nun naran men a si lo, nun tam nun a si sown (John10:10). Hihi nehtu mainai a si lo, ropi takih nehtui nun a si (Rom 8:37). Hihi nunnak ihsi tlan rero vek men a si lo, Mi pakhat Khrih Jesuh ihsin nun sung uknak a si (Rom 5: 17).

Cui nun cu nehtu nei lo pacak pa bangih zalen takih feh suak nak a si, cucu ziangtin ka ralpa ka dawisuak ding ti theihnak a si.

Ni eng mawi tak a hung suah vekin Pathian dundawtnak ni tleu cun dingfelnak zin a tuah ruangah hmuhsuamnak, zawmtaihnakpawl thawi zanmang siatnak kum a liamih theih hngilh a si. Cui nun ni tleu sungah na feh asile thim cu na hmai ihsin dung a tawlh vivo ding. Thihnak huham ih a lo tibuainak cun lo `ih in hla takah a tlanhlo ding. Na hmai ih thang cu siatbal an si thluh. Hihi Pathian in na rak tuarnak ih siatralnak a lo remh salnak zin a si. Kan ngaihtuahnak se tak in hlawn saknak lamzin dang pakhat tu ah zo hrih uhsit.

Bung 9

Thuthang ha Dang

Rinhmang thil ti cun Satan ih hmanrua `ha tak le Pathian ih demnak a suahtir thei. Tui kan dinhmun hmu fiang dingah a liam zo mi can thlir kir dingin Bible in in fial lo. Kan Bible in a ngai thupi mi cu a liam zo mi thu ah Pathian ih hmuh vekih hmuh a si ih cucu ngaidam le theihhngilh a si.

Minung lamih ngaihdan ah dam hrisel le nun mawi takih um theinak lamzin tamtak na neih a si khal le, na theihhngilh lo ding mi cu Pathian tel loin, thluak fimnak lawng hin Pathian Thu le a lamzin pawl ih ai a awh thei loih, a thleng thei fawn lo ti hi a si.

Rawngbawltu in cu mi a zir lo asile sunglam natnak damtertu bulhram le fimnak thuthup um sun a si mi Khrih cu mipipawl in an tong thei lo ding (Col. 2), Pathian cun a duhdawt zangfah lainatnak le kilvennak ah a falepawl cu a tidam dingih a duhdawtnak in ruahnak dik lopawl khal a hlawn sak ding.

Van lal tohkham totui hnenih dilnak tin hi Bible zirthiampawl ih `uat suak theih a siih an dil mi tinin a famkim thei asile nang le kei ih thlacamnak cu Patian in in theih sak zik lo. Pathian zangfahnak hi feh sualtertu ah hmang pang aw hlah.

Tui na thubuai ti fel dingah na piantar hlanih na ngaihdan le hmuhdan ih nung ringring dingin Pathian Thu in ziangtik hmanah a lo fial dah lo. Thu Thlunghar in a hlanih na tuarnak, ningnatnak pawl theihhngilh lo ding le cui na tuarnak zia-um deuh dingah amai bawmnak SUANGTUAH le a umpinak

BEISEI ih amah hawl dingah ziangtik hmanah a lo zirh dah lo. Cuvek cu Satan bumnak a si bakah thinlung lam hrangih a `ihnun zia langtertu lungcimihnak a si.

Tirhmi Paul khalin a nunhlun thubuai tifel dingin thinlung sunglam damnak lamzin a thei ve lo. A theih sun cu a nunhlun hmuahhmuah cu Khrih thawn phumin a um ih (Rom. 6: 3-8) Pathian Fapa thawi pumkhat sinak ruangah nunthar ih nung dingin kaih thawh a si ti a theih ruangah a nun pumhlum a thleng tawp mai, a liam zo mi a nun, a har ah siseh, a nuam ah siseh a buaipi nawn lo. (Rom 6: 4-10). A Fapa thihnak zarah Pathian thawn an rualrem lawng si loin Khrih nunnak ih rundam a sinak ah nitin a ticak aw ih cumi ah a lung a awi ringring, (Rom 5:10), Khrih umpinak cu mangbangza a si, ziangahtile a liam zo can ih hliamhma le natnak hmuahhmuah a damter, (2 Kor. 5: 14-16).

Khawvel mipawl ih remruahnak ah feh hlah awla, (Sam 1:1), Pathian ih a phum zo mi khal phawrhsal tum hlah aw. Thlan phawrh sal cu muthlapawl ih hna`uan a si ih cui hna`uan cu na tuah dingah Satan in a lo cawktho `heu.

Satan in thim sungih lo hruailut dingin na rak hman zo mi tikcu in thlam bangin lo thlun ringring dingah, a zuam ringring ding. Asinan cuvek `iphannak, ningnatnak hmuahhmuah cu ni a rung suah tikah a cemral mai ding.

Ziangvekin Jesuh in thlaphang lo dingin in zirh ti hi ngaithla hnik uhsı “Keimah hi leitlun êng ka si: keimah i thluntu cu thimnak sungah a feh lo ding, nunnak êng a nei sawn ding a si, a ti,” (John 8: 12). Zohman in a hlanih na sualnak khawlhfaí a si loih, ngaithiam le theihhngilh khal a si lo tiin lo bum hlah

hai seh. Hihi Pathian ih diknak fiangfel lo le rauter dingih bumnak a si, ziangahtile Bible in “Cucu [Jesuh] Éng dik a si, mi hmuahmuah êngtertu leitlun ih ra cu,” (John 1:9) a ti.

Jesuh thisen le a huham cu hmual nei vak lo huham tiih Satan ih bumnak cu ngaiantuah mumal loin na um pang asile cucu Pathian relsiatnak le hmuhsuamnak a si! Bumnak hmuahmuah cun Satan cu an pa si dingah an lungkim thluh, ziangahtile Satan cu bumnak ih pa a si (John 8: 44).

Hihi theihhngilh hlah! fiangfel zetih ngaiantuahnak cun rinnak dung a thlun ti hi! Cutiih `hanglian dingin malsawm an si. ~ihnak le tuarnak hmuahmuah ai ah Pathian Thu na cohlan tikah fiangfelnak, rinhngetnak a ra thleng. Cui fiangfelnak le rinhngetnak cu lungpi vek a sih tisuar le kiangkap boruak sia khalin a do neh thei lo.

Tirhmi Paul cu a nunhlunpawl nuntir sal a si ahcun zan itthat thei hlei lo le sun ah riahsia zetih a um can a tam nasa ding. Kohhranpawl a rak hremih Pathian thangsiat dingin a tur hnawh, cun mi tamtak thawng-inn sungah thawng a thlak si lo maw? (Tirhmi 26:9-11). Khristian cu tamtak thihnak ah thlen in le hrem in a tuah lawng si loin Stephan ih martar thih ih thihnak khalah a lungkim ve (Tirhmi 7:58), Cuvek sualnak rapthlakpawl tidam dingin damnak a hawl ti hmuh a si lo.

Paul ih Pathian thu a zum dan cu rinnak ruangih zangfah ih rundam ka si (Efe 2: 4-8) ti hi a si. A sual hmuahmuah cu thlah a sih, dingfelnak cu a nun bawrhhlawh ah Pathian thil thlawn pek a si ti a thei fiang (Rom 3:21-26). A sual demnak aw cu ngaithla loin a Pathian ih ngaihdamnak le duhdawtnak ihsin zianghmanin in `hen thei lo ding tiin a phuang sawn, (Rom 8:31-34).

Nang khal na nunhlun cu nuntir sal ding le zohfel sal ding le titthiaghlim sal dingih ruahnak lo pek mi a um asile hnaset tum san aw. Na thinlung le thluak ih `ihnak in Thlarau ih amkhamnak kha khuh hlah seh, ziangahtile “Thlarau rori in kan thlarau thawn, Pathian fa kan si ti in theihter a si,” (Rom 8:16). Nunhlun ih hliamhma le hmasipawl tidam dingih lamzin dik cu Pathian umpinak sunglawi bik cu zumih phuansuah hi a si.

Pathian cu remh` hat sal hna a `uan loih hminsin sal hna a `uan sawn, "Cuiruangah mi zokhal Khrih ih a um ahcun, sersiam thar a si: thil hlunpawl an liam thluh zo; ngaihnik, thil ziangkim a tharah an cang a si."(2 Kor 5:17).

Pathian ih a lo hmuh bangin hmu aw ve aw. A thar ti mi cu NA SUNGLAM NUN a si! Thlan ihsin Jesuh thotertu huham thotho in nang khal a lo nunter (Eph 2:1). Ziangtin Thlarau ah ka feh ding tiih na theih hlan sung cu na LENGLAM NUN thawn na buai hrih lai ding! Hlawhsamnak hi a cangah Pathian in tui na buainak hi na nunhlun ruangah a si lo ti lo theihter dingin a hmang `heu, asinan tui na tuah rero mi a rak si sawn `heu, (Rom 7:15-21). Famkim takih thil thar na tuah thei lo ruangah a tawp thleng tuah suak theitu Jesuh hnena a cahnak in a lo hruai kir sal `heu (Rom 7:23-25). Na siatbal thluhnak cu Khrih ih nunnak Thlarau dan cun mangbangza in hmun a run luah ding, sual le thihnak dan ihsin Jesuh in a lo zalenter ding (Rom 8: 1-4).

A hlanih na rak zongsang mi lo bak tui na nun thubuai ah nunhlun in zianghman tuah ding a nei lo. Vawikhat ah na nun pumhlum in Khrih thawn ziangtin rualremnak kan nei ding ti na zir zo (Kal 2:20), ruangah na nunhlun cu hlipkiangih nunthar na hruk ding cu thil harsa vak a si lo ding (Eph 4:20-32).

Na thlarau ah Thlarau Thianglim ih Amkhannak ihsin Pathian Thu thawn na thinlung lam `ihnak le tuarnak cu `hen hrang aw. Na sung muril tibuai dingin na lungphu ti rang hlah, na thla phang hlah. Na hlawhsam hmanah Pathian ih a sim mi cu rinhleh hlah, nang cu sersiam thar na siih, khawvel in a rei hlanah Pathian ih a hmuh bangin a hmu ve ding!

Satan in kan thluak cu `iphannak thawn in kaihrem dingah bumnak NASA tak thawn mi a bawrhawhtir - cucus BUMNAK MAIMAI A SI! Nunhlun ruangih `iphannak cu zumtu in a nei nawn lo, ziangatle thimnak lalram ihsin a duhdawt mi Fapa Jesuh lalram ah `hawn in kan um, (Cor. 1: 13). Tu ah Khrih ih thinlung kan nei kan ti thei ziangatle “Suangtuah-nakpawl, le thil sang tinkim Pathian theihnak dokalh ih cawi sangaw pohpoh cu hlawn thla in, le ruahnak tinkim cu Khrih ih thu awihnak sal ah hruai in” (2 Cor. 10: 5).

Kan nunhlun phumin a um ti rinhlehnak cun nunthar ih kan feh theinak huham a siatsuah thei. Cun kan sual hmuah hmuah thenhlim dingah Khrih thisen in huham a nei ti rinhlehnak cun kan rinhngetnak a siatsuah thei. Nunthar ah kan um zo ti rinhlehnak in Pathian ih sersiam tharnak famkim cu a tibuai thei.

Jesuh Khrih ih thu phuansuak (Kal. 1:11-12) a hnenih pek mi thuthang`ha kilveng dingah Paul cun tlaitluan in a zuam. Paul cu Satan ih a bet mi le a lak sak mi cu doin hnget zetih a din lawng si loin minung ih tuah mi minung duhzawng ih Pathian biaknak le danglam takih Pathian biaknak khal NASA takin a do.

Pathian in kan thubuai hmuahmuah cu in tifel sak theinak dingah lamzin pakhat lawng a um, cucus a Fapa Khrih Jesuh

thawi pumkhat nun a si. Anih cu thil ziangkim tlunih lal a si ruangah mangbangza a si hlei ah amah a kotu hnenah caknak maksak khal a si, (Col 2:1-23). Pathian ah kan hram`oh awknak ihsin kan `hawn dah lo ding. Lei le van a sersiam ih a cawmtupa in kan hna`uanpawl khal `ha takin in kil sak thei, (Col. 1:16-19). A Fapa ah Pathian ih in pek mi rundamnak tlamtling ihsin ziang thil khalin in `hawn thei lo ding. (2Cor. 11: 3-4).

Pathian Thu le kan nunhlun tidamnak Pathian lamzin cun Pathian ih a phum zo mi phawrh duhnak le thlam bangih in thlunnak cu siatsuah thluh in tha tho zet le a tak ramih nung dingah in tuah. Na nunhlun thu ah Pathian ih a tuah bangin tuah ve aw. Jesuh ih in pek mi thuthang`ha pakhat lawng a um ih thuthang`ha dang a um lo.

Bung 10

Na Sualnak Khrih Thawn Baptisma ah Phum aw

Tu ah Pathian ih hriakthih mi thiltithei bik lakih pakhat lamah kan her hrih ding. Cucun na nunhlun ihsin lo hruai suak dingah Thlarau Thianghlim ih lamzin a rak ong dingih Satan thuneihnak ihsin a lo runsuak ding, cuihleiah nunthar ih nung dingah a lo tungding ding. Cucu Pathian in na nunhlun hmuahmuah a phum zo, a that zo ti zumih a thu ngai hi a si!

Pathian in sir aw dingih a kawhnak an rak ngaihsak hlanah le Thlarau Thianghlim ih hrintharnak hna uan maksak an theih hlanah mitam takin tidai ih baptisma thupit zia an rak thei lo. Hihi nunhlun sual ihsin rundamnak mangbangza rinnak ih lamzin a si.

Mitam takin Pathian Thu ih a sim mi zumtupawl cu “baptisma ah Khrih thawn phum an si ding” (Kol. 2:12) timi an rak thei lo. Hi thutak phuansuaknak ah zumtupawl an nunhlun ihsin runsuak ih nunthar ah zalen takih nung dingin dinsuahnak Pathian huham a tel. Rinnak tlamtling ti mi cu nunhlun le tuarnak, thinnatnak pawl hmuahmuah cu Pathian ih cungnung bik thiltitheinak thawn a sunlawinak sungah a hruai lut ti mi zumnak hi a si.

Thutak phuansuak lonak hin cui thutak theihfiang thei lonak a hring suak. Cu mi cu zumtui nun ah cat bang loin a ra thleng `heu. Hi siatsuahnak cun zumtupawl a siattir deuhdeuh, ziangahtile khawvel mi le Bible tel loih remruahnak cu tlasam deuhdeuh dingah an rak cohlang `heu ruangah a si. Hi riahsiatnak dungthlun ih ra suak mi cu a pawnlang zawngin

Pathian Thu kan hmu tlangih Pathian in a Thu thawn thilmak a tuah thei lo a si hi tiah thluak in awlsam takin a rak pawm mai `heu: cucun bumnak a rak phurih Pathian in kan nunhlun a phum nan, thil tamtak cu a nung lai ti bumnak a rak phur!

A cangah Thlung Thar thurin in Thlunghlun ih kaihruai awk dan cu a hrilhfiah `heu. Cuiruangah Pathian ih minungpawl cu “tipi thuanthum le khawdur in Moses hnena baptisma an co” (I Kor 10:2) lai ih thil ra cang kan zoh hrih kei uh! Izip ih an saltannak ihsin Pathian in a runsuah tikah mangbangza thilmakpawl a tuah. “~ih hlah uh, daiten ding uhla, tuisun ih a lo hmuh ding mi LALPAI rundamnak hi rak zoh uh: ziangahtile tuisun ih nan hmuh mi Izip mipawl hi kumkhuain nan hmu sal nawn lo ding a si. LALPA in a lo do sak hai ding ih, nannih cu daiten nan um men ding, a ti,” Exo 14:13-14) tiih mipipawl sim dingah Moses cu zirh a si.

Cuihleiah Pathian a rung cangvaihnak hnget zetih kai dingin le daitei hngahnak in an rinnak an tarlang. Pumhlum ih runsuak an si lai hlan lo an bei a dawng lo!

Thuthlung Hlun ih kaihruai awk dan cu mangbangza asile, Thu Thlunghtar ah teh ziangruangah a cang thei lo ding tiin kan ruah? Cu ai ih bese sawn cu Pathian lamzin le Pathian ih fimnak cu khawvel fimnak in kan thleng `heu hi a si. “Khawvel ih dān bulhrampawl ihsin Khrih thawn nan thi zo a si ahcun, ziangruangah saw khawvel ih nung bangin, dān ah tuh lutaw tahratin, (Tham hlah, tep hlah, kai hlah; Cupawl hmuahmuah cu hman si cingin an hloral thluh ding) minung ih thupekawl le zirhtirnakpawl thlunih nan nun? Hi thilpawl cu mai duhdanah biaknak ah le hnuaidawrnak le taksa hremawknak ahcun fim in a lang taktak; asinan tisa diriamternak ahcun zianghman

‘hathnemnak a um lo.” (Kol. 2:20)

Israelpawl Pharaoh lalram `ihnak ihsin an fehsuaknak cu mangbangza asile, ziangruangah Jesuh Khrih lalram sungih in hruai lut tikah malte lawng kan beisei? Hrem an sinak le an tuarnak cu tanta in le theihhngilh in nehnak thawn Moses in a hruai hai asile ziangruangah Pathian ih umpi mi zumtupawl cu thil tenau menah kan buai ringring ding? Zumtui thluak fehdan pangai ah thil `ha le bawmtu `ha tamtak a um. Riahsiat zet mi cu, cawhpawlh nun cun hi a mawi mi le sunglawi mi thluak sungah thuk takin hram a bun ih `iphannak thluak ah kan hmuh le tawn mi thil siava zet cu a phum.

Pathian - amah Pathian lawngin hi thil `ha le `ha lo cu a `hen thei. Pharaoh ralkap vek a si, a hruai suah lawng si loin a siatsuah thluh hai! “Izip mipawl in tui ni hi an hmu ding nan, an hmusul nawn lo ding” tiih Moses hnenih a rak sim mi kha a dik taktak. Siatsuah thluh bepbep an si. Kum reipi ihsin Khristian siar cawk lo cu Tufano le Moses ih hla sak thei dingin zalenter an si. Runsuahnak tipi kapih Israelpawl hlasak le lamih an um aiih `ha sawnin Thlung Thar zumtu hmuahmuah khalin tuah ve ding kan si. (Suah 13). “Êng ah mithianghlimpawl ih roconak `awmpi ve tlakih in tuahtu, Pai hnenah lungawi thu kan sim: Anih cun thim ih thiltitheinak ihsin in runsuak ih, a duhdawt mi a Fapa ih lalram ah in ret: Amah ahcun a thisen ih zarah, sual ngaidamnak, tlennak kan ngah” (Kol. 1: 12-14.).

Kum zabi rei zo hnu ah Pathian in Profet Isaiah hmangin Babylon saltannak ihsin Israelpawl run suak dingah thu a tiam, Pathian runsuahnak hna`uan a sunzawm ringring ti a theihter hai. Tipi Sen ih a runsuahnak cu a theihtir sal hai, asinan kaihruai awknak dan thar le `ul cu a tuah sak “Kei cu LALPA,

nan Mi Thianghlim, Israel sersiamtu, nan Siangpahrang ka si, tiin. LALPA, tifimriat ih lamzin tuahtu, le a cak mi tidaik lakih zin tuahtu; Rangleng le rang, ralkap le thiltitheinak rak keng suaktu in hitin a ti; annih cu an it tlang thluh dingih, an tho lo ding: an cimit thluh, meicât bangin timih in an um. Hlan thilpawl kha cing ringring hlah uhla, khuahlan thilpawl khal ruat hlah uh. Ngaihnik uh, thil thar ka tuah ding; tu ah cucu a hung `o suak ding; cucu nan thei lo ding maw si? thlaler rori ah lamzin ka tuah ding ih, nelrawn ah tivapawl ka tuah ding.” (Isai. 43:15-19).

Na thei fiang maw? A hlun le a luang zo mi cu theihhngilh awla, ngaihtuah sal nawn hlah. Cucun kaihruai awknak danthar cu a dil nan, tuah `heh a rak si zo.

Na zalen taktaknak cu na hmang suak hrigh lo asile tu ah tuah hngal aw! Pathian Thu hi CATUAN THIL a si ti ring hnget awla, lo tibuai theitu dingih lang - ruahnak hmuahmuah cu ngaih sak hlah aw. Cutin ThlarauThianghlim in na rinhngetnak cu a lo theihpi ding. Satan bumnak siatsuah dingah Pathian Thu hmang aw. Pathian in ka phum zo tiih a phuan zo mi tinung sal le phawrh sal dingah Bible kalh zawngih khawkhangtu, na rualpi, na ralpa, Satan pawlih khawkhannak kha ngaih sak hlah.

Lo bum dingih Satan khawkhannak le remruah mi kha do aw. Satan in Eve hnenah “Pathian in a ti maw si?” (Sem. 3:1) tiih a bum thawnak, Pathian thusuak rinhlelh dingih `ongkam le ruahnak cu na hnenih a ra thlen tikah ra lung duado pang hlah.

A bumnak cu hnawng aw, nunhlun ih kirsal ding thu cu ngaihsak hlah la, na thluak ah bese zetih na tuar mi,

ningnatnak, mi siatsuahnak, asilole thil ziangkim hi Pathian in a that ih a phum zo ti rinhngetnak thawn dingsuak ve aw. Cu ai cun AMAH SATAN SAWN KHA A TUARNAT ZIA THEIHTIR AW! A neih mi huham le thiltitheinak hmuahmuah cu Golgotha ih Kross ah Jesuh in a siatbal thluh zo ti kha theihter sown aw.

Nehnak hla cu a hnenah ringpin sak aw. Pathian in a Fapa cu thihnak ihsin a thawhtir hlei ah khawvel in kumkhua ih a hmuh ding mi huham ropi bik thawn Jesuh cu lei le van Lal tohkham ah a toter. Cutin Satan le a dungthuntupawl in cahnak a tum bik ihsin a te bik tiangin ral an thawh thei nawn lonak dingah a siatsuah thluh. "Lalnak le thuneihnak pawl cu hliplhla in, langhngan in a langter ih, cupawl cu kross ah a neh." (Kol. 2:15.) "Amah zumtu kanmai lamih a huham ropit hleicenak cu ziang a si ti nan theih theinak dingah, a cak mi a huham ih hna`uan dan vekin, cucus Khrih ah a `uan suak, thihnak ihsin a kaihthawh `umah, le thuneihnak hmuahmuah, le huham, le cahnak, le lalnak, le hi khawvel lawngah si loin, a ra thleng lai ding mi khawvel khalah hminsak mi hmin tinkimih tlun sangpi, van hmunpawl ah a vawrhlam ih a toter `um ahkhan." (Efe. 1: 19-21).

Ziang na ringhnget timi Thlarau Thianghlim in a lo nemhnget hnu ah zirhtirnak dan a um lai ti theihhngilh hlah. Fimkhur takih kan rak tuarnatnak hngilh le Pathian ih "thil thar" (Isai 43:19) beiseinak rinhnget a `ul.

Ziangruangah Thlarau lam cah lonak a tang hrih laiuh ziangruangah na rundamnak famkim cu na dil lo? Tho awla, eng a rat bangin eng suak aw. Izip ralkappawl Pathian in an zaten a thiltitheinak thawn tipi sungih a phum hai bangin na

rak tuah zo mi hmuahmuah cu phawrhsuah tahratin Pathian in a phum zo thu kha ringhnget aw. Cutikah hitin hla na sak thei ding "LALPA cu ka cahnak le ka hla a si ih, ka rundamnak ah a cang: anih cu ka Pathian a si ih, umnak hmun ka rem sak ding; ka pai Pathian a si ih, amah cu ka cawisang ding. LALPA cu raldotu a si: LALPA ti hi a hmin a si. Faraw ih ranglengpawl le a ralkappawl tla tifinriat sungah a thlak: a hotu mizuhpawl khal Tipi Sen sungah an pil hlo. Tithuk in a cim pil hai ih: lungto bangin a tawdengah an pil. Na kut vawrhlam cu, maw LALPA, thiltitheinak in a sunglawi a si: na kut vawrhlam cun, maw LALPA, ral cu cipzam ko a tuah. Na ropitnak maksak cun a lo dotupawl cu na hlawnhlo thluh: na thinhengnak na run thlah ih, annih cu buhko bul bangin a kangralter." (Suah 15:2-7).

Cucu Lalpai runsuahnak ni a si. Ni dangah Satan cui rundam ropi cu fatakte ih a cantum kha rak lung hlah. Satan in zalen nuamnak ka lo tuah sak a lo ti mi kha ngaih sak hlah. Basingstok ih D. Richards hnenah lungawinak tampi ka nei. Ziangatile a hmai lamih amai hmuhton mi in Satan lalram ihsin tlen mipawl hrangah rak thei fiang lo mi le rak hmansuah dah lo mi huham ropipawl in theihtirnak ruangah a si.

Kum rei zo ah Bangsingstok ih tlangval pakhat cun rundamnak a co. Rundam a si hlan ah "Hells Angels" timi misualpawl umkhawmnak ah a tel ve ih a kehlam ban ah "Hells Angels" timi a zuk, cui lem cun a pianthar hnu ahcun a thin a ti buai ngaingai. Cutin a sual a sir ih baptisma la dingah a ra. Baptisma a lak hnu a thuamhnaw ciar a sawr rero lai ah a hmuhsuak mi cu a ban in zuklem a um nawn lo ti a si. Baptisma a lak lai ah Pathian in a lak hloh sak.

London ih mi pakhat in kumrei tak sung a hmuah nawn lo mi

a rualpatei nupa thawn um tlang a duh. Asinan a hmu thei hai lo, cun cupa cu Pathian thu khal ngaih sak lo a si, cutikah dawithiam bawmnak a va dil, cui dawithiampa khalin thlaraupawl a ko ih a luan zo mi kum le ni tiang lawng a rualpatei thlarau cu a ko thei, cutikah riahsia zetin a rualpa te thawi an um tlangnak neta bik hmunah a va feh. Mi pakhat cun cui a rualpatei nupa cu a rak thei laiilh, cutin tualsung rawngbawltu hnenah a hi thlah. Cupa cun rawngbawltui hnenah thlarau ko thei hnenih bawmnak a hawl thu a sim. Cutikah rawngbawltu in thil pahnih a tuah – a pakhatnak ah thlarau ko thei ti vekih a `ihnung zia a simfiang. Cun a rualpatei nupa an dam thu khal a sim. Dawithiampa ih aneta bik a rualpatei nupa ih thlarau a kawh thei ni cu rawngbawltu hnenih a sim tikah cui ni ah a rualpatei nupa baptisma a pek thu rawngbawltu pa in a sim. A lang danah cui ni ihsin khawsiapawl ih hminsinnak a hlo a bang.

Tidai thawi baptisma peknak vek hminsinnak cu zumtu tamtak in hminsinnak dangdang an beisei, an suangtuah cucu riahsiat thlak zet thil sual a si. Thlarau Thianghlim ih hna`uan cak biknak hmun cu bulpak cio ih tisa duhnak le hna`uan bantirnak hmunah a si. Hihi zoh`him ding fim sawn le `ha sawn a si. Jesuh in kebaipa a tidam tikah mi zuarthlaitu le rinhlelhtu pawl an `ong nawn lonak dingah hitin a sim "Asinan minung Fapa in leitlun ah sual ngaidam theinak a nei a si, ti nan theih theinak dingah, (anih in mizeng pai hnenah,) Tho awla, na ihnak lain na inn ah tlung aw, ka lo ti, a ti." (Mark 2:10-11).

Kan sualpawl ngaihdamnak hin kan sualpawl theihhngilh dingah Pathian ih lamzin in on sakih, tidai ih Baptisma khal hi kan nunhlun hmuahmuah phum dingah Pathian ih mangbangza lamzin ah a cang thei. Cutin kannih khalin kan

hngilh ve theinak dingah.

Baptisma pek na si lo khal asile tlai pang hlah, la lohli aw, asinan na nunhlun phumnak ruangah na thungainak cu Thlarau Thianghlim ih nemhnget dingah daiten beisei awla, `uansuahnak ah rinhngetnak le theihfiangnak dik thawn thuhnuai rawlhnak ah baptisma la aw.

Baptisma na lak zo ahcun lak sal a `ul nawn lo, a ngaingai ah cui baptisma na si tikah Pathian in na parah malsawmnak a lo burh zo tla a si thei, asinan Evi bangin Satan in bumnak thawn a lo thlem tla na rak si thei, cuti asile na ngah ding mi kha a lo hlawn sak ding.

Cuvek nun cu na thubuai a rak si le na zum lonak ihsin sir aw awla, na rak hloh mi na dinnak hmun cu "a thihnak ah baptisma kan conakin amah thawn phum tlang kan si: Pai sunlawinak in Khrih cu thihnak ihsin a thawhter sal vek khan, kannih khal nun thar in nung ding kan si" (Rom 6:4) ti mi na rinnak ti hnget salin hawl suak sal aw.

Bung 11nak in Thlarau ah ziangtin ka nung ding ti na hmu suak theinak dingah a lo bawm ding . Lennak ah na rak tlu tla a si mai thei. Bung 11 ahcun na sinak dik le na man khun zia na hmu ding. Ziangruangah na piangih, Pathian in ziangvek mi si dingah a lo duh ti na hmu ding.

Bung 11

Sinak Thubuai! Hlipkiang aw!

Zo saw thlalang na zoh tikih lo theithiam bang takih lo zoh let vetu kha? Na fehnak tintei mikhual bangih a lo zohtu kha zo saw? Cupa cu na thei ngaingai maw? Hi thu suhnak na san thei lo asile rinsan awknak tlamtlung tak thawn zoh awla, sinak thubuai lamah a lo hruai thei, asinan na sunglam bawmtu `ha tak tla a si thei.

Na sinak cu a tlangpi thu in thil pathum kawmkhawm aw a si, CAN LIAM ZO ih na nehnak ziang maw can cu TUI NA DINHMUN ah lung diriamnak thawn kawm bet aw, asinan LEHHNU hrangah tumtah mi, hmuitin mi na neih khal a `ul! Cui thil pathum in na mankhung maw khung lo, na hrangah na thupi maw, pi lo ti a lo theihter ding, hihi mi pitling pakhat vekin na nehnak ih felfai zet hlawhtlinnak a si. Thubuai na tawn mi na tifelnak ihsin na sinak dik kha hmuuh a theih.

A tlangpi thu in na `hanlennak hmun ding cu huhim awknak `ha takih zirhtir awknak le duhdawtnak thawi thunun awknak hmun na innsang a si. Cui inn ah MAH LE MAH THUNUN AWK tiih kawh mi nunnak dan sunglawi lakah pakhat cu mai innsang thotho ah hram a bun aw!

Innsang ti mi cu nauhakpawl an sinak dik thanglian dingih zalennak peknak hmun lawng si loin, cui an zalennak cu hmangsual lo dingih kilkhawi dingih mawhphurhnak an neih thu zirhtirnak hmun khal a si. Zirnak cu MAHTE HLAWHTLING VIVO dingih kaihuaitu a dang dan pakhat a si.

Nauhak ihsin `halai ah hung pitling vivo ding a si. An tleirawl laiah `ihnak, tuarnak, le thinnatnak lamah kaihuai loin nunnak ah zirtirnak dik thawn an thluak pitlingtir ding sawn a si. Thunun awknak le hna`uan zuamnak in an tumtah mi hlawhtling dingah taimak suahih cohlan le lak luh a `ul hrih lai. Cutikah nehnak an co lawng si loin nunnak ih dan dang zirsuah mi an nei, cucu MAHTE CANGVAIH THEINAK a si.

Cutin tikcu a her liamih fala tlangval an hun thiam, ziangah tile kan kiangkap hi a thupi tuk, kan nun pumhlum ciahneh thei dingin huham a nei, Pathian in cui nun ih ra feh vivo thu ah thupi tukin Thufim sungah in zirh. Ka hlawhsamnak hin Pathian ih thu`hennak kan parih a thlenter lawng si lo in cawhpawlth bawrhhlawhnak cun kan hriselnak hmuahhmuah a siatsuah thluh. Mi ih theih mal zet, asinan mi ciahnehtu pakhat cu kan sunglam sinak hi a si. Cutawkah nehnak cun malsawm tamtak a rung keng ding. Asinan malsawm fate bik hman MAI CAHNAK LIO LIO ih ngah mi asilo, Pathian a si.

Hung pitling vivonak ah mai hrang lawngih `ang hmasial dingah a si lo, midang khal duhdawtin le duhdawtnak thianghlim thawn nupi pasal khal nei dingah a si. Cutikah mi siatsuah duhnak cu hlipkiang in a um ding. Midang na duhdawtnak le cui na duhdawtnak ihsi na tuah suak mi na sinak ding a hloter dah lo dingih, NA MAN KHUNGNAK, NA THUPITNAK a tamtir in a pitling vivo ding.

Mah le mah bum awknak cu mah le mah siatsuahnak ih lamzin `ha bik a si. Mi pakhat a bumaw aw asile a sunlawinak a tlansan tinak a si.

Rukru na si le phei ahcun na hlo bepbep tinak a si. Mibumtu

cun a cahnak a niamtir vivoih, thinglung lamah `ihhrutnak a suahter. Mai hrang lawng ruahnak le `ang hmasialnak in ziangtik hmanah na sinak dik tak a tipitling dah lo. Cucun mi pitling pakhat vekih na sinak dik cu a thuption a lo siatsuah ringring. Cakhiarnak khur sungih `umtu cun minung duhdawtnak ngah theihnak a hloh. Tluangtlamnak hi hna`uannak ih `angkai bik a si hlei ah kan nun sungah mi ih `ihzah hlawnak khawlkhawm dingih rak kengtu hmanrua um sun khal a si. Na tuahsual cangah midang na mawhthluknak hin nangmah le nangmah ngaithiam awknak nun lawng a suahter, diknak cu nun ih a sunglawi mi thil `angkai bik a si ih, depdetnak cu thinlung lam siatralnak lawng a run keng.

Bible zirtir dan cu nun pumhlum hi Pathian ah `hum aw in rin lopi ih ra thleng mi harsatnak phunphun lakah feh dingah lamzin sialtu a si. A thukhampawl cu tlangsangpi vek a siih, ziangtin ka kai ding ti oltei theih thei lonak hmun, asinan a kai suaktui hrangah catuan nun sunglawi ngahnak hmun a si.

Zumlotu in mai sinak thubuai a tawt ve a `ul lo, ziangatile a luan zo can, hman rero lai can, a ra thleng lai ding mi can pawl cu Pathian ih catuan Fapa thawi pehtlahi aw a si. Khrih ah kan theihfiang awknak hin leilung sersiam hlanin kan ni le thlapawl a rak bikhiah zo ti mangbangza thil theihnak ah in hruai, (Efe 1:3-6). Tui kan nitin nun hi Pathian ih cungnung remruatnak lawng si loin A duhdawtnak thawi controlnak sungih tuhlut aw ding kan si (Rom 8:28-29), hipawl hmuahmuah tlunah lehhnu ih kan nuntu khawsak dan ding khalah amah ah him takin kan um ti hi a fiang (Rom 8: 36-39).

Bulpak nun ah Pathian in a pek mi thliri le theihnak ah AMAI HMUIHMEL KENGIH venhim kan sinak ah lungkim tawk

ding kan si. Hihi hngalnak le puarthaunak a si loih, kan sinak dik tak thlarau lam pitlinnak a si sawn. Jesuh Khrih bangin kan fehnak hmuntin le ramtin ah phuang le sim in taimak suah ding kan si.

Ziangvek thil in in tuam hman sehla, Pathian in minungpawl a thlahthlam dah lo ti zoh`him ding `ha zet Jakop kan nei. A hmin san ihsin siseh, a nun dan in siseh mi bumtu a si, asinan thlarau malsawm cu thuk zetin a nun ah hram a bun aw ti Pathian in a thei. Pathian in a sinak dik Lal fa a si ding a ruat cia, cuiruangah Pathian in Jakop cu amai tumtah mi hmuahmuah a cem thleng thinsau takin a hngak. Kannih khal Jakop vek kan si, Pathian ah pumhlum ih thuam awin Pathian ih nun zirtirnak danah tuhlut aw ding kan si. Mi tamtak cu kanmai cahnak le remruatnak hin zianghman ti thei kan si lo ti cu kan nun in a hmuahfiang theinak dingah thubuai le harsatnak tuarnak lakah ret kan si `heu (John 15:4-5).

Rom bung 7 in nun thubuai harsa sungah Pathian in ziangtin a mawng lut rero ti Thuthlung Thar ih zoh`him ding `ha tak cu Tirhmi Paul a si. Lawngfangkheh in kan umih zumtu dik nun ih kan nun lai hlan lo, asilole tisa duh zawngih kan rak nung peh vivo a si ahcun hrem kan si ding lawng si loin, kanmai sinak dik tak duhnungza cu ziangtik hmanah kan hmu ngah lo ding (Rom 8: 1-4).

PATHIAN THAWI RUALREMNAK le misual sinak ihsin luatnak cun a hlan kan rak sualnak ruangih kan mawhnak ihsin in luatter, asinan KANMAH LE KANMAH RUALREMNAK in neihrtu rundamnak famkim cu tisa saltannak ihsin kan luat zo a si ti kan theih hnu lawngah a ra famkim. Hihi nun thleng awk dan thuthup kan theihfel hlan

ahcun thil cang thei lo mi a si (Gal 2:20).

Kan sunlawi dan, ropit dan cu mah le mah hnawn awknak in ziang nehnak kan nei ti mi parah a `hum awih, zohman in cui malsawm cu an el dah lo, ziangatile mitin zirnak in maw, sinak in maw, mai hrangah mi dik si dingah kan zuam cio.

Mitin in mai diknak fatakte thawi nung dingah taimak suahin an zuam, asinan cu ai ih ropi cu cuvek mipawl luanih nungtu mah le mah hnawng aw tahratih mai kross phurin Jesuh dungthluntu cu mi thlawsuak an si, (Matt 16:24-25).

Tu ah thlalang ah na hmel zoh sal aw, rinsan awknak thawn hitin na ti thei ding "kei cu misual ka rak si hlan ihsin Pathian fa si dingih hril ka rak si! Kei cu Pathian hrangah ka mankhung ih ka sunglawi tuk. A Fapa thisen ih lei ka rak si zo! tiin, (Efe 1:3-14). Satan ih thimnak lalram ihsin runsuah ka rak si zo ih, Jesuh'i lalram ah hnangamten ka um (Kol 1:1-3) ti in na ti thei thlang ding.

Tu rori ah nangmahte hitin simaw aw "ka sualnak, mawhnak, le tlusiatnak hmuahhmuah hlawnhlo in nunthar ih thlengin ka um (2Kor 3:18). Pathian in AMAI HMUIHMEL VEK CEKCI in i hmu ih ka famkim hrih lo nan, thinsau ten kan hngak ding, ziangatile keimah thawn a hna`uan a `heh hrih lo ti ka thei"! tiin simaw aw. Tu rori ah thlalang ah zoh aw in simaw aw!

Bung 12^{nk} in Pathian rundamnak thuthup maksakpawl sungah a lo hruai lut vivo ding. Cucu Pathian in Tirhmi Paul hnenih a sim hlan sung cu san khat hnu san khat thuh in a um (Kol 1:26). Tu ah thungai lonak ruangah Adam ih a rak tihloh mi sunlawinak hmuhsuak salnak Pathian lamzin cu zir hrih uhsu.

Bung 12

Sankhat hnu Sankhat An Hawl Mi

San khat hnu sankhat minungpawl in an thil tuah `helh mi hmu dingah an hawl cio. Cat bang loin thu an sutaw aw ih lungkim tlak sannak an hmu lo. Hivek thusuhnakpawl thawn an sut aw `heu - Ka nun san hi ziang a si? Ziangruangah ka rung piang? Ka sinak dik tak hi ziang a siih, ka sunlawinak cu khui ah a um? Ka tlaksamnak bik hi ziang a siih, khuitawkah lungkimnak ka hmu ding? tiin. Hi thubuaipawl theihfiang ding cun Pathian thu lamih kan her hmaisat a `ul. Hitin sut aw - "Minung hi ziangsaw a si? Ziangruangah minung a sersiam? Ziang bik saw minung fehsualtertu?" tiin. A dam cu leivut ihsin a `ha bik in Pathian in a sersiam (Sem 2:7). Vancungmi aiih niam deuhih tuah a siih, lehhnu ah thihihak ah tuhlut a si, asinan ramsa aiin ropi takih tuah a si. Huham ropi le Pathian ih hmuuhmel ken theinak a neih lawng si loin, thihihak tep loih nun theinak khal a nei (Heb 2:5-8) Mangbang tlak thiltuah theitu taksa cu pek a si, cui a taksa ih mangbangza thuthup cun minungpawl an theih thei lo mi thei dingin a hawlter (Sam 139:13-16).

Cui mangbangza taksa peng hen hmuahhmuah cu thil ropi sawn hrangih tundin khawm an si, ziangatile cui ruang-ampi sungah Pathian in a thawtkhum ih milai cu minung ah a ra cang (Gen 2:7). Cui ruang-am ahcun bulpak cio ih cahnak kan neih lawng si loin, sersiamtu duhdawt thei ding le a rawngbawl thei dingah cahnak a um.

Ramsa aiih `ha sawn le sang sawn le ropi sawnih a um theinak dingah Adam hnenah pek bet mi a um. A hnenah Thlarau

pek bet a siih, cui thlarau ah Pathian thawi an pawlkawm awknak ah ziangtluk a cak ih, ziangtluk a dawl ti mi le Pathian ih sersiam mi hmuahmuah tlunih huham le uk theinak a tel. Cucu Sersiamtu in hitin a ti, "Pathian in, Kanmai hmuihmel kengin, kanmah bangnak neii minung tuah uhsii: cule annih in tifinriat ih nga parah siseh, tlunzuang vate parah siseh, rannung parah siseh, leilung hmuahmuah parah siseh, lei parih bawkin a vak mi, bawkvak tinkim parah siseh, thuneihnak nei hai seh, a ti," (Gen 1: 26).

Hihi minung ih sunlawinak a si! Hihi Adam a rak tluknak ihsin le a hrangih ruatcia mi ihsin cawisannak ropi tak a si. Adam cu thungai lonak nun in thihnak a thleng ding ti Pathian in ralrinnak a rak pe cia nan, rinhleh dingin thlem a tawng. Sualnak ruangah thihnak phenthlam in Adam thlarau ah thimnak cu a retih, cule veten Pathian in Adam sungih a ret mi amai sinak kha a lak hloh lohli . Cu aiih bese sawn cu Adam kha Paradise ihsin dawi suak a si, "Cun LALPA Pathian in, Zohhnik uh, minung hi sia le `ha theiin kan lakih mi pakhat vekah a cang zo: cun tu ah, a kut suahin nunnak thingrah tla lo in a ei ding ih, kumkhua in a nung pang ding, a ti: Cuiruangah LALPA Pathian in anih cu lak suah a sinak lei cu let dingin Eden hmuhan ihsin a dawisuak. Cuticun minung cu a dawi suak; cun Cherubpawl le ralnam alh her zohzoh cu nunnak thingkung lamzin kil dingah Eden hmuhan ih ni suahnaklam ah a ret," (Sem 3:22-24).

Adam a tluksiat hlan ahcun a nun pumhlum in Pathian ih cencilhnak thawi thawkkhum a si, amah sersiamtui hmuihmel a kennak cu amai zuam ruangah a si lo, asinan sersiam mi tlunih thuneihnak cu awlten a ngah.

A tluksiat hnu ahcun thutak maksak cun a namniam thawk

thang. Cutin Pathian huham le cencilhnak ai ah mahte lawng umnak tuksuzma a tawng.

Mah le mah rinsan awknak bulhrampi suahteru Pathian thawi pumkhat sinak aiah hnawn a tawng. Anih cu tisa mi a si ta! Cu lawng a si lo, sual thim thiltitheihnak cun a sungah thuk takin hram a thla ih, cucu sual ih thiltihtheihnak a si! Tu ahcun piangphung ihsii cun Pathian thinhengnak fa a si (Efe 3:1-3).

Cithlahtu lu bik a si bangin, Adam cu khawvel le a cithlah hnennah sual a run ken lawng si loin, a cithlahpawl khal hnawnnak ih cawhpawlhnak bese tak thawn camsiat an si. Pathian ih sunlawinak an co ban nawn lo. Cutin a cithlah hmuahmuah famkim lonak lamah riahsiat thlak takin an `um suk vivo!

San khat hnu san khat minung in an hloh mi sunlawinak cu famkim lo takin an nei. An sungih Pathian ih mangbangza thil thei thei ding cun Adam pahnihnak (Jesuh Khrih) a ra thlen hlan sung cu thil cang thei a si lo. An tluksiatnak ihsin a runsuah lawng si loin, a nung mi a Thlarau thiltitheinak cun Pathian thawn pawlkawm awhnak nei thei sal dingin a hruai. Cucu an hloh mi sunlawinak lamzin um sun a si.

John cun JesuhKhrih thu cu hitin a sim. Thu cu tisa a cang ih kan hnen ah a um, "Thu cu tisa ah a rung cang ih, kan lakah a um, (cule Pa ih fa mal neihsun ih sunlawinak veikin, a sunlawinak cu kan hmu,) zangfahnak le thutak in a khat," (John 1:14).

A hlan catuan ihsin Pathian Fapa, Jesuh Khrih a ra pian tiang Adam ih a hloh mi sunlawinak cu Jesuh in a phuanlang lawng si loin a ngah khal in ngahter sal. Pathian ih cencilhnak

ruangah ziangruangah minung hi a ra piang ti le lungawi dingin anmah ah Pathian tumtah mi sunlawinak thawn an nun luangliam ding mi cu Jesuh in a hmuh hai.

Minung hrangah cawhkuan man cu pek dingah Jesuh in sual nei lo a nun cu a hlan (Matt 20:28). Thihnak ih thlen a si ruangah a huham thawn kai tho sal dingin a Pa cu a rinsan. A thawsal hnu ah Pathian in Khrih Thlarau cu minung tampi hnenah a thlah ding ti a thei.

Jesuh thlacamnak cu na nun ah ziang mi can a famkim zo, tu ah famkim sinsin dingin, Jesuh hitin thla a cam, "Hipawl hrang lawngah thla ka cam lo, an thu ruangih keimah i zumtu ding pawl hrang khalah a si; An zaten pumkhat an si theinak dingah; ka Pa, nang keimah ah na um ih, kei nangmah ih ka um bangin, annih khal kanmah ah pumkhat an si ve theinak dingah; nang in i thlah ti leitlun in an zum theinak dingah. Cun i pek mi sunlawinak cu anmah ka pe; kannih cu pumkhat kan si bangin, annih khal pumkhat an si theinak dingah: Anmah ah ka um ih, nang cu keimah ah na um, pumkhatih tifamkim an si theinak dingah; nangmah in i thlah ih, i duhdawt vekin, annih khal na duhdawt ti leitlun in a theih theinak dingah. Ka Pa, i pek mipawl khal hi ka umnak hmunih an um ve ka duh; cuticun i pek mi ka sunlawinak an hmuh ve theinak dingah: ziangatile nang cun leitlun sem hlan ihsin i duhdawt zo a si" (John 17:20-24).

Sunlawinak hmu ding lawngah Jesuh in thla a cam lo, rak tep ve, semdarh ve dingah thla a cam sawn! cuiruangah hitin na rinnak phuangsuak aw, Khrih sungah Pathian a um bangin, na sungah Khrih a um, Thlarau Thianghlim ih thiltitheinak in Jesuh Khrih thawi pumkhat sinak ah in tifamkim thei, (Kol. 2:6-10) tiin. Taksa, thlarau dam lellel hi sunlawi zetin thil cang

thei mi a si, (I Thess. 5:23).

Na rinnak phuangsuahnak cu mah le mah hnawn awknak in a thlun a `ul, duhdawttu Pathian ih mizia na co ruangah na nunhlun hnawnnak ihsin a hrangah umnak hmun tampi na tuah a `ul. Cu mi ih a rah suak ding mi cu sang sinsin sunglawinak a si.

Pathian hnenah na nun pumhium na hlan bangin, a huham cungnung cun na nuntlan dan hmuahmuah ah rem a lo ruah sak ding, cutin nang cu remh`hat na si dingih Jesuh'i hmuihmel keng dingin tuah na si ding, (Rom 8:28-29). A nung mi thawinak ah na nun cu na hlan lawngah na rak hloh mi famkimnak kha a ra tlung sal dingih, na piannak san na nun thutum cu a lo hmuh ding!

Na sungih sunlawi mi beiseinak si dingah le Khrih na sungih um dingah le tleu sinsin sunglawi sinsin dingah Pathian lawng in a tuah thei (Co. 1:28). Ziangruangah na piang ti na hmuhsuak ih tui khawvel le a ra thleng lai ding mi kum le can ah siseh, sersiam na sinak thutum tinah lungawi dingin le na sinak diktak na theih a si ahcun cucu lunghlu mankhung a si! Asinan catuan sunlawinak ding thawi tehkhin ahcun cucu ziangtluk ih fate saw a si!

Zumtu malte lawng hi Tirhmi Paul bangih tuar dingah Pathian ih kawh mi an si, asinan cui harsatnak lamzin a zagh rero lai ah Paul cun hitin fiangfel takin a sim "Ziangatile tui cān ih tuarnakpawl hi cu kan hnenih a lang leh ding mi sunlawinak thaw cun tah`him tlakah ka ruat lo" (Rom 8:18). Ziangatile kan ni le thla hi a tawi tuk ruangah hitin in fawrhfial, "Cuiruangah u le nau pawl, Pathian ngilneihnak ruangah, nan

taksa ruangpi cu a nung mi, a thianghlim mi, le Pathian ih cohlan tlak a si mi thawinak ah hlan dingin, ka lo ngen a si, cucu nan rawngbawl-nak awm hrimhrim a si. Cun hi khawvel thawi mil-aw in um hlah uh: Pathian duhzawng, cui a `ha mi, cohlan tlak a si mi, le a famkim mi cu ziang a si ti nan theihfiang theinak dingah, nan thinlung ti tharnakin danglam sawn uh" (Rom 12:1-2).

Cutin Pathian in minung na sinak fatakte ihsin sunlawinak ropi bik cu a rak ngah thei, hi khawvel ih na um ruangah midang in hlawknak ropi tak an rak ngah lawng si loin nangmah khalin famkimnak hmunpi cu na thei fiang thlang ding. Hihi mankhung vak lo tla in a ra lang thei, asinan remcannak `ha bik na nei thei. Cucu na rak hloh mi nun famkim na hmu sal tinak a si. Hihi san khat hnu san khat minungpawl ih an hawl mi a si!

Hi mangbangza thil in a lo tuam hlanah Pathian in khawvel a sersiam hlan ihsin Pathian ih catuan thutumpawl ah (Efe. 1:3-6), na nunnak cu hmang dingih telh na si ve ti lo theihter dingah hi leilung ah lo hruai kir sal ka duh.

Bung 13

Nunnak Diktakpawl

Jesuh'n cutin a ti," Thungaiin, thungaiin, ka lo sim, Mi zokhal hrin sal a si lo ahcun, Pathian lalram a hmu thei lo ding, a ti. John 3:3"

Pathian Lalram cu mi piangtharpawl lawngin an thei thei ih, an tep thei asile `ha takih kan nun tlang ding hi a thupi, cu mi in tu ah Lalram ah in hruai luh lawng si loin, lehhnu ah catuan ih kan sinak dik takah in hruai lai ding. Ziangahtile taksa ih kan pian le thlarau lam ih kan piang dan karlakah `henthiam dingin Pathian Thu thawn Thlarau Thianghlim in in zirh. Cutivekin kan tuah ve ding a si.

Fate hrangah nu le pa ih beiseinak vawrtawp le duhnungza thutum cu dik zet le mawi zetih pitlin a si. Nui pum sungih a sem hlanin nu le pai ngaihtuahnak ah a um zo. Kannih khal Pathian ih catuan thutum mi ihsin sem le piang kan si, "A hmai ahcun duhdawtnakah thianghlim le sawihnwam kai lo kan si theinak dingah, leilung semsuah hlan ihsin amah ah in rak hril zo bangin: Amai lungduh lungawi zawngin, Jesuh Khrih zarah amai hnen rori ih fa ih pawmnak co dingin in rak khaukhih zo," (Efe. 1:4-5).

Nu le pai remruatnak thawn si loin, Pathian remruatnak thawi ra piang ve ding hi Pathian ih thutum a si- cutikah kan pianhar theihnak ding ah! Thihnak tep lo minungpawl thawn hi khawvel hi sual um loih luahkhat ding cu Pathian thutum a rak si ringring. Asinan cu ai ih mangbang thlak sawn cu a catuan innsang ih roco fa sinak in pe ih lehhnu sunlawinak ah lungawi

in cucu co dingah tu ah a timlam rero ti mi hi a si. (Heb 2:19)

A siat theih lo mi catuan ih nung le ceng Pathian Thu ihsin piangthar kan si. Kan sung muril, kan thlarau sungah catuan cinung cu tuh a si ti kan zumih, kan rak ngah (IPet 1:23).

Tulai sibawi thiamnak tel loin Sam ngantu cun nui pum sungih si dan cu hitin a ngan "Ziangahtile nang in ka kailengpawl na nei: nang in ka nui sul sungah i rak tuam. Ka lo thang`hat ding; ziangahtile kei cu `ihnungza le mangbangza zetih tuah ka si: na thil tuah mi pawl hi mangbangza an si; cucu ka nunnak in `haten a theifiang. A thuptei tuah ka si laiah le lei hnuai tawdengah cipciar takih tuah ka si laiah, ka ruangpi cu na hnen ihsin thuh a si lo. Ka ruangpum cu famkim hrih lo hmansehla, na mit in a hmu; siamser lai rero mi, ka taksa pengpawl hmuahmuah, cu pakhat hman an um hlanah, na cabu sungah ngankhum thluh an si." (Sam 139: 13-16).

Asinan ni le thla a hung kim tikah nui pum sungih in tuamtu tida, kan cennak khawvel cu a kuai ih hi khawvel ah kan ra suak, nui pum sung ihsin thih nun hliah lo khawpih kan suah lai ah khawvel dang nun cu kan tep `anta.

Jesuh in fiang zetih in sim mi cu vawihnih hrin sal lo kan si ahcun ziangtik hmanah thlarau ram ah kan lut dah lo ding ti hi a si, "Jesuh in, Thungaiin, thungai in, ka lo sim, Mi zokhal ti le Thlarau ih hrin a si lo ahcun, Pathian lalram sungah a lut thei lo ding, (John 3:5) tiin.

Thlarau ram cu thil hrang vek a si. A cah dan cu kan tepih, a hmual neih dan kan thei nan, a cahnak cu kan control thei lo. Asinan thil pakhat a fiang mi cu hmuh theih lo vanram huham

cangvaih dan le Pathian duhdawtnak rah cu kan thinlung ah a ra lut ti kan theih tikah Pathian thinlung in kan thlarau ah hmun a run luah.

Kan pian ni hi nun dangih kan nun thawk ni khal a si. Hi kan tisa, Bible zirhtir dan vek si loih kaihhruainak dang hnuai ah kan um nawn loih, a hmaisa bik ah thlarau ram ih thaw cu thaw in "Abba, ka Pa" tiin kan au, (Rom 8:15). Van lam ihsin piang kan rak si ti hi mangbangza cu a si. (John 8:23).

Kan nu le pawl hrang ahcun `ihnak, nat tuarnak, thlaphangnak le lungawinak pawl cu rawi in le a phunphun nat tuarin in hring. Hrekkhat cun awl aiten an hring nan, hrek khat ve thung cun harsatnak le natnak tinkim tuarin an hring. Cuvak cu si vanlam hrintharnak khal cu! ~henkhat in Thlarau Thianghlim ih amkhamnak cu awl aiten an ngahih, a dang hrang ahcun kum rei tak buai le harsa in an ngah!

Naute in pitling dingah a nui hnawi lam a pan bangin kannih khal Pathian Thu lamih kan pan ve a `ul. "Naute suakpek vekin hnawiti thiang thutak cu hiar uh, cuticun cumi in nan `hang thei ding a si," (IPer. 2:2). Thlarau lam naute sinak ih hniksaknak le lungphu rangnak ruangah Pathian in a duhdawtnak `angnem le duhnungza kilvennak thawn kanmah in bawmnak ihsin a kohhran a sawmdawl. Asinan, tlanzuam awknak cu kan hmai ah a um, minung kutih bawmnak tel loin, rinnak ih feh ding kan zirnak ah rinhlehnak, fiangfai lo, le a phunphun harsat lakih tlan ve dingin kan hmai ah tlanzuam awknak a um.

Cu mi `heh hnu ah thlarau lam taksa, ruang-am, rukpawl sersiam dingah Pathian Thu rawlhak kan ei ve a `ul, "Kan Lalpa

Jesuh Khrih ih Pathian le Pa cu thang` hatin um hram seh, anih cun a ngilneihnak tamtak vekin, thihnak ihsin Jesuh Khrih thawsalnak zarah ruahsannak nung nei dingin in hring sal zo, a siat thei lo mi ro, le bawrhhlawh kai lo, le ziamral thei lo, nan hrangah van ih ret cia mi cu co dingin, Cân neta bikah langter dingih tiar cia mi rundamnak co dingah, rinnak i zarah Pathian huham i kilven mi nan si. Hi mi ah nasa zetin nan ai a puang, a `ul ahcun, tu ah côn khatte sung, thlemnak phun tamtak ruangah lungngai in um hman uhla: Cuticun nan rinnak hnksaknak cu, meisa thawi fiah a si ko nan, a siatral mi sui hnakih nasa takih sunglawi sown cu, Jesuh Khrih lang tikah thang` hatnak le upatnak le sunlawinak co tlak ih hmuh a si theinak dingah: Amah cu nan hmu dah lo nân, nan duhdawt; amah cu, tu ah nan hmu lo nan, zum thothoin, rel theih lo le sunlawinak i khat lungawinak thawn nan ai a puang: Nan rinnak ih tumtah mi, nan nunnak rundamnak cu nan co,” (2Pet. 1:3-9).

A tlangpi thu in, Khrih ih nuncan cu kan sungah ruangzing in a um (Kal. 4:13). Thlarau lam ih naute kan sinak cu a rei hlanah a cem ve mai ih, `halai din hmunah kan hung `hang, cutin kan nun kaihruainak ih `ulsam mi sualbuai ve dingah ke kan kar thawk. Cucun mitampi an tumtahnak sungih can reipi an feh thei lonak hmunah zing ni tleu mawi a hung suah bangin a tleuter, asinan cui nun cu nun pumhlum ih hlan awtu le tuhlut awtu hnen lawngah a thleng.

Rom khua ih mithianghlimpawl hnenah Tirhmi Paul in hitin a fawrh hai, “Cuiruangah u le nau pawl, Pathian ngilneihnak ruangah, nan taksa ruangpi cu a nung mi, a thianghlim mi, le Pathian ih cohlan tlak a si mi thawinak ah hlan dingin, ka lo ngen a si, cucu nan rawngbawlnak awm

hrimhrim a si. Cun hi khawvel thawi mil-aw in um hlah uh: Pathian duhzawng, cui a ` ha mi, cohlan tlak a si mi, le a famkim mi cu ziang a si ti nan theihfiang theinak dingah, nan thinlung ti tharnakin danglam sown uh,” (Rom 12:1-2).

Pitling timi ih umzia cu mawhphurhnak kau sown le tum sown lak hi a si. Kan Khristian pitling thei ding ahcun midang nun tuah `ha dingah kan kiangkap ih cangvaih le rawngbawl dingin beisei kan si.

Jesuh in hitin a ti, “Mi Fapa hi ren mi si dingah si loin, mi va rian ding sawnah le mi tampi tlennak dingih a nunnak pe dingah a rat sown vek hin, tiah a ti.” (Matt 20:28). Cun Tirhmi John khalin hitin a fawrh bet “Pa le tla, a tir ihsu um, amah cu nan theih zo ruangah nan hnenah ka ngan a si. Tlangvalpawl, misualral pa cu nan neh zo ruangah, nan hnenah ka ngan a si. Fa le te tla, Pa nan theih zo ruangah nan hnenah ka ngan a si. Pa le tla, a tir ihsu um, amah cu nan theih zo ruangah, nan hnenah ka ngan zo. Tlangvalpawl, nannih cu micakvak nan si ih, nanmah ah Pathian thu a um, cun misualral pa cu nan neh zo ruangah, nan hnenah ka ngan zo,” (I John 2:13-14).

Tu ah kan Khristian nun cu a pitling ko nan, a tawp a thleng hrih lo. Lenglam nun cu a thi ih sunglam nun cu nikhat hnu nikhat tithar rero a si (2Kor. 4:16). Hi lei taksa hi a neta bik ahcun a thi ding, asinan cucu a itthat sung lawng a si. (I Kor.15: 20-22). Siat thei ci ih piang minung hmuahmuah cu nundan bangaw lo celcel ih an nun vekin thihsdan khalah bangaw lo celcel in an thi ve ding. Thlanmual cu lehhnu ih thihsnak um nawn lo sunlawinak sungih lutnak sangkapi ah a ra cang, (Phi 2: 21-23). Rei lote sung kan `hen awk tikah kan riah a se nan, ruahsannak nei lopawl vek kan si lo. (I Thess. 4:13)

Minung siarcawk lo cu Jesuh in thihnak cu lanterin amah thawn um tlang dingih a hruai ni ah, kannih khal kan tel ve ti mi beiseinak ropi sAWN kha cing ringring aw, (IThess 4: 13-18). Kan hrang ahhun timlam dingin a feh ti a fiang bangin siat thei lo, bawrhhlawh thei lo le cem thei lo, ro sunglawi innsang ah lungawi dingin in ra hruai sal ding ti cu a fiang. Pathian huham ih a kilkhawi mipawl hrangah cupawl cu vanram ah a khekkhawl ti kan thei (I Pet. 1:5-6). Thlan sungah kan feh ah siseh, khawdur lak kan kaiso ah siseh, thil pakhat a fiang mi cu Jesuh bangin kan thi nawn lo ding ti hi a si.

Nupa neih awk a `ul nawn lo, ziangahtile Jesuh in hitin in sim; "Ziangahtile thawsalnak ahcun an `hi aw lo ding ih, `hitawknak khalah an pe aw fawn lo ding, van ih Pathian vancungmipawl vek an si sAWN ding a si," (Matt 22:30), tiin. Nau hrin nat tuarnak le riahsiatnak a um nawn lo; `ah le hacang rialnak khal a cem zo. Jesuh in thil ziangkim hi a thar ih a tuah tik ahcun thihnak in cahnak a nei nawn lo ding (Thup. 21: 45.)

Hi thiltitheih in fiangfeltir mi cu pianthar hi tawp ni nei lo nun hramthawhnak ti hi a si. Nikhat khatah vanthar le leithar ah lutin ka lung a awi lai ding (Thup. 21:1-7). Hipawl hi catuan nun thuhlapawl an si.

Cuiruangah a sungkuapawl hmunkhawm ih ret dingin Jesuh a ratsal tiang Lalpai cabuai kil tlangnak cu tuah ringring dingin le amah duhdawt dingin Jesuh in in fial. Cuvek ih kan tuah asile kan rinnak in a kross le a thawsalnak nun a cin ringring lawng si loin, thil pahnih in theih suahter, cucu a Thlarau in kan thlarau a cawm dawl ti mi le a rat hlan tiang amai nun le duhdawtnak thawi nun ding hi in theih suahter.

Bung 14

Thluak ih Theihnak Lawng hi a Tawk Maw?

Zumtu tamtak in zalen tak sisi hmual nei emem ih nun an thiam lo `heu hi zianglukih riatsiahza saw a si, asinan cucu pawlkawm awknak nun thuthup le ropi bik a rak sisi. Rin-um takin, amah cin ringring dingih Lalpai cabuai kilkhawmnak ah Jesuh kawhnak cu an ngai. Lungawi takin, Bible ih sim vekin an sualpawl hrangih Jesuh a thihnak hmun kross hmin cu an phuang ve, beisei takin a rat salnak ding ni sunglawi cu an rak thlir, a lalram ih sang le wine thar an ei ih an in ding ni cu! (Matt 26: 28). ASINAN, RIAHSIATZA ZETIN, hipawl in thluak ih theihnak men a si lo ti hi an theihhngilh, hi mi ih a zirh duh mi cu pumkhat si dingih rawngbawlnak, tisa lam tel loih pawlkawmnak sAWN a si!

Rinnak dik cun hminsinnak phenih thil a hmuifiang. Rinnak cun Pathian Fapa ih cungcuang hleicenak cu ngah dingah a va feh ngeingei ding. Rinnak cun sang le wine cu "A duhdawtnak hminsinnak hi ka taksa ah la ih cohlan a si bangin Pathian nunnak cu ka thlarau ah cohlan si ve seh" ti ih Pathian be phahin a ei in, a in ding a si.

Sang kan phelih Jesuh kan cin ringringnak hin Pathian hriak thihnak ah nasa sinsinh a thungainak ah a hruai ngeingei ding. "Kannih, hmai huh lo thawi thlalang sungih zoh aw vekih Lalpai sunlawinak zohtu hmuahmuah cu, sunlawinak ihsin sunlawinak ah cui hmuihmel ah thlengin kan um, Lalpai Thlarau ih thleng mi bangin," (2Kor 3:18). Cui ni ahcun phannak khal a hlo ve ding.

Cuvek duhdawtnak cinnak hi a `ha in a mawi zet, asinan thluak ih theihnak lawng a rak si `heu hi a pawi nasa, cui nun cu rei lo te sung lawng a awh `heu, a hleice in sinak bang awlo, le duhdan dangdang, le Pathian ngaih sak lopawl duhdawt ih anmah thawi nungkhat ding ahcun rei a daih dah lo. Lehhnu ih sunlawinak thlirnak hin pitling thei lo nun a suahter thei, cutin kan umnak kiang le kapih nat tuartirnak cun rang takin lei sinbih dingah in dir thla.

Tuufano bangin thi ngamin le kiosa ral`ha bang fimkhurin Lalpa Jesuh cu kan thinlung takin kan biak hmanah hremnak le harsatnak kan tawn tik ahcun amah zoh`him ih a dunghlun ding cu kan theihhngilh lohli ih, kan tlu sal mai `heu.

Jesuh'i nunnemnak ih cahnak cu hmu in cuvek ih nunnemu in leiro an co ding ti cu kan theih hmanah, kei ka dik, anih a dik lo tiih thikthusiatnak thawi do awknak ah kan nun ih a hrek cu kan hmang liam `heu a bang.

Moses in “vancungmi ih rawl” (Sam 78:25) in a mi Israelpawl cu cawm an si ti a hmuh asile, catuan nunnak ih rawl ngaingai in cawm kan si ti hi ziangtlukih mangbangza sawn a si ding! Rawl ngai a si mi Jesuh ih nunnak a ei ngahtu cu sankhat hnu sankhat a nung ding. Khrih minung a sinak ih cungcuang hleicenak ah le kaihhruainak ah le Thlarau Thianghlim ih pawlkawmnak tinah annih cu an lung a awi. Khrih nun rak neitu cu catuan nun neitu a si. Nuntudan bang aw lo celcelin an nungih amai ruangah an thih dan khal a bangaw lo, cun ni khatkhat ah lungawinak maksak thawn hitin hla an sak tlang ding “Nang cu cui cabu la dingah, le a sîlpawl awng dingah na tling a si: ziangahtile nang cu thah na si ih, na thisen in hnam tin, le `ongtin, le mi tin le miphun tinkim lak ihta Pathian

hnenah in tlen zo; Cun kan Pathian hrangah siangpahrang le puithiampawl ah in tuah zo: cuticun leitlun ah kan uk ding, tiin.” (Thup. 5: 9-10).

“Aw ring zetin, Thah mi Tûfa cu huham, le lennak, le fimmak, le cahnak, le upatnak, le sunlawinak, le malsawmnak co tlak a si, an ti.” (Thup. 5: 12).

Khristian nun cu a rak thi zo mi kan thlarau sungah tinungtu Khrih Thlarau cohlannak ihsin a thawk ti hi kan theihhngilh lo ding mi a si (Efe 3:1). Cuhnakk `ul mi cu Khristian nun hi huham maksak dir suak theitu rinnak dikh cat bang lo cawmdawlnak le kilvennak ah a um ngeingei a `ul ti hi a si!

Biaknak dangpawl ih Pathian an hawl vek si loin, Khristian cun Pathian pehtlaihnak kan nei, anih in minungpawl a run hawl lawng si loin a fapa ih nun cu a pe hai (John 3:36).

An nunnak bulhram a si mi Khrih thawi pumkhat sinak ihsin an tlu pang ding ti phangin kohhran hnenah Tirhmi Paul in ralrinnak a pe ringring. Kross rundamnak thuthang ha ihsin an tlanhloh lonak dingah ralrinnak a pe ih, rinnak in Jesuh Khrih an rak cohlan bangin, cui rinnak thotho in Khrih cohlannak cu sunzawm ringring dingah a fawrhfial sawn (Kol. 2:6; Gal. 3:3). Pawlkawm awknak, thlacammak le thurin zirhtirnak ihsin kan sunzawm ringring ding lawng si loin sang phel tlangnak khalin sunzawm aw ringring dingah fial kan si (Tirhmi 2:42).

Kan thlarau, taksa cahnak kilkhawi ding kan si ahcun nitin rawl hnakih thupi sawn amai nun cu cohlang ding kan si (John 6:48). Jesuh in amah tel loin zianghman kan tuah thei lo ti in zirh na cingin, kanmai cahnak lawngin ziangvek rawngbawlnak

khal kan hawl ih rahsuah kan tum asile, cucu kan at zia langtertu a si (John 15:4-5).

A cabuai kan kil hlanah ziangruangah kan thinlung zohfel dingin in fial? Ziangahtile thil `ihnung pahnih a um, a pakhatnak cu mah le mah harsat pek awknak a siih, a neta cu nasa takih Pathian nun simnak a si (I Kor. 11: 23-35)!

Khrih thihnak cun Satan huham ihsin in tlensuak zo ih Pathian thawn in rualremter zo ti kan zumih kan sir aw asile, kan thlarau sungih tinungtu a thlarau kan cohlannak ihsin hrinthar kan si zo. Thinhengnak ih falepawl kan si nawn loih, (Eph 2:11), duhdawtnak ih falepawl kan si sAWN. (I John 4:7). Thlarau lamih mi thi si nawn loin Pathian ih nunnak le duhdawtnak thawn kan nung sAWN.

Asinnan kan nunhlun ih a rak zawngsang mipawl siatsuah dingah Khrih Thlarau kan sungih a run bangin hrinthar kan si veten thubuai thar kan tong ve hngalh (Kal. 5:17). Kanmah le kanmah kan hnawng aw ringring asile huham le daihnak khal catbang loin kan nei ve ding. Kan hnawng awk lo asile Pathian ih thihnak rorelnak hnuai ah kan thleng ding (Rom 6: 6). Cutin sun glam buainak tifel thei lo mi cun beidawnnak, natnak le thihnak tiangin a hringsuak thei!

"Duhdawtnak ah feh" ti mi cu mah le mah hnawngaw ih midang hrangih nun hi a si (I John 1:7-11). Duhdawtnak ih fehnak cun pianphung sinak thar thawn kan nunthar cu a ngilter ih cutin a rahsuak mi cu lungawinak, daihnak, aipuannak, hriselnak, nun tamnun, le rah tam nun pawl an si. Ham`amnak ih `anghma sialnak cu sual a si hlei ah `ih a nung!

Korin kohhran in ham`amnak thawi Lalpai cabuai an kil thu ah Tirhmi Paul in ralrinnak a pe hai. Jesuh Khrih in an hrangih thisen a suah cu cin ringring dingah an tongkhawm aw nan, anmai sang cu midang an hlawm siang ve si lo. (I Kor. 11:21-22).

An nunrawngnak ruangah, duhdawtnak cu hmuh a si nawn lo, zumtu unaupawl cu Lalpai taksa peng hen an si ti an thei lo. Hliamhma parah hliamhma an biah bet. Sang phel tlangnak ah Khrih taksa theihnak ih dan an pahbal le bal lo an thei lo. Cuvek nunrawngnak cu vancungmipawl hman an mang a bangter ih, cu ai ih bese sawn cu thu`hen dingin Pathian kut an cangvaihter!

“La uhla, ei uh; hihi nan hrangih ka phel mi ka taksa a si,” (IKor. 11:24) ti ih Jesuh'i sawmnak hi kan hngilh lo kei uh. Cun amah le kan thisen thuthlung amkhamnak cin ringringnak ah wine cu la in in uhsi (I Kor. 11:25).

Tikcu rei vak lo ah kan rinnak cu hmuhnak in a thleng ding. Amah a si dan cekci vekin kan hmu ding. Cu mi ni a ra thlen hlan tiang amah thawi pumkhat kan sinak kan phuan lonak ding san a um lo, a taktakin cui ni ahcun van khal a thleng aw ding! Hallelujah! Si ko seh, ra zang aw, Lalpa Jesuh!

Bung 15

Pathian ih Tidamnak

Semtirnak ihsin Thupuan tiang Pathian Thu in minung le ramhuai hotu bik cu zanngfah lo takin a phawrh suak thluh. Amah Pathian dokalhtupawl ih nun kan cawng asile kan siatral dan ding khal phuanlang a si. A cangah sual le tisa hrangih nunnak in a hrin mi phurrit le tuarnak in harsatnak a suahter. Kan theihhngilh lo ding mi cu mawh nei lo mi tamtak cu midang tuahmawhnak an tawng `heu ti hi a si. Pathian Thu in bawrhhlawhnak thu ah fiangfel zet ralrinnak in pek lawng si loin, tuarpinak thawi neh dingah kan bawm dan ding fimnak dik cu in zirh bet (II Tim 3: 16). Cucu nat hlan ihsin rak venhim awk cia, si rak ei cia vek a si.

Sizung ih mi dam lo tamsawn (60%) cu thinlung lam phurrit ruangah a si. Thinhengnak, hngir` eunak, `ihnak, tlaphannak le a bese bik bawrhhlawhnak pawl ruangah taksa cu ol aiten a dam lo mai. Asinan a `hen cu cangvah dik lo le thilsual tuah ruangih tuarnak hi an dam lonak bulhram a si.

A cangah sibawi in natnak an hawl hmanah ziang natnak ti an hmu lo `heu. Cutikah sibawi cun mina ih rak nundan, tuar mi, hmuh mipawl hmuahhmuah cu sut kir salin natnak an hawl `heu.

A cangah natnak hrik cu nat rak khamtu kan taksa peng`hen sungah a lut thei, cutivek a luhtheinak khal cu phurrit le tuarnakpawl ruangah a rak si `heu.

Pathian in kan taksa hriselrak hi thupi ngaingai ah a ret (Suah.

15:26). In hriseltertu a Thu kan hnawng asile Thufim sungih a sim mipawl hi kan hlawhsam dingih cat bang loin kan tuar ding “Ka fapa, ka thu hi ngaihsak awla; ka thu sim mi lamah na hna thawng aw. Cupawl cun na mit suahsan hlah hai seh; na thinlung muril ah khum hai aw. Ziangahtile cupawl cu a hmutupawl hrangah nunnak an si ih, an taksa hmuahhmuah hrangah harhdamnak an si,” (Thuf. 4:20-22).

Cu ai ih NASA sinsin ah Pathian in a hruai `heu. Anih cun “Na kâ cu thil `ha in a tlaiteh ih, cutin na tleirawlnak cu muvanlai bangin tithearin a um” (Sam 103:5). Kan taksa hi a ti no in kan kum a sauter theiih, (Sem. 25:1-4), khawp le kham ih lungkimternak le thinlung duhthusam famkimternak ihsin cupawl cu a tuah. Thazang ticah tharnak thawi Pathian le a mipawl duhdawt dingih innsang ngaihsaknak ihsin kan zallenak kan hmang asile kan no laiuh thubuai tamtak cu a riaryl vivo ding. Tlun sangpi ih zuang thei sal dingin Pathian in muvanlai a tino sal, a hmulpawl hmul tharin a thleng sak salih, cahnak thar a pe sal thei asile, a mipawl hnenah cutivekcun a tuah thei.

Na ngaihtuahnak bawrhhlawh `awihpi ihsin Pathian in lo thenhlim in na sual a lo ngaidam thei. Hi bawrhhlawh thenhlim dingih hmundangih bawmnak hawl cu atthlak le `ang kai lo a si. (Mk. 2:7-12; IJohn 1:9). Thluak hnangam hi hriselnak hrangih thupi bik a siih, cucu Pathian lawngin a pe thei (Rom 5:1). Tisa le sual ih nun siatralnak lamzin cu thleng dingin Pathian Thu lawngin a lo bawm thei. Khawvel mipawl khawkhannak ih feh cu atthlakza a si (Ps 1:1). Cui khawvel mi ih khawkhannak hokhaw kan pawlkawm siatsuahtu le besetertu cu!

Thluak ih lungkimnak hi hlawknak ropi a si lawng si loin,

hriselnak duhnungza a run keng (I Tim 6:6). Lalpa ah lungawi ringring hi thil harsa tak asinan taksa ruang-am hriseltertu `ha bik a si (Fil 4:4). Mi hmuahmuah thawi rualremtei tlanlen hi thil cangthei lo a bang nan, ithmuh thawtertu a si, (2Tim 2:22).

Pathian remruah dan cu malte a bang nan, huham a nei sawn, rit theih thil le sii aiih cak sawn cu rinnak, ruahsannak le duhdawtnak a si (I Kor. 13:13).

RINNAK cu dam hrisel dingah `ihnak, thlaphannak pawl nehtu um sun a si. Pathian Thu ahcun `iphannak neh theinak thawn a khatih rinnak in thutiam a tinung. Thubuai le kiangkap boruak tam sawn cu Sam le Thufim ah ngan in a um. Bible lai muril ihsin Pathian in na thinlung lai muril ah thu a lo sim thei. Pathian na naih asile hnangamnak le daihnak a lo pe ding. Jesuh amah rori khalin thlaphan `ihnak thu ah NASA takin ralrinnak in pe (Lk 2:22-24). Sun`am in sun ih rawl an hawl canah lungawiten an nungih, hla an sak thei, lili pangpar khalin ni tleu ah lungawi in an par an tuah asile kannih khalin kan zir ve a si ahcun kan tuah ve thei.

RUAHSANNAK cu hlawknak ropi tak a si. Ruahsannak in kan catuan inn thawn hna in `uanter lawng si loin, kan lei taksa hriselnak hrang khalah in `uanter. Ruahsannak Pathian cu thaizing ih ni engmawi suak ding vekin le, lehhnu ih kan taksa, thlarau, nunnak ih `ul sam mi le cahnak tifamkimtu vekin a hmu ringring, (Fil. 4:19). Ruahsannak cu a lian ih thaizing ni ra suak ding cu tui ni ai in a `ha sawn ti a thlir ringring. Ruahsannak cu Pathian in thil ziangkim hi a controlnak hnuai ah a ret thluh ti theihfiangnak ah lungawi in a cawl hahdam (Rom 15:4, 5:13).

DUHDAWTNAK hi a thupi bik mi a si. A cangah Jesuh ih thukam pakhatnak kan theih hngilh `heu hi ziangtluk in a pawi (John 15:12). Na duhdawt tikah Jesuh Khrih lawng na duhdawt si loin (Jn 14:21) na unau malsawm cih ding khalin rak remruat hngal a si hlei ah na taksa hrang khalah hriselnak a suahter. Mi huatnak, thinhengnak, siatkhatnak, le hngir`eunak pawlin na taksa ruang-am ah tur a thlah ih na kaileng cu cupawl rak do dingah NASA lutukin hna a tuan cutikah kaileng a siat mai `heu.

Na unau na ngaithiam thei lo tikah natnak in a lo tuam ih na tuar asile mangbang aw hlah (Matt. 18:32-35). Hi Matthai 18:21-31 hi `hatei na siar asile Pathian mi sinak hi damnak sii `ha bik a si ti Thlarau Thianghlim in a lo hmuh ding.

Na thlarau ai puang lo dingin a ai a thawk asile na unau kha Lalpai taksa peng`hen a si ti na thei lo tinak a si, na unau na tuahmawh asile nangmah le nangmah na tuahmawh aw tinak a si (I Kor. 11:27-34). Jesuh Khrih na duhdawtnak a langnak hmunpi bik cu na `ong le hla saknak ah a si lo, a mipawl ih phurrit ziangtin na phurhpi ve ti le ziangvek ngilneihnak na nei ti mi sawnah a si. Ngaidam theih lo mawhnak na neih asile, sibawi dang hnenah feh hlah aw, natnak a bese sinsin ding.

Na lenglam nitin nun cu harsa zetin a `hangih Pathian le midang le thil ziangkim na mawhthluk ringring asile zangfakza na taksa a `um suk deuhdeuh hi mangbang hlah aw. Cucun hremnak NASA sinsin a suah ding. Thinlung nuam cun sî bangin thil`ha a tuah `heu, (Thuf. 17:22). Mithmai panten um aw, hnih thei zir awla, midang thawi capoh awk khal tuah aw, cucu na hriselnak, na mithmai hrangah thil`ha a si. Hnihsuak sai aw, cawl hahdamnak `ha a si. (Efe 5:4).

Tu ah Paul cu vanram ah Jesuh thawn to hmansehla (Efe. 2:6), a ke cu lei ah hngek zetin a ding. Timothy a pumna a dam theihnak dingah wine mal teten rak in aw tiin a hrisel theihnak dingah Paul in a fawrh (ITim 5:2-3). Thil a tawkfangtei tuah hin nun a siatsuah loih rinnak a pitlingter sAWN. Hi thu ah kan thei ding mi cu wine in `hat le `hat lo lam si loin, Timothy ih tuar mi natnak sAWN hi a si, a dam lo ringring asile a hna`uan ihsin cawlh lohli a `ul, a dam cak sal asile a mawhphur a phur thei sal ding.

Pathian in na thlacammak a lo sang lo asilole ziangruangah na dam lo ti na theih a `ul asile amah na suh lawlaw a `ha sAWN. Kan rawl ei mi tamtak hi siah thei lo dingin chemical telh a si. Cui chemical cun hriselnak a siatsuah thei. Thil bawrhhlawh hi hmuntin ihsin na hnenah a ra thleng thei, cuvek duh lo mi thil a karhzai vivo ruangah ralring aw (Mk 16: 18). Pathian hnenah bawmnak na dil asile cuvek nat `ihnung lakah a lo run thei. A luan tukih hna`uan, ei luan tuk, ithmu khawp lo, cawlhhahdam tikcu neih lohnakpawl hi nat suahteru bikpawl an si.

Pathian in na hrisel le nangmahte na cawm awk theinak ih na lungawi ding hi Pathian in a duh. Thilmak le damnak a lo pe thei ih, a lo pe ding, asinan a Thuthianghlim in natnak suahtupawl ziangtin kan hrial ding ti in zirh. Na nun pumhlm in amah duhdawt aw, a mipawl an harsat tikah ngaihsak hai aw. Nangmah a lo duhdawt ih a lo ngaihsak ti theihnak dik ahcun thazang tling dingin cawl aw (I Pet 5:7). Thaizing zing ni `ha a ra suak ding ti zum dingah rinnak le ruahsannak nei aw. Cucu Pathian tidamnak hmu dingih Pathian lamzin a si.

Bung 16

Nangmah le Nangmah Tuahmawh Aw Hlah!

Tuahmawh aw lo dingin Pi 75 lai sang siopi tuah aw hlah tinak maw a si? Si hlah e, hmuu theih thil thu kan sim mi a si lo! Haman cu Pathian mi Mordecai that dingah cuvek siopi a rak tuah nan, cui a tuah lala cun amah a tuahmawh. Amai thihnak dingah khua a rak khang. Ziangahtile Pathian in cuvek minung cu a do, cutin amai sio lalain awh thah a si, (Esther 3:7).

Semtirnak in thupuan tiang Pathian in a mipawl hnget zetih a tiam mi cu "Nangmah donak dingih ser mi hriamhrei zianghman a hmuungil lo ding; cun thu'hennak ih lo eltu ding lèi tintian cu thiam lo na coter ding. Hihi LALPAI siahhlawh pawl ih co mi ro a siih, an dingfelnak cu keimai ta a si, LALPA in a ti, (Isai 54:17) tiin. Pathian hriakthih a tuahmawhtu (rawngbawltu hmuahhmuah ka tinak a si lo) asilole a taksa peng `hen (kohhran memberpawl) dik zetih a fehtu le rinum takih a rian `uantu a tuahmawhtu cu Pathian in hitin ralrinnak a pe, "An parah thil sual tuah zohman a rak siang lo: a si, anmai ruangah siangpahrangpawl hman a kawk; Ka hriak thih mi hi dai hlah uhla, ka profetpawl khal tuahmawh hlah uh," tiin. (Sam 105:14-15).

Ziangtik hmanah a thupten midang tlusiatnak ding ngaihtuah hlah, ziangahtile ziangvekin na lamzin na thuh hmanah Pathian in a phawrhsuak ding! Midang tlaknak ding hrangih khur na laih ahcun nangmah na tla ding (Rom 28:10). Asinan na cangvaihnak a thianghlim, midang thawi rualremnak cu na tumtah ih na kut a thianghlim asi ahcun lo tuahmawhtu, le

kut zung a lo khih ngamtu cu camsiat an si. Cuiruangah Pathian in midingfel hremtupawl ziangtin a tuah ti kan zoh hrih ding.

Daniel bangin `ih thlaphangnak thang cun lo awk sehla na cawl hahdam thei kei maw! Anih cu zawi bawmnak hman tel loin zanvar hnangamten kiosa lakah a cawl. Ziangyek lukham lawmam saw a khamih a it hmuh a thawt thei? A si, Pathian in kiosa khabe ruh tla a khamter mai thei, asinan Daniel ih rawl diktak cu Pathian rian `uan hi a si (Dan 6: 24).

Na itthat lai ah Pathian thang hat dingih na thluak sung ihsin a lo kaihthawh lo bakah zianghmanin lo ti buai hlah seh, (Sam 91:11), asilole nauhakte le mina tivekpawl na tuamhlawm ceng a si lo ahcun zianghmanin na itthah lo tibuai hlah seh. John Wesley in a sim mi cu ziangtik hmanah thlaphannak ruangah zan itthat thei loin ka um dah a ti. Thlaphannak in lo ti buai hlah seh, "Ziangahtile anih [Pathian] in na lamzin hmuahhmuah ih lo kilkhawitu dingah, a vancungmipawl cu na parah `uanko a pe ding a si," (Sam 91:11). Pathian cu ziangtik lai khalah a harhvang ringring. Na `ul tikah ko awla, a `hangharh hngah a `ul ve lo, (Sam 121:3-4).

Israel fatepawl cu Pharaoh ralkappawl in an hawlkhkum lai ih luatnak um lo dinhmuan ih an um vekin nang khal na um in na ruat aw ve tikah, na thlaphang hlah! Pathian cun tipi cu a lai in a `hen thei ih, lamzin a tuah thei ti hngilh fawn hlah, (Suah. 14:21-22). A lo hmuhsuamtupawl hrangah na ngilneihnak kha khawl hlenhli aw. Ziangahtile lamzin ah an lo fehter tikah Pathian khal feh ve a duh. Tidai khal `hen nawn cuang loin a kelten a rak umtir thotho ding, (Suah. 14:27). Lo thlaphangtertu ih lang mi pohpoh cu Satan hlir a si kher lo, Pathian sawn a rak si `heu! Asinan Satan cu thlahlawh pek lo

mi siahhlawh a si, anih khal Pathian ih ri kham mi sungh hna`uan a si ve ih na tuar thei lo ding khawpih lo tuahmawh dingah Pathian in a siang dah lo ding (Job 2:1-10).

Thil `ha siseh thil sia siseh thil ziangkim hi Jesuh'i hmuihmel na ken theinak dingih Pathian thutum ropi rian `uan dingih sersiam an si (Rom 8: 28-29). Cuiruangah na thubuai neih mi in a ra suahnak thu le hla a phawrh tumih, zir ding mi a zirter, cutin hni thei dinhmun ih na thlen theihnak dingah, (Job 42:12-17).

Zan laifangah asilole sun laifangah na hnenah si loin midang hnenah a tlun ih thu hi a ra cang `heu, (Sam 91:1-13), cutikah Pathian in midingfel hremtupawl cu hitin ralrinnak a pek hai "mi na tuahmawh tikah keimah i tuah mawh a si" tiin, (Tirhmi 9:5, Isai 41:11-14, Sam 109:29). Thlaler ramcar ih a mipawl khual an tlawn tikah Pathian in mero le khawdur thawn a kilveng hai (Exo 14:19). Tlaitluan in rilrawn tihalnak ihsin a bawm thei ti a hmu ringring (Isai. 49: 10).

A venhimnak hnuai ahcun thil zianghmanin a lo siatsuah thei loih, ziang thu khalin a lo aa-tir thei fawn lo. A si, khawvel sungh um cahnak hmuahhmuah khalin a lo siatsuah thei loih, ni le thlapi le arsi khalin a lo tuahmawh thei fawn lo (Sam 121:5-6). Cuiruangah `ih ding zianghman na nei lo!

A dik! thangkamtu cu amai thangin a awk aw sal ding (Sam 141: 8-10), mawhnei lopawl awk dingih thangkam mi cu Pathian in a hmu ih cu mi ihsin a venghim hai. Pathian hi diknak hramthawkta a si. A thu`hennak cu a dik famkim ti thuanthu ah ngankhum a si bangin a phuanglang vivo ding, (Sam 94: 21,23). Pathian ih ralpawl cu an mang a bang dingih, buainak

thawn an khat ding, `hekdarh an si dingih, tlukbahnak hmunih ret an si ding (Sam 35: 1-9). Mawh nei lopawl do dingih ral a thotu cu zangfakza an si (Isai.49:24-26). Ziangahtile Pathian ih cungnung bikih venhimnak ruhkulk siatbal tumtu cu an hlawhsam ngei ngei ding ruangah a si (Sam 91:2).

Thuanthu ih in sim mi cu a mipawl hi “a mit mu” vekin a kilkawi ih a venghim ti thu in sim,(Zech. 2:8). Na thlaphang hlah, hahdam takin um aw, na hrangih na riatsiahnak kha ban san awla, a lo hmuhsuamtupawl hrangah na ngilneihnak kha khekkhawl sown aw. Thlai that awknak siopi kha na hrangah a si lo, na ke hramih kiosa rilrawng au thawm, le meisapi le misualpawl au thawm khan na thla lo phangter hlah seh, asilole itthat thei lo dingin lo tuah hlah hai seh. Nangmah cu nangmah lawngin na siatsuah aw thei.

Bung 17

Pathian ~hatnak Bik Na Hmu Ding!

Pathian `hatnak bik hawl dingah na thinlung a tluang, lungruhnak le atthlak thil cu na hrialih, ThlarauThianghlim ih lo fial mi na ngaihsak a si ahcun Pathian `hatnak bik cu na hmu ding. Hihi thutiam lo lak men a si lo, na thlarau sungah fuh cutcin Bible thu phuansuah sown a si.

Pa Pathian ih lungput cu a Fa mal neihsun run thlah ih dan dik takih na roco mi na ngah thei salnak dingah a si. Thlarau Thianghlim cu na ai awh ih van ih hna`uantu a si. Na thuhlapawl na tifel thluh dingih na ro thil hmuahhmuah umnak hmunah a lo hruai ding. Ziangahtile nang cu Pathian fate na si, leitlun danih ro thil dil theinak na nei. Na ro thil cu Jesuh'i thisen in silcuk a si zo. Satan in a lo hnaihnawk thei nawn loih ringhlel ding lawngin a lo tuah thei.

Thurin thu lawngah lungkim tawk mai hlah aw. Thurin cu Pathian theihnak dik sungih lo hruailut dingah Thlarau Thianghlim ih hman mi lamzin hram thawknak lawng a si. Na nunnak ih cohlan tlak Pathian `hatnak le duhnak famkim cu thei thei dingin vanlam nun cun thu a lo tiam.

Leilam thilpawl in phurrit lo phurh dingin an lo nawrnak cu hnget zetih dingin na rak do ih, na taksa cu a nung mi thawinak ah na hlanih na rak nundanpawl remh`ha sal dingin Pathian thu na rak cohlang a si ahcun Pathian `hatnak bik na hmu ding. Cutin Pathian in na minung sinak ihsin sunlawinak ropi a rak ngah ding, cucu THU ~HA a si. Khrih ah na nunthup na hmuh zo ruangah midangpawl in hlawnak tamtak an

telkhawm ding, cucu COHLANTLAK a si. Aneta bikah nangmai nun ah duhthusam a kim ding, cucu A FAMKIM MI a si (Rom 12:1-2).

Pathian ih duhdawtnak tel lo, le Fapa ih hna`uan tel lo; le Thlarau Thianghlim ih hna`uan tel lo cun ziangtik hmanah Pathian `hatnak bik na tawng ngah dah lo ding. Kum 10000 tiang na nun hmanah na tawng cuang lo ding. Asinan Pathian bawmnak thawi cun olten na hmu ding!

Pathian ih mangbangza zangfahnak cu na nunthup sungah a rung thleng zo ih, a duhdawtnak maksak sungah mi hlo na si tiih na ruah awknak cu a cemter. A siat thei lo mi Pathian Thu ihsi piang na si zo ruangah a lo famkimter vivo ding. Na nun lo uktu cu na liang parah a um. Thil ziangkim h mangin Pathian in a Fapa hmuihmel keng dingah a lo sersiam ding (Rom. 8:29).

Pathian in a hrangih na thinlung ih au aw cu a lo theih sak zo. Amah na hawlakpawl khal a hmu thluh zo. Tu ah lei le van cu A ~HATNAK BIK sungah lo hruai lut dingin thu a pe hai ding.